Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Lorenzen, Carl Henrik.; af C.H.L.
Titel | Title:	Valfred : en Roman
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : C.A. Reitzel, 1840
Fysiske størrelse | Physical extent:	iv, 204 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Valfred.

En Roman.

Udgivet

af

C. H. L.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1840.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Lange Fortaler behøves sædvanlig kun i Skrifter af reent videnskabeligt Indhold, for at antyde en vis Standpunkt, anføre Kilder og bevise Nødvendigheden af Arbeidet. I denne lille Bog vil et Forord neppe savnes. Det er Omqvædet paa en gammel Vise, der synges, saalænge der er Ungdom til i Verden, og Kjærlighed i unge Hjerter. Skulde en tro Skildring af Characterer og Omstændigheder trænge til et Forsvar eller Indledning, vilde selve Bogen komme til at indeholde Gjentagelser af det Sagte. Desuden hine gamle Billeder med Seddel i Munden findes nuomstunder latterlige; og det vilde ogsaa være forunderligt at tilføie oplysende Anmærkninger paa Rammen af et Maleri eller paa Piedestalen af en Billedstøtte. Den, der har skrevet disse Breve, min Ven, har ikke heller ønsket, at de skulde ledsages med en Commentar. Han har overladt

mig hine Papirer, som han af en Hændelse paany er kommen i Besiddelse af, og tilladt at udgive dem efter en omhyggelig Revision, hvis jeg ansaae det for passende. De have alt i længere Tid været i mit Værge, da uforudseete Hindringer hidindtil have sinket Udgivelsen. I deres nuværende Form ligne de ved Indhold og Omfang næsten en kunstnerisk Frembringelse; men Personer og Forhold ere ikke opdigtede, og derfor burde der tages Hensyn til visse Omstændigheder, som nu have forandret sig.

Udgiveren.

Hovedstaden, den 13de Februar.

Nu er det snart et Aar siden, at Du forlod os, gode Julius, og i denne lange Tid har Du kun skrevet en enkelt Gang, næsten blot for at give mig nogle Commissioner. Det er ikke smukt af Dig, at Du synes at glemme vort gamle Forhold. Jeg savner Dig nu mere, end nogensinde tilforn. Vor vante, hyggelige Kreds er næsten splittet ad; selv Edgar har forladt mig og vender sagtens ikke for det Første tilbage igjen. Skriv endelig, saasnart Du har Lyst og Leilighed; thi tvungne Breve skjøtter jeg ikke om. I den senere Tid har jeg især følt Savnet af en fortrolig, hjertelig Ven; denne Vrimmel, som jeg daglig seer mig omringet af, betager mig al Lyst til Omgang, og jager mig stedse tilbage til mit eensomme Værelse, som bliver mig mere og mere kjært, da jeg kan være ene.

Husker Du endnu en Aften, da jeg sammenlignede os i vor ungdommelige, urolige Tilstand, vore Ahnelser, Forhaabninger og Sysler, med Libeller, som nylig have gjennembrudt deres lille Vugge og gjøre sig rede til at flyve omkring paa den store Jord? Du troede, at selve

Fødselen og de første Barndomsaar vare det vigtige Overgangspunkt i det menneskelige Indre, og at de senere Overgange ikke kunde kaldes Metamorphoser. Maaskee Du har Ret; men en ny Udvikling af Spirer, der ere nedlagte i os, er dog efter den Erfaring, jeg har gjort, mere end en Overgang: det er en Forandring i vort hele Væsen.

Da Du ikke berører slige Materier i Dine Breve, kan jeg ikke vide, om Du i alle Henseender er den Selvsamme som dengang, da vi samledes næsten hver Aften og sad og snakkede eller læste til langt ud paa Natten. Man har fortalt mig, at Du er bleven en videnskabelig Rigorist, og kaster Brag paa alle Aandens Yttringer, naar de ikke ere bundne til den strenge Form, Noget, som Du ellers ikke pleiede at sætte Priis paa. Nu kunde man mueligen læse de græske Tragikere ordentlig med Dig, eller faae Tid til at tænke over Naturlovene ved at samle, forbinde og sammenligne Phænomenerne. Er det sandt, at Du begynder at blive til hvad man kalder en ordentlig Videnskabsmand, laster Du vel ikke mere den sædvanlige Viden og den Maade, hvorpaa vore Kundskaber erhverves, og Du noies formodentligen med den gradvise Fremskriden i Opfattelsen af de Enkeltheder, hvoraf vi danne vort babylonske Kundskabstaarn. Oprigtig talt, jeg begynder at faae Afsmag for hvad man kalder Masse af Lærdom; ikke fordi jeg har lært meget,

men Savnet af en Ledetraad i denne Labyrinth, som vi selv og Andre have ledet os ind i, og Ahnelsen om en ny og bedre Verden udenfor mine gamle forslidte Bøger, bliver dagligen mere og mere levende hos mig, og det er blot ved enslags Tvang, at jeg endnu vedbliver at følge det vante Spor paa den brede, slagne Landevei, som jeg hidindtil har vandret paa tilligemed saa mange Andre.

Denne Confession beder jeg Dig ikke omtale til Nogen; det er maaskee et Hjernespind, et Foster af et ungdommeligt Sind, som har plaget mig i den senere Tid. Jeg vil heller ikke røbe en Hemmelighed, som ikke kan interessere nogen Anden; i vor Kreds, ved Du, bør man vogte sig for det Overspændte og Usædvanlige; Folk vise ingen Overbærelse, naar vi efter deres Mening vil hæve os over deres Anskuelser og Maade at være paa. De skal derfor endnu see mig følge samme Vei til Lykksaligheds Tempel, og kan jeg blot være tilsyneladende rolig, sikker og tilfreds, haaber jeg efterhaanden at faae Ende paa denne alvorlige Kamp, som jeg aldrig før har tænkt paa, og at unddrage mig den Hvirvelvind, som har revet saa Mange bort paa Tidens Hjul, uden at de selv eller Andre formaaede at dæmpe de Flammer, som fortærede deres Indre.

Den 17de Februar.

Du har endnu ikke svaret paa mit sidste Brev, og agter maaskee ikke at svare saa snart endnu. Ikke desto

mindre griber jeg dog Pennen, for at male en Side fuld eller to, da slige Monologer lette Hjertet. Du husker vel mit høie, dybe Værelse; det forekommer mig nu mindre byggeligt, undertiden næsten skummelt, og de fire Vægge med mine Kobbere og Tegninger, som jeg før kunde see paa med Velbehag i hele Timer, synes mig nu at være nøgne Mure i et Fængsel. Nede paa Pladsen strømmer uafbrudt den travle Mængde forbi; det har sneet ligefra i Middags, nu skinner Solen igjen og kaster sit røde Skjær ind ad Vinduet over paa Væggen og Skriverbordet. Jeg har siddet og læst hele Dagen; men denne Læsning forslaaer ikke: jeg maa tvinge Tankerne til at dvæle ved det Trykte. Om det er en dunkel Stræben efter Selvstændighed, en Trang til at ordne hele denne overvældende Masse, som vi forsynes med ligefra vor tidlige Barndom, om det er af denne Grund, at jeg søger at afkaste de hildende Baand, er endnu ikke bleven tydeligt for mig. Det eneste, der glæder mig, er den Opdagelse, at det er ingen hovmodig Reflexion i Forbindelse med den gjængse Ladhed, der mener, at Mennesket kan leve af Brød alene, men snarere en naturlig Drift, der fjerner mig fra mit ellers saa kjære Bogliv. Og alligevel naar man betænker, Julius, hvilken Skat vi senere Generationer eie i det meer eller mindre uforvanskede Afspræg af saa mange store og herlige Aanders Liv i dette jordiske Klædebon, naar man tilfulde indseer,

at vor hele Udvikling fremmes paa en vidunderlig Maade, ei ved den døde Lærdom, men ved et aandeligt Samliv med hine Overlegne og dog Beslægtede, skulde man næsten troe, det var unaturligt at give Afkald paa disse Fordele. Du seer, jeg er ingen Søvngjænger, og det er ingen Feberdrømme, der gjøgle for mine Øine. Dette Blad er nu overgydt med en blændende Lue, og jeg maae flytte Stolen. For et Øieblik siden var det hvidt, og Øiet kunde taale den matte Glands. Mon denne Forandring ikke skulde være Nøglen til min Gaade? Vel sandt, vi trænge ikke længer til Prophetier og Aabenbaringer: idetmindste er det Manges Mening; men der er og maa være et Lys til, som kommer udenfra, eller om Du vil, der gives Øieblikke, hvor der oprinder et Lys i os, Tanken om det Evige, Uforgjængelige, som blænder den indre Sands og efterlader ved den overraskende Virkning en blandet Følelse, en Slags Forvirring. Der er Naadegaver til, ligemeget hvorfra de komme. Om det er en saadan Gave, at anse en stor Deel af sit Liv for spildt, kan jeg endnu ikke bedømme; men jeg vil rolig og ydmyg see Fremtiden imøde og oppebie Udfaldet af denne Crisis. Det Hjerte er ikke at beklage, der ei behøver at stole paa fremmed Lægedom. Sundhed paa Aand og Legeme er en Trøst, som ikke svigter.

Du har vel ogsaa kjendt Mennesker, der ledte efter Livets Kilde, og troede at finde dens klare Tryllevand

enten i Religionen, eller i Kunst og Videnskab. Der gives vel ogsaa en og anden, hvem Bøger forekomme som Gravminder, og Naturen som et Chaos, der ligner en Harpe, hvor Strengene springe, og for hvem Kunstens Rige er en lukket Bog. Slige Mennesker burde falde i Dvale og sove i mange Aar.

Nei, lad os leve, Julius, og nyde vore Ungdomsvaar paa en Maade, som vi kan forsvare for os selv og Andre. Det Værste, der hændes kan, er Trang til at reflectere. Kjender Du Intet til slige Bekymringer, som jeg undertiden er hjemsøgt af, har Du vel andre Sorger, som endnu have forskaanet mig. Skumringen begynder at falde paa. Jeg er træt og maa gjøre mig lidt Bevægelse. Min Kappe er varm nok ude i den kolde Luft, og Stjernerne ere bedre end alle Byens Lygter. Kunde vi blot gaae os en Aftengang sammen ud af Porten, længere og længere frem, der hvor ingen Lyd mere naaede vore Øren, og tale om hine gamle Tider, da vi saae Maanen glide ned paa Øen og troede, at Livet var en Lysttour, med Damp og vaiende Flag.

Den 22de Februar.

Igaar Eftermiddags gjorde jeg en kort Visit hos Fru S. Hun var uheldigviis hjemme, og to Damer sadde i Sophaen, som jeg ikke har seet før, en ældre og en yngre, hvilken jeg antog for Datteren, da Fruen sagde

deres Navne saa utydeligt, med sin sædvanlige Stemme. Marie er nu en voxen Pige og ret vakker; tager jeg ikke meget feil, boer der bag disse Øine en Sjæl, som vil gjøre en Mand lykkelig. Man har beskyldt mig for at jeg gjorde Cour til hende. Men naar jeg fraregner den Fortrolighed, der finder Sted imellem os, som hidrører fra vort tidlige Bekjendtskab, er der fra min Side ikke givet mindste Anledning til denne Omtale. I Moderens Nærværelse er hun altid generet, og synes at indhente en Slags Tilladelse i alle muelige Tilfælde, baade hvad hun skal sige og ikke sige. Du kjender jo Fru S., hun er Kone i sit Huus, som man kalder det. Er Marie derimod ene eller i Selskab med andre unge Piger, træder hele denne ægte og dog frie Qvindelighed frem og viser sig i det skjønneste Lys. Igaar fik vi ikke Tid til at tale meget sammen. Man drog mig ind i en Samtale om de mest heterogene Ting, og det var forbausende, hvilke Spring vi undertiden gjorde. Endskjøndt jeg ikke var oplagt til at føre en saadan Passiar, stod jeg dog med Hatten i den ene og Stolen i den anden Haand, og holdt det ud en stiv Klokketime. Marie syntes at have det endnu værre. Hun maatte skjænke Kaffe, lod en Kop falde og fik Skjænd af Moderen paa en Maade, som saarede mig i mit inderste Hjerte. Den stakkels Pige blev blussende rød og vovede ikke at forsvare sig med et eneste Ord. Da hun kom med Bakken og bød

mig Noget, slog hun sine store brune Øine op, et Blik, der kunde forstaaes, naar man kjender lidt til Øiensproget.

Derpaa gik jeg om forbi Volden, udaf Porten og langs med Søerne. Det begyndte at regne, og Alting var graat i graat. Jeg svøbte mig godt i min Kappe, lod Regnen fare hen over de nøgne Marker, gjennem de bladløse Træer, hørte Vinden suse, og saae den jage med Taagen og Skyerne, lagde ikke Mærke til, at mine Fødder bleve vaade, og ændsede ikke Døden derude i den vilde Natur. Mon denne Stemning er en apathisk Ligegyldighed eller enslags høitidelig Følelse? I et saadant Veir gad jeg været ude paa Havet, høre Masterne knage og see Vandet skylle op over Dækket. Siden, da det lakkede mod Aften, dreiede jeg igjen ind ad Byen til, og naaede mit Logis, endnu førend Lygterne tændtes.

Du spørger mig maaskee, hvorfor jeg skriver til Dig om alle disse Ting, som hverken kan have Interesse for mig selv eller nogen Anden. Skal jeg give et tilfredsstillende Svar, er jeg virkelig i Forlegenhed. Spørg mig, hvorfor jeg lukker en Bog op, læser en eller to Sider, og kaster den derpaa hen paa Bordet igjen, eller hvorledes jeg kan staae en halv Times Tid i Vinduet, see ned paa Pladsen, og siden ikke kan fortælle Dig, hvad jeg har seet dernede ved høilys Dag. Jeg føler Trang til at overvinde min Tilbøielighed til Drømmerier,

og derfor gribes Pennen, Øiet følger dens sorte Spor, og ved at see den ene Linie fremstaae efter den anden, kommer lidt Rolighed over mig, og Tanken faaer igjen en Deel af sin vante Klarhed og Styrke. Læs mine Breve eller lad være at bryde Seglet: Du bliver mig lige kjær. Vort Venskab er den Magnet, der mig selv uafvidende, trækker mig til Dig. Jeg forstaaer i denne Tid ikke at vrage det Stof, der egner sig til Meddelelse. Havde Vinterhimlen Øren, og kjendte jeg Stormens Sprog, skulde jeg tale høit med Naturen og ikke bryde mig om, naar Svaret udeblev.

Den 27de Februar.

Undertiden forekommer mig Jordelivet at være en Gave uden synderlig Værdi, som vi maae beholde, da den er os paanødt. Kan man finde sig i at gjøre sine Fordringer til sig selv og Andre saa ringe som mueligt, er denne Resignation et ypperligt Middel til at anse det for taaleligt. Men den, der lægger Mærke til, at Menneskets er udrustet, ligesom det var en Evighed, han skulde tilbringe hernede under Solen, og paa den anden Side ikke lukker sit Øie for det Skrøbelige, Ufuldkomne og Forgjængelige i Alt, hvad der spirer frem og forgaaer paa denne Jord, vil finde en saadan Blanding af Modsigelser underlig, med mindre han trøster sig med, at det er en Overgang, en Tilstand, vi faae at nøies med, for

siden at kunne leve i Fryd og Gammen. Dog denne Trøst forekommer mig at være saare ringe. Hvor Mange opfylde enslags Bestemmelse hernede, hvor Mange fødes og dø ikke, ligesom Planten, der skyder op og visner hen i Sommerens Løb. Er Livet ikke andet end en Sjælevandring gjennem et jordisk Legeme, og skal det ikke have enslags Betydning i og for sig selv, men blot være et Middel til at gjøre den udødelige Aand fuldkomnere og renere, da var det bedre, Julins, om vi ikke vare fødte, men gjemtes endnu i Guddommens Skjød, eller svævede omkring som Monader, der stræbe efter Synliggjørelse i Legemet; thi denne Hensigt, der i saa Fald maa være en Andens, opnaaes vist kun af yderst Faa, eller Ingen.

Og paa den anden Side, det er mig umueligt at betragte Mennesket og tildeels ogsaa Dyrene fra samme Standpunkt, som den saakaldte døde Natur, endskjøndt der ogsaa rører sig etslags Liv eller levende Kræfter i denne. Træet lever og forgaaer, efterat have forplantet sin Art; det synes ikke at have nogen anden Bestemmelse. Det store Naturliv, alle disse forskjellige Kræfters uhyre Virkninger, lægger blot an paa at individualisere sig i mangfoldige Skikkelser. Denne Frembringen er en evig Gjentagelse af hine syv Dages Skaben. Hvad Maal der stræbes efter ved dette Kredsløb, kan vi ikke vide; vi nødsages næsten blot til at sande de Gamles Ord, at Livet bestaaer i Bevægelse. Men ere vi selv

et nødvendigt Led i denne store Kjæde, og er det umueligt for os at træde ud af Forbindelsen med den os omgivende, altid nye og dog gamle Natur, da opstaaer naturligviis den Tanke, at der boer noget Uforgjængeligt i os, som ikke er undergivet Forandringens Love. Skulde det Modsatte være Tilfældet, Julins, blev der omsider ikke andet af os, end den Smule Støv, eller om man ogsaa antog, at vort udødelige Jeg igjen smeltede sammen med det store Alt, som Mange troe, vendte tilbage til den Kilde, hvoraf hver enkelt Skabning har sit Udspring, da begriber jeg ikke, hvad hine Par Aar skulde til, som vi her tilbringe i Haab og Kjærlighed, i Kamp og Glæde.

Du mener maaskee, det var bedre ei at bryde sig om disse Hemmeligheder, som ere og blive uopløselige Gaader for os Dødelige. Jeg kjender Dit Valgsprog: lev og lad fem være lige; men til denne Freidighed hører en særegen Natur. Jeg læste forleden en gammel Sang, hvor der tales om Tidens Ophav, da Intet var, ei Sand eller Søe, ei svale Bølger. Er det mueligt, at den rene Aand kan leve, da gad jeg prøve den Salighed, ei at kjende noget til Tiden, dens Fryd og Savn, uforstyrret uden Anger og Sorrig, i en evig, salig Glæde, at nyde Gudernes Ro.

Den 5te Marts.

Du spørger, om jeg endnu vedbliver at besørge mine bestemte Forretninger. Svaret er simpelt: Efter Evne.

Jeg opfylder mine Pligter saa nøiagtigt, som det er mueligt. Forleden var jeg endogsaa to hele Dage beskjæftiget fra Morgen til Aften, og der blev ingen Tid til at gruble. Mine Foresatte ere humane Mænd, som bære over med Feil, uden dog at nøies med den gode Villie. Skulde det imidlertid imod Forventning blive værre med min mindre hyggelige Tilstand, da har jeg stærkt isinde at bede om Permission og tilbringe Foraaret og en Deel af Sommeren paa Landet. Jeg længes efter en fri Horizont, reen Luft og rolige Mennesker: disse høie Huse ere altfor indknibende. Kan Du oplede mig et lille Værelse hos en Præst eller Bonde i Din smukke Egn, og vil Du indestaae mig for, at jeg kan leve ganske ugeneret, skeer jeg en Tjeneste. De øvrige Vilkaar overlades til Dit eget Skjønnende. I Vinter har jeg rigtignok faaet flere Indbydelser, iblandt andet af M's.; men det er lidt stivt og fornemt, endskjøndt man intetsteds kan være mere sin egen Herre, end netop paa en fremmed Herregaard. Hvad den saakaldte venskabelige Omgang angaaer, da kan Du gjerne opstille den Fordring som en nødvendig Betingelse, at jeg ønsker at leve i Fred, uden al Forstyrrelse.

Hvad Du ellers taler om i Dit saa deeltagende, kjære Brev, da mærker jeg nok, vi to ere nu mindre enige, end vi nogensinde have været tilforn. Fremfor Alt maa Du huske paa, at Du er et Par Aar ældre,

har et roligere Temperament, og er kommet ind i noget Bestemt, som svarer til Din Tilbøielighed og Dine Kræfter. Det hjælper ikke, at Du moraliserer for mig, opfordrer mig til at bruge Vragestokken, opsøge og tilintetgjøre alle hine Udværter, som Du kalder det, og siden at slaae mig til Ro og løbe ind i Havnen, saalænge det endnu Tid er. Dette Raad vilde være ganske antageligt, naar det blot kunde efterleves. Men var det mig mueligt, saaledes at gjøre Vold paa mig selv, da indseer Du, var Dit Venneraad overflødigt. Og hvorfor skulde jeg bruge en saa fortvivlet Cour? Vi Mennesker ere med al vor Frihed og Tilregnelighed dog i en vis Henseende at sammenligne med alt det Øvrige, der bliver til, vorer og forgaaer. Der gives Stadier i vor Udvikling, Overgange og Omvæltninger i vort Indre, som det ikke staaer i vort Magt at undgaae eller styre. Du taler saa meget om det Overspændte, der ikke kan finde sig i det Simple, Rolige, Naturlige, om det Fordringsfulde, der lader haant om Livets sædvanlige Gang, og Du troer maaskee at ramme mig ved Dine lidt bittre Ord, at jeg et halvt Aars Tid skulde sauge Brænde, saa skulde jeg nok komme mig af den indbildte Sygdom. Men Alt dette er kun Din egen Indbildning. Hvad jeg feiler, er jeg mig ikke klart bevidst; men det maa og kan blive anderledes. Dog som sagt, vi to fjerne os mere og mere fra hinanden. Med lidt mere Hovmod kunde jeg gjøre

Gjengjæld og følge det østerlandske Ordsprog: Taler Du med en Blind, da luk Dine Øine. Dog dette er kun mit Spøg; thi ansaae jeg Dig for blind, burde jeg ikke lette mit Hjerte ved alle disse fortrolige Meddelelser til Dig. Hvorom Alting er, gode Ven, lad mig kun gaae og skjøtte mig selv: vi kan ikke allesammen være karske. Men inden jeg lægger Pennen bort for i Dag, vil jeg dog give Dig en lille Snært endnu, ved at opkaste følgende Spørgsmaal til Besvarelse: Havde Knoppen menneskelig Følelse og Bevidsthed, hvad troer Du, den vilde føle i det Øieblik, den er ifærd med at aabne sig og udfolde sine Blade?

Den 12te Marts.

Jeg kommer lige fra Comedien, har faaet tørre Skoe paa, og Ilden brænder godt i Kakkelovnen: jeg vil see, om et Brev kan blive færdigt endnu iaften, da der vist ikke bliver Tid imorgen. Dine Commissioner ere besørgede, min Karl har pakket Bøgerne ind og er hjemme, naar Fragtmanden kommer. Din tilkommende Svigerfader tog imod Brevet, da Kjæresten ikke var hjemme. Jeg mødte hende siden paa Gaden, røgtede mit mundtlige Ærinde og fandt, at det fine Ansigt under den sorte Hat, og den slanke Taille i Silkepeltsen gjorde min høistærede Vens Smag megen Ære.

Da jeg har begyndt at tale om Damer, vil jeg for-

tælle Dig, at Marie var paa Comedie iaften. Alle Billetter til Parquettet vare udsolgte, da jeg kom, og det var kun ved et Tilfælde, at jeg fik en Plads i en Loge. Fru S. sad med sit sædvanlige Slæng lige ved Siden af; Marie og en ung Mand med et smukt Ansigt havde faaet deres Plads paa bageste Bænk, et forunderligt Arrangement, da han var meer end opmærksom imod hende. Vore Øine mødtes et Par Gange, og vi vexlede nogle faa Ord; hendes Sidemand talte jeg ikke med. Du holder ogsaa af Don Juan og kan let begribe, at man ikke er oplagt til at conversere, naar dette Tonehav bruser Een om Ørene. Da det var forbi, og vi traf sammen ude paa Gangen, hviskede hun et Par Ord til mig, at jeg snart skulde see op til dem, og maatte derpaa tage imod den omtalte Herres Arm, der fulgte dem ned ad Trappen og ud til Vognen. Da der var Følgeskab nok, svøbte jeg mig i min Kappe og stod endnu et Øieblik i Døren for at see dem kjøre bort. Derpaa gik jeg efter Sædvane lige hjem og lukkede Døren i Laas efter mig.

Denne Aftengang har forresten været den eneste Episode i mit Liv, siden jeg skrev mit sidste Brev til Dig. Det har regnet og sneet baade Nat og Dag i den senere Tid, og jeg har derfor ikke været udenfor Døren, naar jeg undtager min sædvanlige Gang frem og tilbage. Edgar skrev mig til engang i forrige Uge og bad mig

svare med det Allerførste; men dette Svar vilde kræve mere Sindsro, end jeg for Øieblikket kan rose mig af. Han beder undskylde, at han meddeler mine Breve til en god Ven, som han har fundet paa sit nye Opholdssted, og endskjøndt jeg anseer slige Udgydelser mellem Venner for mindre skikkede til at læses af Uvedkommende, vil jeg dog ikke gjøre ham nogen Bebreidelse derfor, da man, naar det gjælder, ikke behøver at lægge Skjul paa sine Tanker og Handlinger. Han sendte mig tillige en Udsigt over hvad han havde læst i den senere Tid, og gav mig en tro Skildring af sine daglige Sysler. Jeg er bange for, at han efter sin lykkelig overstandne Examen splitter sine Kræfter ad og troer, at man ikke behøver at concentrere dem, naar man vil udrette noget Ordentligt i Verden. Han hører iøvrigt, veed Du, ikke til de Lade, der betragte Videnskaben som en Nøgle til Brødboutikken. Men den, der lader sig drage ind i alle mulige Ting, og er afhængig af det første, det bedste Vindpust, maa have Atlasskuldre, for at kunne bære hele den Masse, han dynger sammen. Det er, synes mig, netop den største, men ingenlunde letteste Kunst, at kunne skjælne mellem det Nyttige og Overflødige. Vi burde egentlig Allesammen, enhver efter bedste Evne og Skjønnende, danne os en Mængde Skuffer i den store Hjernekasse og lægge Alting i de bestemte Rum. Hvad der saa blev

tilovers, kunde vi uden videre kaste bort og behøvede ei at spilde Tid og Umage paa at gjemme det.

Hvad Du ellers skriver om den gode Leilighed, Du troer at kunne skaffe mig, da takker jeg for den Umage, Du mueligen har havt for min Skyld. Ja, gode Ven, jeg længes inderlig efter det rolige, fredelige Landliv, efter Foraarsvindens Susen gjennem Skoven, efter en venlig Egn og gode, simple Mennesker. Jeg talte forleden med Geheimeraad M., og slog forelobig paa denne Streng, idet jeg lovede at ville skaffe en Substitut saa længe. Det lod ikke til, at han havde synderligt at indvende mod mit Andragende, og var endogsaa saa høflig at sige: Troer De for Deres Helbreds Skyld at trænge til nogle Maaneders Recreation, da vil De, naar Tiden kommer, stedse finde mig redebon til at opfylde et billigt Forlangende. Med dette Haab skal jeg altsaa nok faae Tiden til at skynde sig.

Den 16de Marts.

Jeg har læst en underlig Bog idag, som begynder og ender med lutter Tvivl og Negationer. Du veed, vore Samtaler have flere Gange dreiet sig om hiint gaadefulde Thema, der tilfredsstiller Forstandens Hang til Sønderlemmelse, og dysser Hjertets Følelser i Søvn, til de atter vaagne ved Erindringen om vor Barndoms Drømme og Billeder. Du synes at have Ret i Din

Paastand, at der nuomstunder gnaver mange flere Orme, end nogensinde tilforn, paa Roden af det gamle Træ, som nu alt i to Aartusinder har overskygget største Delen af Jordkloden, og endnu i sin evige Ungdom skyder nye Grene og Blade. Jeg husker, Du yttrede engang, at en Rensning af hiin gamle Lære ikke var umuelig, men at en Omskabning eller Tilintetgjørelse af nogle Grundlærdomme, hvorpaa vor hele Lykssaligbed i dette Liv beroede, ikke lod sig tænke, saafremt det borgerlige Samfund skulde vedblive at være Betingelse for vor Dannelse og Udvikling. Om denne Tanke kunde lede til en reen Materialisme, vil jeg lade være usagt, men at mangt et Hjerte trænger til et urokkeligt Stjernebillede paa det af Tvivl og Bekymringer oprørte Tankehav, er Noget, som Du maaskee ikke antager, men en Sandhed, der bekræftes i Løn af Mange. Gode Ven! Jo mere Lys der oprinder for os paa Videnskabens Bane, jo gaadefuldere bliver den Jord, som vi see omkring os med det legemlige Øie, og hele den usynlige Verden, som vi skue og føle gjennem Aand og Hjerte. Tidt og mange Gange har jeg længtes efter min Barndom; Gid vi vare Børn endnu, Julius! Det Høieste i Livet, man kan stræbe efter, bliver dog Fred og barnlig Glæde.

Igaar gik jeg en lang Tour ude i det Frie. Sneen begynder nu efterhaanden at smelte bort, og man seer kun hist og her nogle Spor af Vinteren; men ellers er Alt

en Orken endnu: ingen grøn Plet paa Jorden, ingen Spire paa Træerne. Hvad skal det sige, Julius, at Jorden sover, ligger i Dvale om Vinteren? Mon andet, end at de skjulte Kræfter, som ellers pleie at drive Væskene op i Planten, nu ere bundne, forhindrede fra at virke overeensstemmende med deres Natur? Alle de mangfoldige Organer ere nu ligesom Hjulene i et Uhr, der ei er optrukket. Hvorledes og af hvem ere disse Kræfter bundne? er det Mangel paa Varme alene, der har dræbt hiin Natur, som Mennesker trænger til, naar han skal trives paa denne Jord? Og naar nu Solen vender tilbage igjen, og Alting kommer i Gang, hvorledes virke alle disse Kræfter i harmonisk Forening, saa at hiin uendelige Mangfoldighed af Phænomener kommer tilsyne? Kraften er intet Creatur, som er sig selv bevidst, endskjøndt den er Betingelse for Livet. Hvor er det Centrum, hvor alle Kræftrr støde sammen, hvor Impulsen gaaer ud fra, den sidste, høieste Kraft saa at sige? Den mægtige Haand, som styrer Himmel og Jord? Denne er altsaa ingen særskilt Kraft, men noget Andet. Hvorledes kan dette Andet gjennemtrænge den saakaldte døde Natur og os levende Væsener og være et Andet, Noget for sig selv? Tanken naaer ikke ud ud over denne Grændse, og naar vi vende tilbage igjen og noies med Betragtningen og Nydelsen af den os omgivende herlige og vidunderlige Natur, bliver der altid en Stræben efter Erkjen-

delse i vort Hjertes inderste Vraa, som kræver Tilfredsstillelse, og som vi forgjæves søge at glemme.

Edgar sagde engang i et af vore Aftenmøder, at det kostede ingen Umage at tvivle om Noget; langt vanskeligere var det at kunne troe, at glæde sig ved Troen, at være et Barn, enfoldig, fuld af Kjærlighed og Længsel. Denne Bemærkning forekommer mig at være grundet med Hensyn til de fleste Characterer. Men der gives ogsaa Nogle, der længes usigelig, og vide ikke hvorefter, der troe paa Alt, og dog ikke formaae at gjøre Rede for deres Tro; der strække Armene ud for at omfavne den hele store Verden og føle kun Vinden paa deres Læber; der have et Alter i deres Bryst, hvor en Offerflamme brænder og Virak dufter; men Guderne have skjult sig bag Sløret, og Haanden er for svag til at løfte det.

Naturen synes at være død og kold, men Blodet pulserer bestandig i dens Aarer; den ligger, som sagt, blot i Dvale og kaldes snart tilbage til et høiere og skjønnere Liv. Ogsaa hos Menneskene gives der vel længere eller kortere Perioder, hvor de falde i Vintersøvn og nyde en velgjørende og nødvendig Hvile. Naar den egentlige, høiere Livskraft ikke forsvinder i os, bør vi ikke frygte for den Ro, Naturen selv forunder os. Efter Vinteren kommer en Vaar med Løv og Blomster, og en Morgensol, der udgyder Liv og Varme i Alles

Bryst. Gid Naturens Vaar nu snart vilde bryde frem! I denne bestandige Regn og Taage er det en underlig Tilværelse, da man er nødt til at trives og mangler saa godt som Alt, nemlig Varme og Solskin. Spørg ikke, om Sjælen da ogsaa trænger til en jordisk Sol, thi Svaret bliver bekræftende. Jeg hører vel ikke til den Skole, der udleder Alt af sandselige Indtryk; men i dette Jordeliv leve vi dog Alle for største Delen i og med Naturen.

Den 30te Marts.

Hvor Regnen fyger hen over Brostenene! Det er saa graat, saa mørkt derude, sorte Skyer, kun en enkelt Fodgjænger, indsvøbt i sin Kappe, eller en Vogn, der ruller forbi. Jeg har lukket min Dør af: flere Gange har man banket paa, men ikke faaet Indpas; jeg gider ikke tale med Nogen idag; det vilde kjede begge Parter, og man skal have Godt, ikke Ondt af hinanden, det er en Hovedregel i Livet. Imorges var R.'s Tjener her og skulde hilse meget flittig fra Fruen, om jeg vilde gjøre dem den Fornøielse at spise til Middag hos dem; men idag er jeg for meget Egoist til at gjøre Andre Fornøielse til min egen usigelige Plage. Har Du nogensinde prøvet, hvilken Trøst der ligger i at mane gode, kjære Erindringer frem og fordybe sig i hensvundne Tider? Det har jeg gjort i flere Timer, randsaget Pakker og

Skuffer og været glad paa min Viis. Daarer bruge Phantasien til at udmale sig Fremtiden; for mig er den en Tryllestav, der opliver det Forgangnes Farveskjær, ja renser Fortiden fra Smuds og Pletter. Kommer Du ikke snart herind? Jeg har Noget at tale med Dig om. Det lader til, at der udvikler sig en Tragedie, hvori man med Magt vil have mig til at spille en Rolle, hvormeget jeg end søger at være Tilskuer. Jeg har nok at bestille med mig selv, og skal nu ovenikjøbet drages ind i Noget, som truer med at betage mig den Smule Fred og Sindsro, jeg endnu har tilovers.

I den senere Tid har jeg ikke været oplagt til at skrive Breve; derfor undskyld, at Du ikke har faaet Svar paa Dine mange Spørgsmaal. I ethvert Tilfælde er det vanskeligt at gjøre Rede for en øieblikkelig Tilstand, især naar man er hildet i Noget, som burde være anderledes; men endnu meget mere, naar man føler sig udsat for de forskjelligste Indtryk og givet til Priis for Modsigelser, ueensartede Følelser i sit Indre, som man idelig har at kjæmpe imod. Skulde jeg skildre mig, som jeg forekommer mig selv at være i denne Tid, da formaaer jeg det kun ved et ganske umiddelbart Billede; det er ligesom jeg følte mig omslynget, knuget af tusinde Baand, det ene værre end det andet; Huse, Mennesker, ja selve Luften synes mig at være en Byrde, der hviler tungt paa Aand og Legeme; jeg maa, jeg bør drage

friere Aande, det presser mig Brystet sammen her i disse snevre Forhold.

Naar jeg seer, hvorledes Folk kan vænne sig til dette Sovngjængerliv, som de Fleste føre, da takker jeg min Herre og Skaber for, at han har givet mig Organer, som ikke lukkes ved den sløvende Vane. Og der er saa mange Recepter i hans store Apothek. Hvor jeg skal bade mig i Solen, drikke Foraarsluften i fulde Drag, gaae omkring i den stille Lund, i Sommerens Tempelhal og svæve hen over Mark og Enge! Du er lykkelig derude selv under Vinterhimlen. Saae Du her denne Taage vifte hen imellem Gader og Stræder, om Aftenen de dosige Lygter, og Slud og Regn fra alle Kanter, var Du nødt til at møde Ansigter med et vist Stempel, som hverken spaaer Godt eller Ondt, Du vilde prise Din golde Aandens Orken, som Du kalder Dit Hjem, og ei misunde mig, der tørster lige ved Overflødighedens Kilde.

Den 13de April.

Idag er det afgjort; jeg maa reise snarest muligt, og nu næsten mere for en Andens end for min egen Skyld. Du kjender jo Marie, vort Forhold, fra min Side saa reent og oprigtigt som Sligt bør være; men jeg er kommen til Erkjendelse af den gamle Sandhed, at det er farligt at indlade sig i Venskab med en uforlovet Pige.

For nogle Dage siden sendte Frøken M., hendes fortrolige Veninde, mig en Billet og bad mig uden videre Indledning eller nærmere Forklaring om en Samtale. Dette dristige Skridt af et ellers saa tilbageholdent Fruentimmer frapperede mig, maa jeg tilstaae. Imidlertid, jeg indfandt mig punktlig paa det betegnede Sted og traf hende ogsaa virkelig tilligemed en anden ung Dame, som jeg flere Gange har seet hos S.'s. De syntes begge i Begyndelsen lidt forlegne. Efter de første gjensidige Undskyldninger og Complimenter kom da deres Ærende paa Tale. Den unge Mand, om hvem jeg, saavidt jeg husker, har skrevet Dig engang, at han en Aften paa Comedien sad ved Siden af Marie og converserede hende saa meget, har friet til hende. I den senere Tid, veed jeg nok, er han kommet temmelig meget i Huset, og jeg selv har truffet ham der adskillige Gange, men ikke destomindre blev jeg overrasket ved denne Efterretning. Jeg spurgte med megen Varme, om hun havde givet ham sit Jaord, og med enslags Ahnelse om den paafølgende Oplysning. Nu, da det Hele har udviklet sig, kan jeg gjerne sige det: Marie har været saa besynderlig i de sidste fire Uger, saa urolig, undertiden næsten ugvindelig paatrængende, især naar den omtalte Herre har været tilstede, næsten ligesom hun blev forfulgt og søgte Tilflugt hos mig. Denne Gaade, som jeg hidindtil ikke har vovet at løse, er desværre nu let at forklare.

Kort og godt, de unge Damers Hensigt var at udfritte mig angaaende de Følelser, jeg efter deres Mening burde nære for deres Veninde. Om hun selv havde foranlediget dette Skridt eller blot modtaget en tilbuden Hjælp, som i slige Tilfælde et qvindeligt Hjerte er saa villigt til at yde, kunde jeg dengang ikke komme saa ganske paa det Rene med; først idag har jeg faaet Vished om, at det første ikke har fundet Sted. Hiin Eftermiddag blev jeg saa overrasket, saa forvirret ved alle de forskjellige Tanker og Følelser, der stormede ind paa mig, at jeg kun med Anstrængelse var istand til nogenlunde at fatte mig. Frøken M. lod omsider falde nogle Ord om, at det beroede paa mig, hvilken Beslutning Marie vilde tage, og at hun følte Kraft til at modsætte sig Moderens Villie. Det var de sidste Ord, jeg hørte. Uden at give Svar, ude af Stand til at mæle et eneste Ord, flygtede jeg bort, gjennem de høie Alleer, hvor Aftenvinden susede i de nøgne, knittrende Grene, og ilede udaf Porten, for at søge Lindring der, hvor nu et oprørt Hjerte mindst kan vente det.

Idag er jeg da bleven underrettet om, at det Hele er afgjort. De nærmere Omstændigheder kjender jeg ikke og ønsker ikke heller at vide dem. Jeg kan blot i Almindelighed tænke mig, hvorledes Det har været mueligt. Pennen nægter mig den Tjeneste at beskrive det. Hvorledes Du end dømmer om min Adfærd ved denne Lei-

lighed, huſk paa, at man kan ſynes haard og brødefuld uden at være det. Naar vi engang tale mundtlig ſammen, da ſkal jeg aabne mit hele Hjerte for Dig; nu er jeg for urolig, ja næſten for frygtſom til at betroe mine Tanker til Papiret. Det bliver mueligen bekjendt; ſlige Ting laane Mange et villigt Øre til; uden Skaanſel vil min Dom blive fældet, og allermindſt kan der ventes Tilgivelſe af hine to Damer; men ſkulde jeg derfor mindre freidigt træde Enhver under Øine, var det netop et Tegn paa Brøde. Skriv ſnart; jeg reiſer det ſeneſte i Begyndelſen af næſte Uge. Jeg har allerede kjøbt mig en Kuffert og begynder at ſanke de Ting ſammen, jeg agter at føre mig. O kunde jeg blot efterlade ſaa meget Andet, der har ſnoet ſig om mit Hjerte, den Byrde, der hviler ſaa tungt paa mine Skuldre!

Den 19de April.

Det er ſidſte Aften, jeg tilbringer her i Byen. Gud veed, hvornaar og under hvilke Omſtændigheder jeg atter ſkal gjenſee den! Hele Dagen har jeg løbet omkring og beſørget adſkillige Ærinder, men ikke taget Afſked med Nogen, ſelv ikke med mine nærmeſte Bekjendte. I Skumringen gik jeg forbi hendes Huus. Jeg var veemodig ſtemt og blev ſtaaende paa Fortouget, for endnu engang at ſee op til det kjære Vindue. Det var oplyſt, men jeg kunde Ingen blive vaer; blot eengang forekom

det mig, som om hendes Skygge strøifede forbi de nedrullede Gardiner. I samme Øieblik kom en Karet kjørende og holdt udenfor Døren. Jeg gik nu over paa det andet Fortoug og stillede mig under en Lygtepæl, saa at jeg selv stod i Skygge, mens Lyset faldt paa Kareten og den nærmeste Omgivelse. Det varede ikke længe, førend jeg hørte Nogle komme ned af Trappen: det var Marie med Moderen. Hurtig slog jeg Kappen tættere om mig, traadte lidt længere ud fra Pælen og saae, at de talte sagte sammen, inden de stege i Vognen. Hun var bleg, meget bleg, men jeg saae kun et Glimt af hendes Ansigt. Strax blev Døren lukket, og Vognen rullede bort ned ad den lange Gade, til den forsvandt i Taagen.

Nu er jeg da færdig med Alt, og det er ligesom jeg stod i et Skuespilhuus, og Teppet var gaaet ned i sidste Act.. Ja, Julius, Qvinden er en spæd Blomst, som Solen kun sjelden formaaer at oplive igjen, naar den engang er visnet. Nu er det blevet klart for mig, at hun elskede mig; jeg føler tydelig den flammende Strøm, der gik ud fra hendes Hjerte. Der gives ingen Grændse for Aandernes Samqvem; der er et Sprog til, som ingen Mund kan tale og intet Øre formaaer at høre.

Gjem denne Pakke med Breve og Papirer, til jeg engang kræver den tilbage. Den er forseglet, da den

indeholder Adskilligt, ogsaa fra Marie, som Ingen maa see eller læse.

Jeg er i dette Øieblik saa sørgmodig, saa betaget af en usigelig Længsel. Er det Naturens Væld, eller en beslægtet Aand, jeg higer efter, jeg veed det ikke. Men et Billede har i disse Dage skudt sig ind i mine Tanker og Drømme, en bleg Skygge, som jeg ikke formaaer at mane ned igjen. Dømmer ikke, saa skulle I ei fordømmes.

Paa Heden, den 23de April.

Det er saa stille rundt omkring mig; kun en enkelt Gang er det, ligesom Stadens Tummel lød for mine Øren. Jeg har taget et Blad frem og vil see at skrive nogle Linier. Jeg sidder i en lille, faldefærdig Landsbykro midt paa Heden, hvor foruden enkelte Hytter og Kornmarker neppe findes Spor af menneskelig Beboelse, og hviler mig efter den temmelig anstrængende Reise. Uden at standse har jeg kjørt to samfulde Dage og Nætter.

Hvor det seer tarveligt ud i denne Hytte! Et gammelt Bord at skrive paa, en malet Kiste, en Hylde med en Almanak og Psalmebog, en Seng, som vist ikke Mange gad sove i, Papiir paa de fleste Ruder, og Steengulv med rødt Sand paa, udenfor en lille Urtegaard med en Brønd og Pilehæk, og hist de nøgne, golde

Lyngbanker, saa langt, som Øiet naaer, det er idag den Omgivelse, jeg selv har valgt. Og Folkene ere glade og tilfredse. Kjender Du den Skat, Julius, der gjør os lykkelige i vor Armod, naar det ikke er de sædvanlige Verdens Goder?

Hvilken Contrast, naar vi træde ind blandt slige Mennesker, med vore Anskuelser, Fordringer, Vaner! Vi tænke saa sjelden paa, at der er en heel, stor Verden udenfor vor sædvanlige Kreds, et ligesaa bevægeligt og bevæget Liv, men forskjelligt fra vor Tumleplads i den saakaldte høiere Sphære. Du som et Stadens Barn, har ingen Maalestok til at bedømme slige Tilstande. Du synes at lade haant om det lave Trin, som Du i udvortes Henseende saa ofte er nødt til at stille Dig paa blandt hele Din Omgivelse, og det vil vare længe, inden Du lærer at vænne Dig til det reent Menneskelige. Jeg glæder mig til at leve min Barndom om igjen; den ufortjente Beskyldning, som Du engang udtalte i et af Dine Breve, skal for Fremtiden ramme mig mindre, end nogensinde. Der er saa meget Kunstilet hos os allesammen, selv hos de bedste blandt os, at jeg inderlig længes efter Fornyelsens Drik af Naturens evig rige Kilde. Hvornaar og i hvad Havn mit Skib skal lande, kan jeg endnu ikke bestemme. Det Maal, jeg stræber efter, kan opnaaes overalt blandt danske Boge, og jeg har besluttet at lade Tilfældet raade. Her bliver jeg sagtens til imorgen, for

at blunde lidt i Nat: min Kjøresvend har intet derimod, og jeg trænger meget til Hvile. For mange Aar siden har jeg engang været her i Egnen, nogle Mile herfra, og erindrer endnu en Dal og høie Banker. Mueligen der kan blive Ly for mig. Du skal snart høre fra den menneskeskye Eneboer, naar han først har bygget sin Helligdoms Paulun i svale Skygger. Men fremfor Alt lov mig ikke at berøre visse Strenge, der noksom dirre; hvad jeg har lidt og lider, er en Sag, som ikke bør vanhelliges ved Pen eller Læbe.

Den 23de April.

Dersom min skrivelystne Ven føler Trang til at bære mig med nogle Linier, da er jeg at finde i en Mølle, ikke langt fra nogle Herregaarde og en lille Kjøbstad. Mit Ønske er blevet opfyldt; paa selvsamme Sted, hvor jeg engang i min Barndom blev nødt til at tilbringe nogle Timer, agter jeg nu frivilligen at opholde mig saa længe, til der findes noget bedre, eller min Hu begynder at staae til noget Andet. Jeg har faaet mig et pænt lille Værelse, som vender ud til Haven og Aaen. Familien er vakker, ikke uden Dannelse og velhavende, som det lader til. Det maa være deiligt her om Sommeren; Skov og Vand og Banker er der nok af, og mit nye Hjem ligger saa dybt, saa skjult og indesluttet, at jeg

haaber at kunne leve her i Ro, uden Overfald hverken af Fjender eller Venner.

Naar jeg tænker paa, hvorledes saa Mange henleve deres Dage, omgivne af det store Verdensliv, med en brændende Higen efter at ordne smaalige Interesser og Planer, fulde af Egenkjærlighed og Glimresyge, da undrer jeg mig tidt over slige Dukker, der hige efter Uafhængighed og gjøre sig selv til Trælle. Den Følelse bliver især i denne Tid saa levende hos mig, hvilken Lykke det er i Verden, med Glæde at kunne hegne om en lille Lod, og at nøies med faa og virkelige Goder, som man annammer. Andres Stræben gaaer ud paa at frede om dem selv; i det Store og i det Smaa ønske de bestandig at være bundne i deres Frihed, og dog forlade de ofte denne Ombegning og med det samme dem selv, for at drage ud til ubekjendte Egne, hvor de haabe at finde noget Andet og Bedre. Det gaaer med dem som det pleier at gaae Søemanden; han ønsker at komme i Land, naar han skimter den kjære Fædrenekyst, og forlader den snart igjen, for at tumle sig derude paa de vilde Bølger.

Dog lod den Idee sig realisere, som Du engang har talt saa meget om, at Sjælen kunde udvikle sig fra en almindelig menneskelig Basis efter bestemte Regler, ligesom Spiren i den sandselige Verden, hvor Alting er bestemt, begrændset og indskrænket, da behøvede man ei

at vrage og at undgaae saa Mange. Nu opnaae kun Enkelte det høie Punkt, hvorfra de rolige og tilfredse kunne betragte den tilbagelagte Bane. De Fleste troe i deres Ungdom at skyde mangen Gjenvei, men de vanke raadvilde om i Livet og ødsle deres Kræfter bort med alskens Forsøg og Bestræbelser, som hilde Sind og Hjerte i farlige Snarer.

Træk ei paa Smilebaandet, at jeg falder paa at skrive om slige Ting. Hiin bratte Overgang fra Stadens Tummel til dette Fredens Liv har opladt mit Øie og fremkaldt gamle Minder. Den Smule Traad, der endnu sidder om Foden, skal jeg nok efterhaanden søge at gnide af igjen. Ligesom Fuglen, naar den slipper ud af Buret og hvirvler sig op i Luften, strax begynder sin Lovsang, skal mit Hjerte aabne sig ved Vaarens Komme og prise Glædens og Enfoldighedens Rige.

Fortæl mig om Dit Liv, Dine Sysler, men lad uvidende om mit Ophold, naar man spørger Dig. Du er den Eneste, jeg betroer mig til, og saa længe Dine Breve ei forstyrre mig, skal Du faae et ærligt og oprigtigt Svar. Farvel, min gode Ven! En Aftensky drager henover Dal og Banker, og det pladsker saa smaat i Aaen. Jeg er inderlig vel tilmode, for saavidt jeg har Lov til at være det.

Den 28de April.

Det er et yndigt Veir idag, en varm og stille Foraarsluft med enkelte høie Skyer. Fra imorges tidlig har Sønnen ført mig omkring paa deres Jagtdistrict, over Mosen langs med Aaen, og siden tilbage over Bankerne, for at gjøre mig bekjendt med Grændsen. Det er et stort og smukt Terrain; paa flere Steder kan man see Havet som en lang Sølvstribe og tælle en Mængde Kirker. Han viste mig ogsaa Taget af en Herregaard dernede, med hvilken de have fælles Jagt paa en Deel af Mosen. Det Hele er i en større Stil, end man ellers er vant til her tillands: høie Banker, næsten samlede i smaae Kjeder, ikke blot det Bolgeformige. I en lille Granskov, omtrent paa det høieste Punkt, er især en deilig Udsigt. Der sadde vi en halv Times Tid paa det bløde Mos; det var blidt og yndigt trindt omkring, ret foraarsagtigt under de høie, fyldige Graner.

Troe forresten ikke, at jeg kjeder mig i denne Ensomhed. Tvertimod, der er nok at bestille fra Morgen til Aften, og naar det trætter mig at læse eller at skrive længer, findes et ypperligt Theater lige udenfor Døren, hvor man ei behøver at strides om Billetter. Jeg havde pakket en Deel Bøger ind, snarere af Vane end i den Hensigt at bruge dem, og lod dem de første Dage ogsaa virkelig ligge i Kufferten. Men nu tages den ene frem efter den anden, og flere savnes. Al Historie eller hi-

storisk Viden er imidlertid forviist fra mine Enemærker; jeg vil ikke drages ind i denne Strid og Splid, da jeg mangler Lyst til at lede efter Nøglen til Harmoniens Verden, som efter Sigende skal svæve over det Hele, endskjøndt jeg altid har været for nærsynet til at skimte den over hiin Væv af Tvang og Frihed. Naar Blidelslillien falmer, og dens Sødskende komme, skal jeg ud og hilse dem allesammen. Nu er jeg fordybet i den døde Natur med de stærke levende Kræfter; der seer man omsider dog en Enhed, Ligevægt, som al min Stræben gaaer ud paa at finde. Var det mueligt engang i Tiden at faae Aanden smeddet sammen med dette Liv, forfølge dens Aabenbaring fra Trin til Trin, fra det høieste til det laveste, føle dens Pulsslag overalt, hvor Sandserne sandse, da havde jeg fundet de Vises Steen, da ønskede jeg at være riig, for at kunne offre Hecatomber.

Besvær og Møie falder i Manges Lod. Men hvilket Maal at stræbe efter, hvis hine Runer lode sig tolke, som staae paa Naturens Altertavle, hiin Flammeskrift paa Nattens Stjernehimmel! Hvo som kjender dem, han maa kunne tale et Tungemaal, der er værd at høre paa, og aabenbare Hemmeligheder, som man ellers kun taler i Aanden!

Nu stirrer vort Øie med Forundring paa alle disse Gaader, og vi nøies med den Trøst, som Naturen ei har kunnet unddrage os ved sit Slør, at der er en fæl-

leds Kilde for hele dens Mangfoldighed. Den Tanke, at det er en Moder, der kun lever i sine Børn, begynder jeg nu at blive fortrolig med; thi, Gud være lovet, mit Øie bliver klarere Dag for Dag, og mit Hjerte roligere.

Det Samme ønsker jeg Dig, dersom Du trænger til et saadant Ønske, og det kan hjælpe noget. Du beder om at skrive noget udførligere og mener, at der maa være nok at skrive om. Var det mig om at gjøre at male Siderne fulde, da havde jeg let ved at opfylde Dit Forlangende. Men jeg formaaer endnu ikke at vrage eller at samle. Det er Øieblikket, under hvis Indflydelse jeg staaer, naar Pennen begynder at løbe. Der er endnu saa Meget at drage nærmere til mig, saa Meget at støde bort; siden naar Alt er forvundet og jeg kan træde frem og æske til Kamp, hvad man ellers pleier at undflye i Livet, skal jeg sende Dig Blade, hvorpaa Du ikke skal behøve at stave Dig frem. Farvel! Du faaer flere Breve paa engang; det er bedre at sende dem i smaae Pakker.

Den 2den Mai.

Atter en velsignet Dag! Jeg har gaaet mig en dygtig Tour med Bøssen under Armen og bragt lidt Fuglevildt med hjem, som min gode Værtinde har lovet os paa Bordet iaften. Først fulgte jeg Aaløbet et godt

Stykke Vei, krablede dernæst opad Bankerne, gjennem Tjørn og Krat, og var siden nede ved Stranden, for at hilse paa den gamle Ven. Formodentlig har jeg været langt inde paa et andet Gebet, da der hører Tid til at lære vore Grændser rigtig at kjende; men det havde da heller ikke været saa farligt, ifald man havde grebet mig som Krybskytte. Nede ved Broen kom en Vogn kjørende med to Damer og en gammel Herre, ligesom jeg vilde til at skyde en Vibe. Den ene af dem saae sig om, en smuk Blondine med et Par rare Øine. Da det var Synd at forskrække hende og at myrde for slige Øine, satte jeg Hanen i Ro, lod Fuglen flyve og gik opad Huulveien. Denne Skaansel er altsaa ingen af de gode Gjerninger, som man kan rose sig af, hvilket jeg beder min haanlige Ven at lægge Mærke til.

Forresten har jeg det meget godt. Aand og Legeme reise sig atter i Veiret, og det er ligesom der voxede Vinger ud af Skuldrene, saa let og bøielig føler jeg mig fra Morgen til Aften, og om Natten flagre gode Drømme om mit Leie. Misund mig ikke denne Følelse; jeg veed, Du har meget at drages med, som burde være anderledes, og som det ikke staaer i Din Magt at forandre.

At Edgar er bleven forlovet, glæder mig inderlig. Det er en god Fyr, der gaaer sin jævne Gang og ikke fornærmer Nogen. Men Du veed det jo af Erfaring:

er det ikke en underlig Følelse at knytte sin Skjæbne til en Andens, i en Alder, hvor man endnu har saa meget at realisere og ikke kan være paa det Rene med sig selv og Andre? At være ene om sit Liv, naar man først begynder at leve, at staae og falde, eftersom man har Evne til og er heldig, det er Noget, man er nødt til, maa finde sig i; men dette Ansvar, denne Drøm, som den lyse Dag mueligen kan forjage — dog jeg taler maaskee som den Blinde om Farverne, eller det er en dunkel Drift til at dysse i Sovn, hvad der idelig vaagner hos mig. Han skrev mig til engang ifjor og talte saa meget om at dele Livets Savn og Glæder. Nu kjender han jo den Salighed at trykke et qvindeligt Væsen til sit Bryst, at lade sig omslynge af blode Arme. Ogsaa jeg har erfaret det engang; men der ligger en rum Tid imellem hine Aar og dette Øieblik, og jeg har kun en dunkel Følelse om hvad det er at ligge ved en elskende Qvindes Hjerte.

Gode Ven! lad os aldrig tale mere om dette Capitel. Det er et Afsnit paa Erindringens Tavle, som det er bedst at springe over, da man ikke kan udslette de dybe, stærke Træk. Vi have jo allesammen Noget, som ligger skjult i Hjertets dybeste Vraa, og tages frem engang imellem i vort stille Lønkammer.

Dog siden vi ere komne ind paa denne Materie, jeg veed ei hvorledes, vil jeg dog endnu fortælle Dig, at vi

iforgaars vare til Bryllup hos en Skovrider heri Nærheden, en Miils Vei ud ad Sletten til. Om Formiddagen kjørte vi herfra, og forbleve der til sildig om Aftenen. At der blev dandset, sunget, spiist og drukket, forstaaer sig af sig selv, og det var ikke anderledes, end sædvanlig; men hvad der morede mig mest, var et Par gamle Bedsteforældres Glæde. Et saadant Bryllup maa da være Noget at glæde sig over, naar det selv forynger de Gamle. Ogsaa Godseieren, der kom siden tilligemed Forvalteren, undslog sig ikke for at træde en Dands. Jeg gjorde hans Bekjendtskab; det er en lille fiirskaaren, godmodig Mand, der taler livlig om hvad der interesserer ham, nemlig om Avling, Matrikel og Stænderne, og de to første Ting, veed Du nok, kan jeg saa temmelig gaae ind paa.

Den 5te Mai.

Hvor Alting trives, svulmer, skyder! Paa Træerne have næsten alle Knopper aabnet sig, og Solen speiler sig i det unge, glindsende Løv. Kun hist og her staaer en nøgen Stub imellem de grønne Toppe, men ogsaa paa denne findes Spor af Vaaren, og det varer ikke længe, saa springer Alting ud, og hele Naturen iføres det hellige Klædebon, som Herren har vævet for den. Hvilken Himmel, hvilken Luft og Friskhed, der aander mig imøde! Solen er ifærd med at gaae op, og Taagen

bølger endnu over Engen. Det bliver vist en deilig Dag. Alle Dugdraaber funkle i det røde Skjær, og lette Skyer seile hist og her for Morgenvinden.

Det er mig umueligt at sove, naar det gryer ad Dag, og Fuglene begynde deres Lovsang udenfor mit Vindue. I Haven staaer en Bænk ligeved Aaen; der søler jeg mig lidt om Morgenen i min lette Sommerdragt med en eller anden Bog i Haanden, enslags Andagt, om Du vil, thi læst bliver der kun ubetydeligt. Naturen beruser og overvælder mig endnu altfor meget til at jeg i det Frie skulde kunne følge Andres Tanker. Siden til opad Formiddagen, sidder jeg ivrig og ene i min svale Stue. Nede ved Havelaagen gaaer en Sti over Engen hen til en deilig Bøgelund. Den følger jeg gjerne i Middagsstunden og sniger mig ind under de store, kjølige Hvælvinger. Solen kan ikke trænge igjennem; det er saa tyst, saa høitideligt stille i den grønne Tempelhal; paa flere Steder sines Horizontens dybe Blaa, og en Bæk, en Kilde kommer rislende, glidende ned igjennem Krattet. Undertiden stjæler sig en enkelt Solstraale ned, eller Løvet aabner sig, og Lyset falder ind, blander sig med Skyggen og sittrer hist og her paa de ranke Stammer. Det er ligesom usynlige Toner svæve igjennem Luften; det mylrer og kryber paa hvert Blad, hvert Græsstraa; tusinde Væsener fødes, og Alting synes at være Kraft og Liv og Glæde. Her i denne Hellig-

dom glemmer jeg mine mørke Drømme. Der var en Tid, da jeg overalt saae Døden lure paa sit Bytte, og rugede over den store Gaade, hvorfor der er en evig Undergang, fordi der er en evig Fødsel. Hiin knusende Længsel efter Vished er forsvunden, og en veemodig Lyst knytter mig til Forgjængelighedens Ynde: lad dem søge at bevise, hvad de aldrig formaae i deres Tvivl og Vantro; det er et Axiom, et Grundlag for vort hele jordiske Væsen, at der er en Udødelighed til, fordi der har været et evigt Liv forinden. Derfor er jeg glad paa min Viis, omgivet af denne usigelige Fylde, seer Fuglen bygge sin Rede og den travle Myre ved sin Tue, og glæder mig her, hvor kun Livet smiler mig imøde.

Igaar plukkede jeg nogle Blomster ude i Skoven. De bleve liggende paa Bordet, og nu, da de tages i Haanden, hænge de saa sørgeligt med deres smaae Hoveder. Jeg vil ud og hente Glas og Vand; dermed kan man jo opvække slige Døde. En god Morgen, Julius; jeg tænker kun paa Liv, paa at leve, her og hisset.

Den 8de Mai.

Næsten lidt fortumlet er jeg vendt tilbage fra et stort Selskab, og inden jeg lægger mig, vil jeg see at komme til Ro ved at tage fat paa Pennen. Den lille Herremand maa synes godt om mine borgerlige og materielle Anskuelser; thi uden at have gjort nogen Visit

hverken hos ham selv eller Familien, modtog jeg iaftes en Indbydelse. Her paa Landet maa man ikke tage det saa nøie, paa sin Engelsk, med slige Ting: desuden har jeg nu Intet imod at komme jevnlig ud blandt Folk, naar man til dagligdags vil unde mig Fred i mit Sneglehuus. Jeg laante derfor en Hest af Molleren og red derover. Der var fuldt op med Damer og Herrer fra Byen og Omegnen, og jeg gjorde mange nye Bekjendtskaber. Ogsaa Eieren af den store Herregaard nede ved Stranden var blandt Gjæsterne, tilligemed sin Datter og tilkommende Svigerson. Hun er den samme, der frelste Viben. Han er en gammel Herre, i Begyndelsen, naar man taler med ham, næsten lidt vel stiv og fornem; men siden blev han venlig og forekommende, som en Ældre kan være det mod en Yngre. Svigersønnen er en ung og vakker Mand, der har en Eiendom paa den anden Side af Fjorden. Jeg omtaler disse Mennesker, fordi jeg synes godt om dem, og det kan hændes, at vi oftere træffe sammen.

Da vi havde reist os fra Middagsbordet, hvor man havde anviist mig Plads ved Siden af Søsteren til den omtalte gamle Herre, en styg og aldrende, men interessant og livlig Dame, samledes vi alle i en stor Havestue, hvor der blev drukket Kaffe, og derfra begave de Ældre sig til deres Ryge- og Spillestue; vi Yngre derimod bleve overladte til os selv, og benyttede denne Til-

Tiladelse til at gaae omkring i Haven og fore Svanerne nede ved en lille Indsøe, som støder op til nogle deilige Buegange; siden blev der spillet paa Fortepiano og dandset, til vi atter skulde tilbords, en Uskik, synes mig, at afbryde slige Fornøielser. Men det hjalp ikke, vi maatte rangere os i Bunterad, og det var endda en Trøst, at jeg fik nogle Unge at sidde hos, og ligeover for mig den smukke Blondine, der ansees her i Egnen for en Skjønhed, og som virkelig ogsaa hører til det mest Henrivende, jeg i lang Tid har seet. Vor muntre Vert havde Ret, da han fulgte os ned i Haven: han skulde vise mig en sjelden, landlig Perle. Men til denne Opdagelse behøvedes ingen Veiviser; jeg havde allerede forinden hilst paa hende, og erkyndiget mig beskeden om hun jevnlig pleiede at gjæste mit Jagtgebet; thi i saa Fald blev jeg nødt til reent at opgive Fornøielsen. Det var en temmelig flau Compliment at begynde med, men det faldt mig just ind, da Samtalen var indledet, og det blev ikke ilde optaget. „Nu, De mener, jeg er Fuglenes Skytsgudinde? Det behøver jeg neppe at være hjemme, for min Kjæreste skyder kun maadeligt, og har sædvanlig en tom Taske, naar han kommer tilbage fra sine lange Toure. Men holder De saa meget af Jagten?" spurgte hun. Dette Ord Kjæreste huer os Ugivte sjelden, naar vi tale med en smuk Pige. Det forstaaer sig imidlertid af sig selv, at mit Svar ikke var gnavent; og vi talte

endeel sammen om ligegyldige Ting, da Vertinden afbrød os med Erindringen om, at der var serveret. Dette Budskab forekom mig temmelig utidigt; det var ligesom jeg havde saa Meget at sige og at spørge om, men de Andre begyndte allerede at gaae, Kjæresten kom for at føre hende til Bords, og inden jeg saae mig om, vare Damerne allerede borte. Jeg fulgte altsaa los og ledig med Strømmen ind i Spiseværelset, hvor Fruen bad mig tage Plads mellem sig og Tanten.

Ved Aftensbordet blev der drukket meget, ogsaa Skaaler, som det er Skik og Brug her paa Landet, og inden vi toge bort, maatte vi endnu drikke nogle Glas af Værtens egen, fortræffelige Punsch. Du kan altsaa let forestille Dig, at jeg kunde have seet adskillige Bisole og Bimaaner, dersom Sol eller Maane havde været paa Himlen, da jeg kom til Hest og feiede afsted gjennem Mulm og Mørke, op og ned ad Bankerne, mellem Skov og Gjerder, overladende det til min gode Hest, om vi vare paa Vei eller Sti og Marker. Lidt neden for Broen, der hvor hun kom kjørende i forrige Uge, foer jeg nogle Vogne forbi, og saavidt der kunde skjelnes, var den forreste hendes; men den var saa hermetisk lukket, at Intet lod sig opdage. Paa Korsveien holdt jeg endnu et Øieblik, saae dem dreie af og forsvinde; Vognen rullede endnu længe inde i Skoven, derpaa blev det stille. Alting var tyst, kun i Kjæret ved Siden af lod Frøernes

Vaarsang; det var en deilig Stjernenat, og jeg havde gjerne redet endnu et Stykke ned ad Stranden til, men da det var silde, vendte jeg den utaalmodige Ganger, der bragte mig hurtig og sikker ned til Hjemmet.

Det er denne Dags Historie. Nu er det vel bedst at lukke Vinduet og lade Gardinet gaae ned, for at Morgensolen ikke skal vække mig for tidlig; thi jeg er baade træt og søvnig. Men een Ting vil jeg dog gjøre endnu forinden, nemlig folde Bladet sammen og forsegle det; for i min halve Ruus har jeg vel skrevet endeel underligt Tøi, som kan fortolkes paa flere Maader; og løb jeg det igjennem imorgen, kunde del muligen falde mig ind at berøve Dig, Haarklover, den Fornøielse at pille alskens ud af mit Skriftemaal. Derfor, hvad der staaer, det staae; jeg vil ikke være bange for Blæk, som en vis Person, man ikke gjerne nævner, og nu allermindst for mit eget. Saa kjæk og freidig er jeg bleven.

Den 10de Mai.

Idag har Postbudet bragt et Brev fra min Moder. Hun synes at være urolig over, at jeg saa pludselig er rømt Byen, selv uden at sige Farvel eller give Underretning derom til en Familie, som hun har anbefalet mig til, da jeg tog derover. Hun skriver, at hun er bekymret, fordi mine sidste Breve have røbet, at jeg hverken

er ſund paa Sjæl eller Legeme, og klager over, at de ere ſaa korte og uſammenhængende. Hvor kjærligt udtaler hun denne ſine moderlige Frygt for et Barn, der ei har villet gjøre Gjengjæld for denne Kjærlighed ved oprigtig Tillid. I vor ungdommelige Stræben og Uro mene vi ſaa ofte, Julius, at Ingen forſtaaer os, ja vi undſee os for at betroe vort indre Liv til vore Nærmeſte. Men det er nok Umagen værd at gjøre ſig tydeligt for et moderligt Hjerte; dette indſeer jeg nu tilfulde, efterat have læſt og atter læſt de velbekjendte Træk, der minde mig om ſaa Meget; og jeg vil endnu iaften begynde paa et langt Brev, og ſøge at ſkildre hende hele den Tilſtand, der gjorde min Flugt nødvendig. Jeg længes efter Tilgivelſe; thi en Moders Fortørnelſe er en tung Byrde for Sønnen.

For at gjøre min Beſkjæmmelſe fuldkommen, har hun lagt ſit Portrait i Brevet, tegnet med Sølvſtift i Miniatur, og bedt mig om at ſætte det under Glas og Ramme og have det hængende paa Væggen. Det er mig velbekjendt; det har tilhørt min Søſter, fra hvem hun altſaa maa have krævet det tilbage igjen. Hendes Ønſke ſkal blive opfyldt; det forekommer mig, ligeſom hun ved dette Pant har villet ſamle mig til ſin Hjord, hvorfra Omſtændighederne og egen Tilſkyndelſe lidt efter lidt har truet at fjerne mig mere end tilbørlig.

Den 12te Mai.

Uden Omsvøb skal der meldes Dig, at jeg i Formiddags blev nødt til at underkaste mig en formelig Præsentation for Familien nede paa Bøgenæs. Du kjender min lidt keitede Forlegenhed ved slige Leiligheder; betænk ovenikjøbet, at jeg blev grebet inde paa Godsets Vildtbane, ført til Gaarden imod min Villie og maatte gjøre min Opvartning og Undskyldning i en mindre anstændig Jægerdragt.

Da jeg kom ned i Mosen, saae jeg hiinsides Aaen ved Udkanten af Skoven en Skytte paa det fælleds Distrikt. Han var for langt borte til at kunne kjendes i Morgentaagen, og uden at tænke videre paa, hvem det kunde være, skraaede jeg tværs over nogle Marker ned til et andet Hjørne, der ikke tilhører os, som jeg siden erfarede. Her blev jeg da omsider grebet i min mindre hæderlige Haandtering af den omtalte Skytte, der lagde an paa mig, og raabte at han vilde sætte mig et Skud Hagl i Benet, hvis jeg ikke øieblikkelig blev staaende. Du indseer let, at det var en ubehagelig Situation, især da jeg skulde til at lade igjen, og det var tvivlsomt, om min Modstander ikke var mig mere end voren; men til min Glæde gjenkjendte jeg snart i min barske Fjende hiin Svigersøn af den Gamle fra Bøgenæs, som jeg forleden var sammen med paa Engholm.

„Nu, det glæder mig at have gjort en saadan Fangst

saa tidlig paa Dagen. Vær saa god at følge mig, for at vi strax kan faae Dem for en Standret", raabte han til mig, da han kom nærmere. Jeg forestillede ham, at jeg gjerne vilde afbøde min Forseelse, men troede at burde stille mig i en mere anstændig Dragt for Retten. „Det er Noget, som vi Landsbyfolk ikke bryde os om," svarede han; „min tilkommende Svigerfader talte iaftes om Dem. Jeg skulde see ved Leilighed at faae Dem ned til os, og nu er denne Leilighed kommen; thi De er i min Magt, forstaaer De?" Denne venlig aabne Tiltale borttog vel ikke ganske min Betænkning; men da han vedblev at nøde mig, gav jeg omsider efter, og vi fulgtes endnu en Stund omkring i Mosen, inden vi begave os paa Vei ned ad Stranden til.

Da vi gik inde i Alleen, tæt ved Gaarden forbi Ladebygningen, slog en Høg ned efter en Due ligeved Siden af os og fløi bort med sit Bytte. Werner saae det først, rev Bøssen af Skuldren og skjød efter den, men feilede. Et mindre heldigt Varsel, tænkte jeg, og vilde ligeledes til at skyde, men den var allerede kommen udenfor Skudvidde. „Det var dog besynderligt," sagde han, „at den ikke faldt; mig synes, at jeg saae Fjedrene ryge af den. Den forbandede Røver, det er nu den tredie af min Kjæreste Duer, den har taget i denne Uge." Uden at svare og lidt underlig tilmode, fulgte jeg ham ind i Gaarden og opad den brede Steentrappe. I For-

stuen fik vi Jagtredskaberne satte til Side, og os selv lidt renfede, hvorpaa han uden videre aabnede Døren til Salen og bad mig træde nærmere.

I det store Værelse traf vi kun den Gamle, der sad i en Lænestol henne ved Vinduet og læste Aviserne. Han reiste sig og tog meget venlig imod mig. „De skal have Tak for at De kommer og besøger os i vor Ensomhed;“ det var hans første Ord; derpaa slog han mine Undskyldninger hen, lod sig fortælle, hvorledes vi havde truffet paa hinanden, og bød os tage Plads og hvile os efter Dagens Besværligheder. „Nu er jeg for gammel og mine Øine ere svage,“ sagde han, „men ellers skulde jeg nok anføre min lange Svigersøn derhenne, der gjør sig Umage nok, men ikke kan komme efter det.“ Da jeg bad om Forladelse for at have været inde paa hans Enemærker, endskjøndt det var skeet af Uvidenhed, bad han ei at tage mig det videre nær; der var Vildt i Overflødighed, og Ingen, der kunde skyde, da han fortiden manglede Skytte. En formelig Tilladelse, som han senere gav mig, til at gaae, hvor jeg lystede, var meer end jeg burde modtage; men han gjentog den i en saa venlig og forbindtlig Tone, at jeg omsider takkede ham med det naturlige Løfte ei at skulle misbruge en saadan Godhed.

Siden da der var bleven dækket til Frokost, kom Damerne ind. „Frøken G., min Søster, og min Niece,

Frøken Ebba, som De kjender," sagde han. Jeg var lidt undseelig over at møde dem i min skjødesløse Paaklædning; men efterat det første Puft var overstaaet, blev det mindre generet, og vi fik Allesammen Tungen paa Gang. Der blev talt meget om Byen, som jeg nylig havde forladt, og dens Nyheder. Flere Familier, som de interesserede sig for, vare mig bekjendte, og der kunde fortælles Adskilligt om sammes Medlemmer; ogsaa Veir og Vind og Egnen kom paa Tale. De undrede sig over, at jeg kunde vælge et saa maadeligt Opholdsted, som min lille affides liggende Mølle, i en Afkrog af Landet, hvorhen kun sjelden nogen Fremmed forvildede sig. Ogsaa meentc de, at der maatte findes mange andre og bedre Leiligheder paa Oerne eller i Nærheden af større Kjøbstæder. Det var nu en underlig Materie at udelade sig om, og Ligefremhed vilde her ikke have været paa det rette Sted; jeg fortalte derfor blot ganske i Almindelighed, at jeg for min Helbreds Skyld var tagen ud paa Landet og af en Hændelse kommen her til Egnen. „Nu siden de er saa lige i Nærheden af os," sagde den Gamle, „saa vær saa god at see herover, hver Gang de kjeder dem derhjemme. Rigtignok er det ikke heller videre muntert her paa Gaarden, langtfra muntert nok for Somme; men er det en Afvexling for Dem, saa skal De være velkommen." Jeg undlod ikke at takke meget for denne gjæstfrie Indbydelse, og tillige for hans Tilbud at

kunne benytte hans Bibliothek, der, som jeg hørte forleden, skal være hans anden Diesteen; thi den første, sige Folk, er Frøken Ebba, hans Niece og ei hans Datter, som jeg hidindtil troede. Den gamle Tante har aldrig været gift; hun var ret venlig idag; men jeg mærker, man maa vise hende megen Opmærksomhed, for at vinde hendes Yndest.

Efterat vi havde reist os, førte den Gamle mig ind i sit Bibliothek, og viste mig Adskilligt. De ældre Bøger, hvoriblandt en Deel gode naturhistoriske Værker, ere udvalgte. I sin Ungdom har han opholdt sig nogle Aar i Sverrig, hvor han skal være bleven Frimurer, som man fortalte mig paa Engholm. Derfor er det mindre paafaldende, at han har nogle Svedenborgiana, som han synes at sætte Priis paa; thi endskjøndt han viste mig Hylden og spurgte, om jeg kjendte noget til dem, lod det som han ikke vilde indlade sig paa denne Materie. Den nyere franske Litteratur er Søsterens Fag, og han beklager, at denne daarlige Smag har indsneget sig i Familien. Niecen har sin egen lille Reol, et godt Udvalg af dansk og svensk Lecture. Svigersønnen, tilføiede han, sætter aldrig sin Fod i denne Husets Helligdom; endskjøndt han er Student, mangler han al Interesse for slige Ting, og er kun bleven det ved at føie sig efter sin afdøde Faders Ønske.

Da vi kom tilbage, sadde Damerne i Sophaen og

vare beskjæftigede med qvindeligt Arbeide. Siden kom ogsaa Werner ind med et Par Beccasiner, han havde skudt i Formiddagt, for at vise sine Seierstegn. „Hvor Dine Fingre ere blodige!“ sagde Froken Ebba; „nei, jeg vil slet ikke see dem, det er afskyeligt at dræbe disse smaae Fugle.“ Det hjalp ikke, at han viste det lange Neb og vendte og dreiede dem for at gjøre opmærksom paa de smukke, spraglede Fjedre: han blev nødt til at bære dem ud igjen, uden at man værdigede dem det attraaede Øiekast. Nu talte Damerne meget om det blodige, haarde Jægerliv, og hvad Indflydelse det nødvendigviis maatte have paa Mandens Hjerte. Den Gamle forsvarede det; jeg forsøgte at fremhæve nogle gode Sider deraf, som gjorde det tiltrækkende især med Hensyn til Opholdet i den frie, vilde Natur, paa Steder, hvor man ellers ikke pleiede at komme, men kunde i Grunden ikke nægte, at de havde Ret i en vis Henseende.

Dette Thema blev endnu længe drøftet frem og tilbage. Omsider da Klokken var mange, og jeg vilde til at anbefale mig, gik deres gjæstfrie Høflighed saa vidt, at jeg med Nød og Neppe kunde slippe for at blive der til Middag, og Aftenen med, som Tanten lovede at fordrive ved en ny fransk Roman, hun nylig havde faaet. Da jeg lovede snart at gjentage mit Besøg, blev det mig endelig tilladt at begive mig paa Hjemveien. Werner,

en anden Nimrod, fulgte mig et langt Stykke med Hund og Bøsse, og vi skiltes næsten ad som gamle Venner.

Jaften har jeg tænkt meget over dette nye Bekjendtskab. En velsignet, sjælden Familie, lader det til; det er Alt, hvad jeg endnu kan sige om dem; men Du skal snart høre nærmere fra mig. Du sagde engang, at al Physiognomik var Dig i Grunden ligegyldig, om ei forbadt; thi for den Indviede var den en Kilde til megen Ærgrelse. Nu glæder jeg mig over at kunne læse i et menneskeligt Aasyn; er det sandt, at Øinene aldrig lyve, da har jeg fundet Noget som nok fortjener at kjendes nøiere.

Den 13de Mai.

En lille Pakke med Breve blev igaar afsendt til Dig, og idag begyndes paa den anden. Gode Ven! Der er saa Meget at sige, saa Meget at fortælle. Hele Dagen forekommer det mig, at der ikke er Blade nok i mit lille Reisechatol; af saa mange Tanker og Følelser er Sindet oprørt, og om Aftenen, naar Pennen begynder at glide hen over Papiret, er Hjertet ligesom det dybe, stille Hav, og Skummet er borte.

En uendelig Fred er kommen over mig i dette Øieblik. Traadte min værste Fjende ind ad Døren, jeg skulde ventig gaae ham imøde og byde ham Haanden til Forsoning.

For flere Aar siden havde jeg en deilig Drøm. Det var ligesom jeg en tidlig Morgenstund var landet paa en ubekjendt Kyst, efterat have seilet hele Natten. Naturen syntes mig forandret, og et nyt og frisk Liv aandede mig imøde. Solens Glands var stærkere, Luften renere, hvor jeg gik og stod, blev jeg andre Former vaer, men større, yndigere, end jeg hidtil havde seet. Selv mit eget jeg var ligesom forklaret; Forstanden mere gjennemtrængende, Hukommelsen tydeligere, Sandserne skarpere. Jeg mindes endnu hiin Følelse, hvor lykkelig jeg var, med hvilken Begjærlighed jeg søgte at lære at kjende hiin Mangfoldighed af nye Gjenstande, hvorom jeg ingen Ahnelse havde havt, og hvor bedrøvet jeg saae det Hele forsvinde, da man vækkede mig, og min Fader stod ved Sengen. En lignende Følelse strømmer i disse Dage gjennem alle mine Nerver. Det er ligesom mit forrige Liv ligger langt borte, og Hav og Nat imellem. En ung Morgenrøde bryder frem, og jeg vandrer omkring paa Bredden af en ubekjendt Øe, med luttret Sjæl og forøget Kraft, med en inderlig Fred og Glæde.

Werner var en Times Tid hos mig i Middags, og medbragte nogle Bøger fra den Gamle og Tante Ulrikke. Da han tog dem ud af sin Taske og kastede dem paa Bordet, lod det som han smilede lidt og var glad ved at befries fra sin Byrde.“ Hvor kan De dog holde det ud i dette Kammer? Og saa Hjulene deromme; det er jo

ligesom en evig Nok, der gaaer fra Morgen til Aften." Det var ogsaa i Begyndelsen Noget, man maatte vænne sig til; men nu synes jeg netop godt om denne Susen, der ikke er forstyrrende, ei engang oplivende, naar man daglig hører den.

Han fortalte mig en Deel om sin Eiendom og de Forbedringer, han agter at foretage, naar han først har faaet Alting i Gang, da Faderen ikke har efterladt den i den bedste Tilstand. Det er en honnet og stikkelig Fyr, Julius; kan man ikke finde Behag i det reent Menneskelige her i Verden, hvad har man da at lede efter? Jeg var ogsaa venlig og oprigtig imod ham, og det lader til, at vi synes godt om hinanden. Imorgen vil han hente mig ned til Gaarden i sit lille Eenspændertøi; der møder ingen Fremmede, og jeg har lovet at være hjemme, naar han kommer.

Den 17de Mai.

Efter min Gjenfødelse oprinder det ene Lys efter det andet, og gives der en Metamorphose, da føler jeg den i Sjælens dybeste Dyb. Der siges, at Livet ikke er mere end en Fortale. Nei, Julius, det er, det maa være en stor indholdsriig Bog, der har sin egen Nøgle. Kast op i den: hvert Ord er vigtigt, hver Periode en Begivenhed, der skjuler en uendelig stor Tanke. Lad os nøies med Gisninger om dets Ophav, og med dunkle

Ahnelser om dets Vedvaren. Du mener, man bør ikke søge at løfte det hemmelighedsfulde Forhæng, der skiller os fra den evige Skueplads, det er forgjæves. Hvo siger ogsaa, at vi skal gjøre det? Hvo som ikke har levet her i Verden, som om dette Liv var Hovedsagen, han kommer vist til at staae hisset som en vissen Plante uden Rod og Kraft, med Sorg og Anger i Hjertet, istedetfor Glæde og kraftfuld Bevidsthed. Thi nu føler jeg det tydeligere end nogensinde: det er ikke omsonst, at Skjæbnen eller hvadsomhelst Du kalder hiin usynlige Magt, har ladet os træde ind i dette Jordeliv. Hvilken Tanke, fra Sol gaaer op, til Sol gaaer ned, idelig med Lyst og Iver at forøge sine Kundskaber, udvikle de medgivne Evner, tydeliggjøre sig de gaadefulde Skrifttegn, som vi møde allevegne, og fra Aar til andet føle sine Kræfter voxe og sit eget, kraftige Vingeslag i Aandens lyse Regioner! Det er allerede en Salighed, fuld værd at nyde, med hele Aanderiget i sin Favn at svæve bort med Tiden, en haabefuld Fremtid imøde, som man ikke kjender, men stedse tydeligere og tydeligere skimter. O Du, der leder efter en anden Sol end den, der straaler hver Dag paa Himlens hvalte Bue, føler Du ikke, at Dit Hjerte banker, og en usigelig Lyst betager Dig, hvergang Dagen bryder frem gjennem den skumle Nat, og Alting vaagner af Mulm og Glemsel? Det er intet tomt Ord, at Livet er skjønt; forstaae det rigtigt, og hvor Du troede at

see en Ork, der skuer Du en uudtømmelig Livsfylde, herlige Aabenbaringer af Magt og Kjærlighed.

Den 21de Mai.

Paa Bøgenæs agter jeg nu at komme jævnlig; det er saa nemt at gaae derned, naar Veiret tillader det. Siden mit første Besøg har jeg været der flere Gange, og jo mindre generet det bliver, desto mere træder hos dem Alle hiin naturlige Elskværdighed frem, der ei kan erhverves, men er givet ligesom saa meget Andet. Især har den Gamle Noget, der indgyder mig næsten sønlig Ærefrygt; naar jeg først har været inde hos de Unge og deeltaget i deres Spøg og Munterhed, og derpaa gaaer hen og hilser paa ham i hans lille Studerestue, kan jeg paa engang blive næsten alvorlig ved den imponerende Roligbed, der er udbredt over hans hele Væsen. Tanten kræver maaskee betydeligere Offre, end de Fleste ere villige til at yde; dog man bør heller ikke altid tænke paa sig selv, naar man omgaaes en Familie, der ellers frembyder saa mange Behageligheder, og desuden har hun andre gode Sider, som Enhver maa paaskjønne.

Ogsaa iaften skulde jeg have været derned. Men jeg havde lovet at komme til Engholm idag, og fik først Brev henad Formiddagen, med venlig Anmodning om at opsætte mit Besøg til imorgen, da han havde faaet Forfald. Siden der nu engang var kommen Uro i Blodet,

faldt det mig ind at tage Bossen paa Nakken og gaae ned til Stranden til et lille Fiskerleie. Der fik jeg laant en Seilbaad, og da der var Vind nok, krydsede jeg et godt Stykke ud i Soen. Hvor det var deiligt derude paa det friske gyngende Hav. Roret snurrede i lange Hvirvler, hvergang Forstavnen maatte dreie sig op imod Vinden, eller naar Seilene begyndte at flagre, og jeg blev nødt til at give Kjøb og slippe Toilen paa den fnysende Ganger, der foer afsted, skummende, susende, henover de grønne Bølger. Omme forbi Odden saae jeg et Glimt af Gaarden og de røde Skorstene over Lystskoven. Solen gik ned bag de høie Banker, og Skumringen faldt paa. Det blev vel eensomt derude imellem de lange Furer, og da Vinden tog til og gjorde det vanskeligt at styre Baaden længere, vendte jeg om og lod den følge sin egen gode Lyst, idet Maanens Horn dukkede op af Havet, og Stjernerne kom frem over de sidste røde Skyer.

Det blev silde, inden jeg naaede Landet. Derpaa var det først min Agt at gaae lige hjem, men en underlig Drift bevægede mig til at følge Stranden om ad Næsset til, hvor Gaarden ligger. Da jeg kom ind i Haven gjennem den aabne Stakitport, blev jeg staaende ved den frodige runde Græsplet, der gaaer lige op til Hovedbygningen, og saae, at den store Havestue var oplyst. Det lod til, at der var Fremmede. Ebbas lette

Skikkelse svævede en Gang forbi det aabne Vindue; ogsaa den Gamle med sine hvide Lokker og høie Figur var let at skjælne. Det kunde ikke falde mig ind at gaae derop; efterat jeg havde sendt Afbud, og i min simple Paaklædning var det mindre passende. Men det var mig umueligt at forlade mit Stade; og var man kommen og havde ladet mig høre ilde for min Ubeskedenhed at staae paa et fremmed Sted og lytte, jeg havde ikke trukket mig tilbage. I Begyndelsen vare de høirøstede. Men paa eengang blev Alting stille, og Ebba begyndte paa en af de gamle deilige Melodier, som hun kan saa mange af og synger fortræffeligt. Da det var ganske tyst, kunde jeg høre hver enkelt Tone. Formodentlig accompagnerede hun sig selv; jeg veed ikke hvad jeg havde givet for at træde i den Andens Sted, hvis det ikke var hende selv, der spilte, saa henrivende, gribende var hendes Sang. Men Werner var jo tilstede, og ham gjaldt vel sagtens disse Toner. Jeg husker ikke, hvor længe jeg stod, men det var længe, meget for længe; thi det er langt over Midnat, og alle Hjertets Fibre dirre endnu efter hine Accorder.

Imorgen vil jeg derned, og laae der et Hav imellem, jeg skulde dele det med mine Arme. Jeg er kommen i en underlig Stemning ved at nedskrive disse Linier, Julius. Hjulene gaae deromme, og jeg hører deres susende Vande; de lokkes ud af deres Ungdoms stille

Lund, og mellem høie Bredder drages de bort fra de venlige Høie, for at styrte sig hvirvlende ned i Dybet.

Den 23de Mai.

Grunden til at ethvert Sprog er fattigt, naar det gjælder om at fremstille Følelser: Tro, Længsel og Kjærlighed, disse tre, der indeslutte en heel Verden, det er Noget jeg skal lade være usagt i denne Tid; thi jeg er hildet i min egen Glæde, og mægter ei at tolke den. Dog een Ting veed jeg, føler det saa tydeligt, at de skjulte Spirer skyde frem; hvor jeg randsager mit Hjerte, staaer Alting i Blomst, og Intet er gaaet tilgrunde. Derfor takker jeg ogsaa Herren, at han har været hos mig i Medgang og Modgang; og naar det første Morgenskjær aabner mit Øie, og den tause Nat svæver ned, priser jeg Naadens Vælд, der styrker os Svage i vor Skrøbelighed. Det falder mig aldrig ind at tænke paa Fremtiden; hvad jeg eier, det er jeg mig heel bevidst; hvi skulde jeg prøve hver enkelt Steen og undersøge, om Lykkens Bygning mueligen kunde styrte sammen? Er Alting Bobler, der svulme og glimre, til de briste for Haand eller Aande, da er det bedre, at lægge os til Hvile, inden vore Drømme svinde. Nei der er, der maa være Noget, der ei forgaaer, en evig Ungdom ogsaa paa denne Jord, hvor ellers saa Meget falmer; der er en Kraft, som ikke brydes, og en Fred, som ei forstyrres,

men der gives kun Faa, som finder Nøglen til Livets Helligdom.

Leder, saa skulle I finde, banker, saa skal der oplades for Eder. Men ikke paa Alfarvei, ei med Magt at ville storme Indgangen; det er Noget, Enhver forstaaer, men sjelden følger. Møder Du en Vandringsmand, der spørger efter Veien, da giv et ærligt Svar; men inden I følges ad, da lad ham sige sit Schiboleth: om han kan noies med hvad Nornen har beskjæret, og for det Andet, om han kan være eenfoldig i sin Glæde.

Den 25de Maj.

Af alle Gaver, vi Dødelige attraaer, er en tro Ven en af de ypperste. Det erkjender jeg tilfulde, og derfor kan jeg uden Undseelse modtage Din venlige Tak, hvorved Du paaskjønner min aabenhjertige Tillid. Men vær ubekymret om Følgerne af denne Ruus, som Du kalder min Tilstand. Det forunderlige Lys, der er oprunden i mig, bliver klarere fra Dag til anden. Nu forstaaer jeg først Skriftens Ord: Om vi end talede med Menneskenes og Englenes Tunger og havde ikke Kjærlighed, da vare vi en lydende Malm eller en klingende Bjælde. Hele Naturen synes mig nu, er en Yttring af denne bundløse, urandsagelige Magt, en skabende Samvirken af alle de forskjellige Kræfter, Mange i Et, og Et og Mange; nu forekommer det mig, at Alting oplives og lever ved og

i den Varme, der strømmer ud fra Naturens Hjerte, med usynlig Kraft, men synlig paa Himlen og paa Jorden, hvorhen vi vende vort Øie. See denne Kjærlighed aldrig, som hine Prophetier, eller Tungemaal eller Kundskab, der skulde opholde og afskaffes, som Apostlen siger. Stands mig ikke mere, lad Dine Formaninger blive til Lykønskninger, og lad Dit Alvor formildes ved min Forsikkring, at jeg er saa lykkelig, som jeg kan blive det. Kom Du pludselig hertil, Du gjenkjendte mig ikke. „Vide jeg vandred', meget har jeg prøvet, mange Kræfter forsøgt," men kunde jeg have tænkt mig Muligheden om, at Skjæbnens kjærlige Haand paa denne Maade skulde trække Sløret bort fra mine Øine, da skulde jeg visseligen have teet mig anderledes end jeg gjorde, og ved roligt Haab og Tillid søgt at oprette det Tab, som nu eengang Omstændighederne og mit eget trodsige Hjerte havde forvoldet mig.

Er denne Følelse en Ruus, da lad den være det; da skal jeg sige engang, naar Alting synes mig Graat i Graat, at jeg har drømt en Drøm, der var værd at drømme.

Den 28de Mai.

Næsten hele Dagen har jeg tilbragt paa Bøgenæs, og er nylig kommen hjem. Mit Hjerte er saa fuldt; det kan mueligen lettes ved at fortælle Dig Et og Andet.

Da Søvnen ikke overvælder mig i denne Tid, er det ligegyldigt, hvad Klokkeslettet er og bliver.

Werner var borte da jeg kom, taget over til sin Eiendom, hvor han agter at blive Ugen ud. Tanten havde fuldt op at bestille med sin vidtløftige Correspondents, og den Gamle var redet ud med Forvalteren for at eftersee Ploining eller Andet, jeg husker ei rigtig. Man viste mig derfor ned i Haven, hvor Ebba skulde være. Da jeg kommer om til den lille Plet, som hun selv har forbeholdt sig at beplante, staaer hun just og syssler med nogle Blomster, jeg sendte hende forleden, da hun lod et Ord falde om, at hun godt kunde lide dem, og de kunde skaffes fra Byen. Hun var deilig, Julius, i sin simple, huuslige Dragt, en let Sommerhat over de fyldige Lokker. Mit Komme forstyrrede hende ikke. Efter venlig at have besvaret min Hilsen, vedblev hun at adskille Rødderne, grave Huller med en lille Spade, som laae ved Siden af hende, og med sine smaae fine Hænder at trykke Jorden fast om Planterne. Mit Tilbud, at ville forrette det grovere Arbeide, blev afslaaet. „Nei, Valfred, ellers mange Tak. Men dette Stykke dyrker jeg selv. Ogsaa deres Blomster skal have den Ære at sættes af mine egne Hænder, og siden at trives, ifald der er Lykke ved dem", sagde hun i sin sædvanlige, skjelmske Tone. Det er der uden al Tvivl, siden De selv planter dem. Derom vidner jo de mange Knopper

og Blade, som alle Bedene ere oversaaede med. „Saa det mener min naadige Herre idag. Forleden var De mindre galant.“ Det husker jeg ikke, Frøken! „Da husker jeg det nok. De yttrede, at Historien ikke brød sig synderlig om det svage Kjøn. Det var kun Mændene, der handlede, beskrev og læste deres Bedrifter. Nu vi Fruentimmer have ogsaa vort Gebet, og naar De ikke synes om det, vær saa god, geneer dem ikke, Onkel kommer snart hjem.“ Jeg vil ikke forsvare mig, allermindst for Dem, sagde jeg, men De glemmer, at det var en Dadel fra min Side; jeg tog tvertimod Deres Kjøn i Forsvar. „O til Deres Forsvar trænge vi ikke; vi takke for den tiltænkte Ære.“ Og hvorfor er netop jeg den Uværdige, spurgte jeg — „Hvorfor? Det skal jeg sige Dem. De er kold, følesløs, taler bestandig med en vis Haan om vor Svaghed, vore Skrøbeligheder; Ordene staae Dem altid til Tjeneste, naar Sligt kommer paa Tale; De finder Fornøielse i at critisere, fordømme, kort sagt De“ . . . Om Forladelse, Frøken, det burde ikke siges, men De er meget bitter idag; jeg forstaaer Dem slet ikke, svarede jeg, halv uvis om det skulde være Spøg eller Alvor; thi hun talte i en altfor bestemt, næsten alvorlig Tone. Og paa den anden Side jeg havde jo truffet hende med mine Blomster i Haanden; og hvergang hun saae op til mig, var det som der laae Noget bag disse vrede Øiekast, som gjorde hendes Bitterhed til Skamme.

Omsider tog jeg Mod til mig og vovede et Forsøg. Nu vel da, sagde jeg, siden De saaledes miskjender mig, hvad skal der blive af hine Blomster, der ere gaaede gjennem saa slemme Hænder, som mine? „Det skal jeg snart vise Dem", svarede hun, og uden at betænke sig, begyndte hun for Alvor at rykke dem op igjen, den ene efter den anden. Det var for meget; jeg blev ærgerlig, halvveis bedrøvet, og fulgte ivrig og ganske stiltiende hendes Exempel, men lod det ikke blive derved; thi i min stigende Harme over denne ufortjente Behandling begyndte jeg snart at rive Rødder og Blade af, og slængte dem hen ad Jorden. „Nei, nei," raabte hun endelig, „nu kan det være nok. Forstaaer De da ikke Spøg, Valfred?" Hvorledes? Men det er en usædvanlig Spøg, maa jeg tilstaae. „Hvor de unge Herrer ere pirrelige og forfængelige!" svarede hun i en ganske anden, formildet Tone; „da De kom og saae mig beskjæftiget med Deres Blomster, troede jeg at see et Smiil, som ikke kunde mistydes. Resten gjætter De; skal man derfor tabe Contenancen? Jeg troede, De havde mere Aandsnærværelse." Efter denne Opreisning var Raden kommen til mig at gjøre Undskyldninger for min Overilelse; men jeg undlod ikke at forsikkre, overeensstemmende med Sandheden, at hendes Formodning havde været ugrundet.

Denne Trætte havde imidlertid gjordt mig lidt forstemt. Tanten kom heldigviis ned, og vi gik endnu en

Stund omkring i Haven. Da hun henledede Samtalen til mange andre Ting og for det Meste førte Ordet, som hun sædvanlig pleier, havde jeg Tid til at samle mig, men var lidt qvær endnu. Ebba holdt sig tilbage i nogen Fraſtand, og lod som hun havde meget at beſtille og efterſee. Det var mig ret kjært; jeg kunde mindre godt have truffet den gamle Tone.

Siden lod hun sig ikke ſee, førend vi skulde ſpiſe, og efter Bordet tog den Gamle mig ind i ſit Kammer, hvor vi bleve til i Skumringen. Alſlags politiſke og videnſkabelige Ting kom paa Bane; ogſaa et Gebet, som han endnu ikke har berørt, drog han mig ind i, nemlig hiin eiendommelige ſvenſke Myſticisme, der vel tildeels er forſvunden, men endnu findes derovre, iſær hos de Ældre. Skulde jeg nogenſinde blive Frimurer, og jeg nægter ikke, at dette uſynlige Væſen har noget ſærdeles Tiltrækkende for mig, da vilde jeg nok have ham til Læremeſter. Han forſtaaer viſt den Kunſt at gjøre Lærlingen tryg og tillidsfuld, bedre end nogen Anden.

Ligeſom vi ſidde allerbedſt, og han fortæller nogle mærkelige Hiſtorier, ſom han i ſin Ungdom havde hørt af paalidelige Bekjendte, om Viſioner og andet deslige, lukkes Døren op fra Dagligſtuen, ſom er lige ved Siden af, og Ebba ſpørger kjælent: „Tillader gode Onkel, at jeg ſpiller lidt, hvis det ikke forſtyrrer Dem?“ „Vær ſaa god, mit Barn! men ingen Dandſe, forſtaaer Du?“

svarer han, og nu præluderer hun først, Noget, hvori hun har stor Færdighed. Jeg vidste ikke, hvad dette Adagio skulde betyde; men efter en rask og passende Overgang begyndte hun at synge en af de gamle Kæmpeviser. Det var den Samme, jeg havde medbragt engang i forrige Uge, forkortet, og hist og her lempet efter Melodien. Jeg yttrede ved denne Leilighed, troer jeg, at det var en af mine kjæreste Sange. Hvorledes man kan blive tilmode i slige Tilfælde, er let at tænke sig; disse Følelser trænge ikke til nogen Commentar; og jeg tilstaaer det var enslags Kamp og Hykleri, at lade opmærksom paa den Gamles Tale. Heldigviis varede det ikke længe; vi hørte, at Fortepianoet igjen blev lukket. „Hvorfor mon holder hun op at spille? hun har jo knap begyndt," spurgte han og aabnede Døren. „Hvorfor vil Du ikke spille længer, Ebba?" sagde han. Jeg hørte hende fremføre den Undskyldning, at Instrumentet ikke var stemt iaften, og derpaa fortsatte vi vor Samtale, eller rettere sagt, han talte; thi jeg tav og lyttede: det var ligesom Tonerne endnu bølgede omkring i Værelset.

Ved Aftensbordet derimod var jeg igjen i mit gamle Hjørne. Hun var Munterheden selv, og der blev naturligviis ikke talt om Historien fra i Morges. Selv den Gamle blev mindre alvorlig, men kunde dog ikke undlade engang at opløfte Fingeren imod hende og sige: „Barn! Barn! Bogenæs, og vel ogsaa Ulstrup ere for snevre

for Dig.“ Nu at hun forstaaer at vende op og ned paa Folk, det bør jeg rigtignok sande. Paa Hjemveien ad en Sti, som er nærmere, og hvor man paa enkelte Steder kan see Gaarden, blev jeg staaende ved en Stænte. Der tager Hovedbygningen sig godt ud, især om Aftenen i en mat Belysning. Maanen kom frem; den var rød og stor og spredte et underligt Skær; Gaarden laae dernede i dunkle Omrids mellem de høie Træer, blot eet Vindue var oplyst, Ebbas Værelse. Naar slige Stjerner funkle, falder det Øiet vanskeligt at forlade dem.

Den 1ste Juni.

Vi have havt nogle kolde, skyfulde Dage, med Slud og Blæst, som have forhindret mig fra at opfylde Werners Ønske at besøge ham paa Ulstrup. Et saadant Veir er et godt Barometer til at maale Sindet med, om man virkelig finder Behag i sit Hjem, sine fire Vægge. Jeg har kun en eneste Gang været udenfor Døren siden mit forrige Brev; den første Aften, da en vældig Tordensky havde udtømt sig ovenpaa en lummer Hede. Familien var netop samlet for at drikke Thee, da vi saae Lynilden slaae ned i en gammel, knudret Eeg, som staaer under den nordlige høie Banke, ikke langt fra Mollen. Efterat det var blevet Torveir, gik vi ud for at betragte Ødelæggelsen. Vi fandt det interessant at see den ærværdige Gubbe, splintret og forbrændt, uden Krone mellem dens

stolte, kneisende Sidemænd. Det er dog et ganske andet Fald, end denne Straadød, eller at segne for Saug og Øre.

Hvor ellers Alting drikker Vedergvægelse i fulde Drag efter en saadan Dag og Tordenregn! Ogsaa Mennesket erkjender, at Naturen er hans Moderbryst, et evigt Kraftens Væld baade for de Svage og Karske.

Det var en deilig Aftengang i den friske Luft omkring paa Bankerne og tilbage gjennem Skoven, som stod i forynget Pragt, mens det endnu dryppede saa smaat af Bladene; men det var ogsaa den sidste. Dagen efter begyndte det, som sagt, med Regn og Kulde. Jeg har igjen for Alvor taget fat paa mine Bøger, og søger at stave mig igjennem nogle, som det er mindre let at faae Bugt med. Men naar man føler, at Alting sidder paa det rette Sted, baade Hoved og Hjerte, da er ingen Umage spildt, og man voxer uden at mærke det, som enhver anden sund Organisme, indenfra udad. Men lad os være ydmyge i vor Erkjendelse og standhaftige i vor Stræben, Julius, og fremfor Alt ikke prise vor Klogt paa Torv og i Stræder. Frøet spirer i Jordens dunkle Skjød, og naar Blomsten hilser Lyset, kalder den Ingen til sig, men speiler sig i Bækken, ligesom Sol og Stjerner, og lader Andre trives i Fred, naar deres Rødder formaae det.

Min Moder har sendt mig et langt og velsignet

Brev; uden Bebreidelse, uden at ville gribe ind i Noget, som dog ligger hendes Hjerte saa nær, forlanger hun blot, at jeg skal skrive hende oftere til, og mener, det er et Middel til Beroligelse, naar enkelte mørke Timer komme over mig. Gud være lovet, nu er en saadan Hjælp overflødig, og jeg vil ikke fremkalde Noget ved at rose mig af min Sikkerhed, men mit Haab staaer til alle gode Magter. Til Efteraaret har jeg lovet at besøge mit Hjem, og jeg glæder mig til at gjensee Alt med fornyet Sind og friske Sandser.

Glem ikke ved en Ven i Byen at lade besørge indlagte Fortegnelse over nogle Bøger, som jeg savner. Send dem kun med Posten: den gjæster os ogsaa her i denne Krog af Verden, og minder mig engang imellem om det travle Kryb derovre; skrev jeg ingen Breve, kunde jeg næsten glemme Jer Allesammen.

Den 3die Juni.

Igaar Eftermiddags havde jeg et kjært Besøg. Den Gamle, der havde været paa Ulstrup og lagt Hjemveien om forbi Mollen, lod Vognen holde oppe paa Veien og kom herned til mig. Han vilde dog engang see med sine egne Øine, hvordan jeg havde det, sagde han. Det var en Opmærksomhed, som burde paaskjønnes, og det gjorde jeg ogsaa; desuden var han saa venlig, deeltagende, munter, næsten hjertelig, at Enhver maatte

fatte Godhed for ham, om han ikke havde havt den forinden. Men omsider rykkede han ud med sit egenlige Ærinde, efter mange Omsvøb, ikke ligefrem, og hvad der næsten stødte mig, omsider uden Forudsætning, at jeg mueligen ikke kunde og vilde gaae ind derpaa. Han ønsker nemlig, at jeg skal flytte ned til Gaarden og tilbringe der nogle Maaneder. Endskjøndt han ved sin lange Indledning havde forberedt mig paa dette Tilbud, blev jeg lidt forvirret, ængstelig, omspændt af mangehaande Følelser, da Ordet endelig var sagt og jeg skulde til at svare. Det faldt mig vanskeligt at iagttage de sædvanlige Former. Jeg har længe kunnet mærke, at han gjerne seer mig om sig. For ham, den dannede Mand, der er vant til større Kredse, til et mere bevæget Liv, maa Opholdet her paa Landet være altfor eensomt, og paa den anden Side gjør Alderen ham uskikket til at føle sig hjemme i den store Verden. Deraf er det forklarligt, at min Interesse for mange Ting, som han selv beskjæftiger sig med, kan bidrage til at oplive en enkelt Time, endskjøndt min Frastand fra hans Modenhed, Erfaring og Kundskaber naturligviis er meget betydelig. Om nogen Erstatning for den følelige Mangel paa Omgang kan der altsaa neppe være Tale.

Det være som det vil, et velmeent Ønske, et hjerteligt Tilbud bør ikke være mig ligegyldigt. Men den Uafhængighed, den gyldne Frihed, der har været min

Lægedom i den senere Tid, kan den opgives uden Fare for et Tilbagefald i min gamle Sygdom? Mit egentlige Liv er knap begyndt, og nu skal atter det unge Skud forplantes til et nyt, forskjelligt Jordsmon, hvor det mueligen ei kan fæste Roden.

Alle disse Tanker og meget Andet, som jeg ikke vover at betroe til Pennen, faldt mig ind, da jeg skulde rykke ud med en bestemt Erklæring. Hvor vanskeligt blev det mig endelig, at betjene mig af en Usandhed, efterat jeg havde vundet Tid til at overveie det nærmere! Der var et Brev i Vente, sagde jeg, der maaskee kunde fremskynde min Afreise; kunde jeg forblive længere, da skulde Intet være mig kjærere end at modtage hans venlige Tilbud. Ord og Mine kunde ikke fornærme ham; denne Bestræbelse for at lægge min Erkjendtlighed for Dagen, var en Pligt, som jeg troer at have opfyldt; men alligevel nu fortryder jeg næsten at have brugt dette Paaskud; Mangel paa Oprigtighed kan aldrig have gode Følger.

Hvorledes jeg end betragter Sagen, det er ligesom en dunkel Ahnelse afholder mig fra at forlade et Sted, der er bleven mig en god og hyggelig Hjemstavn. For Øieblikket føler jeg ingen Længsel og Attraa efter andre Goder, end dem, jeg ei har tilranet mig med List og Magt, men fundet paa den smalle Sti, ved at betvinge mit Sind og aabne mit Hjerte. Er det sandt, hvad Du

skriver, at der paa min Scala mangler Toner, da tilstaaer jeg gjerne, det er et Savn; men hvo formaaer at fremkalde Noget? Dog nei, jeg vil ikke lyve for Dig; enhver Streng kan have usynlige Svingninger, som Ingen ahner. Hvad om de ikke manglede i min Ungdoms Strengeleg, da saa Meget farer hen over den Harpe, hele min Stræben gaaer ud paa at stemme? Stol aldrig paa dem, der tale om Harmoni: Enhver skammer sig ved at tilstaae uopløste Accorder; og hvo som ei føler dem, han frygte for Tidens Fylde.

Den 4de Juni.

Blot et Par Ord, for at den ene Side ikke skal være tom. Werner har været her med en Billet fra Tanten. Jeg skal endelig komme. Den Gamle er just ei stødt, men finder det underligt af mig, at jeg vil bruge Udflugter. Selv Werner har søgt at overtale mig. Hvad skal jeg gjøre? Kan man blive som En, der ligger midt i Havet, og som den, der sover paa Masten, da er det bedst at flygte fra Stranden og boe og bygge paa den faste Jord. Den kongelige Sanger spaaer ilde. Jeg er ganske raadvild og drages frem og tilbage; iaften vil jeg gaae mig en lang og eensom Gang, maaskee kan jeg randsage min inderste Sjæl og tage en Beslutning. Dog, er Flugt nødvendig, naar man har og forstaaer at bruge et sikkert Værge?

Bøgenæs, den 7de Juni.

Det er dog skeet og med min gode Villie; iaftes hentede Werner mig samt min Smule Bagage. Men tillige er et Ønske blevet opfyldt, som det ikke var passende at gjøre til Betingelse; den Gamle har overladt mig et Par Værelser i et lille ubeboet Gartnerhuus, nede ved Stranden, omtrent et Bøsseskud fra Gaarden. Der har jeg det mere for mig selv; desuden Vinranker om Vinduerne, og Havet paa den ene Side, Blomster paa den anden; længere henne kommer en tæt Buegang og dreier om til Lystskoven; fire store, deilige Lindetræer staae lige ved Døren og afværge Middagssolen, under disse en Græsbænk og et Steenbord, og derfra kan man see et Par Vinduer og Taget af Hovedbygningen. Der have vi siddet flere Gange om Eftermiddagen og seet ud over Stranden, og det har altid været et af mine kjæreste Steder. Forsaavidt er jeg altsaa ganske heldig.

Iøvrigt haaber jeg Alting skal gaae godt. Idag efter Bordet fulgte den Gamle med herned for at see, hvorledes min Eremitage var indrettet. Han roste Tanten, der har besørget det Hele, men syntes, at der endnu manglede Adskilligt. Dog jeg savner Intet; slige Ting, hvorpaa saa Manges Existents beroer, trænger jeg for Tiden ikke til; jo mindre af det Overflødige, jo bedre.

Igaar var det en deilig stille Aften, da vi i fuld Trav rullede ned ad de høie Banker. En uforklarlig

Følelse gjennembævede mig; dybt nede laae Dal og Eng i en blaalig Skygge; paa Skoven faldt Solens sidste Hilsen, og altsom den dalede mere og mere, glødede kun et uendeligt Flammehav over de fjerne Høie, imedens Fuglene gviddrede deres Afskedssang og Sletten blev mørkere og mørkere, til Himlen aabnede sine tusinde Øine, og alle Vinde gik til Hvile, og Nattens Slør sank ned paa den slumrende, drømmende Natur.

Ogsaa iaften er Stranden ganske stille, uden Tordenskyer og Skumbølger. Men imorgen er det atter en Dag, og kan man binde Stormens Vinger eller standse Bølgen, naar den ruller? God Nat, Julius! Maaskee sover de fæle Tanker bort: jeg pleier at have gode Drømme.

Den 10de Juni.

Mit nye Hjem bliver efterhaanden ganske hyggeligt og bedre, end der i Begyndelsen var Udsigt til. Hvad der staaer i min Magt at bidrage til et behageligt Samliv i denne elskværdige Familie, skeer efter Evne og med en inderlig Glæde. Du veed, hvor modbydeligt hiint Anstrøg er mig, hiin saakaldte fine Tone, naar den skjuler en Tomhed, der ovenikjøbet vil gjøre Prætensioner. Alt hvad der er reent og uskyldigt, og Verden ikke har fordreiet og fordærvet, higer jeg bestandig efter. Ebba sagde forleden ganske rigtig, at hun holdt meget af Blom-

ster, fordi de var frie for Løgn og Falskhed. Denne Sætning gjælder vel ogsaa om hele Naturen; men i Frihedens Rige møder man sjelden Prototyper, uden Forvanskning, som kun have deres naturlige Lyder. Thi desværre, saa Meget i dette Liv er nødt til at være Kunst eller kunstigt, om Du vil. Selv den store Kreds, i hvilken vi Alle leve og røres, er en Maskine, som holdes sammen næsten ved Frygt alene, saa at det ene Hjul nødtvunget griber ind i det andet; blot et kraftigt Stød, og det Hele gaaer overstyr, hvorpaa Alting dreier og snoer sig saa længe, til der igjen kan blive noget Heelt af de spredte Lemmer, og Frækhed og Toilesløshed blive tvungne til at lempe sig efter Omstændighederne. De borgerlige Forhold, som man kalder dem, fordi Alting beroer paa Forhold og mindre paa Samliv, ere en kunstig Væv, saa gjennemsigtige, tynde, at man ofte bliver bange for dem, og Noget, som burde være baseret paa den største Simplicitet: Underviisning og Opdragelse, gjøres til Gjenstand for en Mængde spidsfindige Undersøgelser, hvor man har en kjærkommen Leilighed til at lægge sin Smule Lærdom og Tænkekraft for Dagen. Den Gamle talte netop i Aften om denne Materie. Han meente, det var en spildt, ja næsten fordærvelig Umage, naar man havde andet til Oiemeed, end en klogtig Indvirken paa og fornuftig Leden af de barnlige Evner. Nu lagde man bestemte, ufravigelige Regler til Grund

for al Underviisning, angav et nøiagtigt Omfang af hvad der skulde proppes ind i Nebbet paa den Unge, sammensnørte saa at sige det ungdommelige Sind, saa at al Selvvirksomhed blev qvalt, førend endnu den første Spire havde begyndt at udvikle sig, og derpaa stødte man det unge kunstige Skud, den unge Viismand ud i Livet. Jeg fandt denne Dom vel haard; men hvo kan nægte, at saa mangen sund Natur skrues ind i snevre Former og modtager et fremmed Præg, medens den egentlige Livskraft er forsvundet, og et usselt Skrog, en Vanskabning stadser sig med fremmede Fjedre, for stedse ude af Stand til at opfylde sin oprindelige Bestemmelse her i Livet.

Denne Sandhed, hvis det er en saadan, prædikes vel for døve Øren. Jeg vil derfor ikke udspinde den længere. Men een Ting bør jeg dog sige, som efterhaanden bliver til Vished og efterlader et velgjørende Indtryk, hvergang jeg kommer hjem og lukker mig inde i min Hytte, nemlig at det hele Liv her i Huset bærer et umiskjendeligt Præg af hiin ægte værdige Simplicitet, der hjemler dets Beboere enslags Ret til at være ubarmhjertige mod en hvilkensomhelst forfeilet og forfinet Dannelse. Den værste er igrunden Ebba; dette Naturens Barn, med det klogtige, lille Hoved, det muntre og dog dybe Sind, er utømmeligt i sine Indfald og Skildringer, naar slige Ting bringes paa Bane. Især er hun slem mod Fruen paa Engholm, der, som ei heller kan nægtes,

er en grumme stiv og fornem Person, det Modsatte af hendes joviale Ægtefælle.

Den 13de Juni.

For nogle Dage siden har den Gamle atter indført den priselige Skik, hver Aften, selv om Sommeren, at læse efter Bordet, naar ellers ingen Hindringer møde. Lysene tændes, Gardinerne trækkes sammen for Vinduerne, og hans store, magelige Lænestol flyttes nærmere hen til Sophaen, hvor Damerne sidde. Werner, som hidindtil for det Meste har havt den Bestilling at være Bro mellem Forfatter og Tilhører, er nu glad ved at kunne slippe og har overladt mig sin Plads med Fornøielse. Kun en eneste Gang har den Gamle gjort os den Ære at læse Noget for os; det var Svensk, Tegners Axel; men det fremmede Sprog blev tækkeligt ved hans herlige Organ. Igaar meddeelte jeg en af Blichers Noveller, og iaften har jeg begyndt paa et Bind af Bredahls dramatiske Scener. Tænk Dig blot, Ingen har læst dem endnu; de vidste nok, at der var enslags shakespearsk Kæmpenatur her i Norden, og den Gamle kunde huske at have hørt det Navn engang, men Intet videre. Det er da heller intet Under, Julius; der hører Mod til at see stærke Hænder lege med Klippestykker, og i vor Tid, hvor saa meget Kryb forsøger stønnende at klavre op til den hellige Tinde, findes Gøglere nok for et skuelystent

Publikum. Det var derfor med en vis Spænding, at jeg lod hine Orgeltoner bruse frem og prøve, om de kunde finde et villigt Øre. Efter i en kort Indledning at have fortalt Et og Andet om det Characteristiske i Bredahls Poesie, begyndte jeg at læse, langsomt og lidt monotont, for ei at bestikke mine Dommere. Alt som jeg selv blev varm om Hjertet, mærkede jeg, at ogsaa de Andres Sind oplodes; selv Tanten lod Strømpe og Strikkepind falde ned i Skjødet, lagde Hænderne sammen og var opmærksom. Den Gamle var lutter Øre, og tilstod siden, at denne Kamp mod Noget, som han i sit lange Liv saa ofte havde været Vidne til, om ei bildet i, lød for ham ligesom et oprørt Hav, naar det taarner sig op imod Klippevægge. Hans ædle Hjerte synes ogsaa at sympathisere med Grundtonen i Bredahls Værker. For Ebba maa naturligviis Meget gaae tabt; men siden skal hun finde nok af den ægte Qvindelighed, hvoraf der er fremtryllet saa mangt et herligt Billede, lyse Skikkelser paa Livets mørke Grund.

Du holdt engang meget af slige ophøiede, store Naturer, og jeg haaber, Du har ei forandret Dig. Jeg mindes endnu Din Harme over, at der var saa meget Maadeligt til i Verden, og Din Længsel efter Alt, hvorpaa Geniet har trykket sit tydelige Stempel. Ja, alt det Smaalige, alle disse Miniaturstykker, som man leger med, og som ei formaae at gjøre det store Spring fra Haand

til Hjerte, hvi søge saa Mange, der føre Bog over hver Aandens Yttring, at indlemme dem i deres Samling paa de kunstige Hylder? De burde forgaae, ei nyde samme Ære, som Blomst eller Dyr derude i Guds Natur, hvor Alt, det Mindste som det Største, er hver for sig en stor, vidunderlig Verden. Nu frembringes saa Meget, der ved første Øiekast røber Skaberens Svaghed, og Kunst og Videnskab ere ofte kun et Legetøi, hvormed man morer sig selv og Andre. Edgar havde sandelig Ret, da han engang begeistret udbrød: „Støb Dig selv i en tækkelig Form, og griber det ikke Din Næstes Hjerte med uimodstaaelig Kraft, da kast Pennen bort, og lad Liniedandsere og Luftspringere komme frem og gjøre deres Kunster. Misund dem ikke denne Ære: tænkte og skrev man ikke for sig selv, da blev aldrig nogen god Bog skreven.

Den 15de Juni.

En yndig Dag, Tanten har sendt mig en Mængde friske Blomster og en Vase til at sætte dem i. Medens jeg ordnede dem, faldt mit Øie paa to deilige Roser, som maae være fra Ebba; thi hun er den Eneste, der har denne Slags i sin lille Have. Det er vel bedst at lade uvidende om hendes Gave og aflægge min Tak til den bekjendte Giverinde. Først vilde jeg gjemme dem i min Tegnebog til Erindring, men det syntes mig at være

et Ran, som jeg ikke var berettiget til. Lad dem staae og dufte Livet bort: Mindet trænger ikke til slige Tegn, der visne. Dernæst kan der mældes Dig, at jeg efter Anmodning har flyttet nogle Hylder og Urtepotter herind, og trukket en Ranke gjennem Vinduet. Du kan ei fortænke mig i, at jeg søger at gjøre mit Hjem lidt byggeligt; thi de fleste Timer af Dagen tilbringer jeg hernede i min beskedne Hytte: fra den tidlige Morgenstund til henad Formiddagen seer jeg Ingen hos mig, Werner undtagen, der kommer en enkelt Gang, naar han kjeder sig deroppe, og Veiret er for varmt til at drive omkring med Bossen. Men nu begynder han næsten at være borte hver anden Dag, og har foresat sig at passe sine Ting lidt bedre, end han hidindtil har gjort; denne Forlovelse tager ham for megen Tid, siger han. Hans Forsæt er vel ganske i sin Orden; men han sagde det vel koldt og ligegyldigt, i en saa underlig Tone, at jeg ikke ønskede, Ebba skulde have hørt det. Han meente det vist ikke saa slemt, som det lod til; men i det Hele taget synes mig ikke, at han pines synderligt af sin Kjærlighed. Hun er Omheden selv, og ofte naar jeg er Vidne til hendes Ødslen med kjærlige Ord og Blikke, føler jeg skiftevis baade Hede og isnende Kulde, ligesom det var beregnet paa at betage mig arme Tilskuer Sands og Samling.

Jaftes, da jeg i Skumringen kom hjem fra en

Ridetour med den Gamle om ad Fjorden til, og traadte ind i Dagligstuen, sadde de begge i Sophaen. De reiste sig ikke, men forbleve i deres fortrolige Stilling, efterat have besvaret min Hilsen. Werner rakte mig sin Haand; den anden Arm havde han slynget om hende, saa at hendes Hoved hvilede mod hans Bryst, og krystede min paa sin sædvanlige hjertelige Maade. Men det var mig altfor piinagtigt at see paa denne Gruppe — „Nu, er den ikke en dygtig Traver?“ spurgte han, da jeg havde stillet mig hen til Vinduet og saae ud over Stranden, hvor den sidste Aftenglød smeltede bort. — Jo, svarede jeg, jeg vilde ønske, den var min. „Det tillader Du vel neppe, Werner!“ sagde Ebba, „den er saa deilig, og Ingen rider den saa smukt, som Du gjør; Valfred kan nok tumle en Hest, men den kjender Dig bedre; Du tager Dig saa godt ud, naar Du rider den, og Du husker nok, Du red den selvsamme Dag, som . . .“ „Nei, vist ei, Ebba! jeg sælger den ikke, vær kun rolig!“ svarede han, og jeg hørte dem hviske nogle Ord, som jeg ikke forstod. Derpaa blev Samtalen fortsat om andre Ting, om nogle Værelser paa Ulstrup, og at den ældste Datter fra Engholm havde været her et Øieblik paa Veien til Byen. „Hende synes de jo mindre godt om,“ sagde Ebba. Jeg yttrede, at hun var ganske vakker og næsten regelmæssig smuk, men at jeg savnede Noget i hendes Ansigt og hele Væsen. „Og hvad er det da?“

spurgte hun atter. „Det er vanskeligt at fortolke," svarede jeg; det hører til det Uudsigelige. I Almindelighed kan man ikke let forklare sig det Tiltrækkende hos Folk, snarere det Frastødende, og allermindst det der lader En ligegyldigt. Hun kan være en god og selv en tækkelig Pige; men mig huer hun ikke; sligt beroer paa Slægtskab, eller hvad De vil kalde det; et bestemt Navn kan man ikke give denne Følelse. „Vi stakkels Fruentimmer, der tidt maae have den tvetydige Ære at være i Familie med en Bjørn eller Ulv og andre vilde Dyr!" vedblev hun, tog ham om Halsen og trykkede kjærlige Kys paa hans Mund og Kinder. „Hvad synes Du om Din Ulvinde, Werner?" Han tog ganske rolig imod alle disse Kjærtegn; det er nu engang hans Maade at være paa; thi han holder meget af hende igrunden. Jeg blev underlig tilmode, satte mig hen til Klaveret og begyndte at tromme en Vals, saa det rungede i hele Værelset, indtil Tanten kom og lod sætte Lys paa Bordet.

Af slige Scener kunde jeg fortælle Dig adskillige. Men det er overflødigt; og desuden, nu jeg har skrevet denne Side ned, maa jeg næsten bebreide mig min Harme, og at jeg har givet den Luft ved at omtale Grunden. Hvad Ret har jeg til at forlange det anderledes? Det er en Skam af mig, at jeg misunder dem deres Lykke; jeg burde glæde mig istedetfor at harmes; thi det er rare Mennesker, der fortjene den.

For Onklen fatter jeg nu hver Dag mere og mere Godhed, og det lader til, at jeg ikke taber hans Yndest. Idag, mens vi red sammen, fortalte han mig endeel interessante Træk af sit Ungdomsliv, og spurgte mig om Et og Andet, angaaende min Familie, mine Studeringer og Udsigter. Han er endnu i sin høie Alder en haardfør Mand og en dristig Rytter. Nede ved Stranden paa et Sted, hvor der er Kildevæld og Fare for at synke i med Hesten, satte han op ad en steil Banke og siden ned igjen, uden i mindste Maade at betænke sig.

Du skrev forleden, der maatte være Meget, der gjorde mig Opholdet her behageligt; det nægtes ikke, men alligevel naar jeg sammenligner dette Øieblik med den første Tid, jeg tilbragte oppe i Møllen, i den stille dybe Dal, synes et forunderligt deiligt Skjær at være udbredt over hine blide, livsfriske Dage, og minder mig om, at her burde Noget være anderledes, jeg selv eller Andre, jeg veed ei rigtig.

Den 17de Juni.

Nei, Julius! Din Umage er spildt. Du faaer mig ikke mere ind paa min gamle Vei igjen. Med smertelig Længsel har jeg svunget mig over i et forjættet Land, hvor der voxer andre og bedre Planter end hine Vorblomster, som Du sværmer for; og hvad der end for Tiden griber ind i mit Liv og synes at ville ryste det i

dets dybeste Rødder, jeg kan sige, at jeg er lykkelig frelst fra mit Skibbrud, og har reddet det, der var værd at redde. Troe imidlertid ei, at jeg lader haant om hvad Du kalder boglig Færd; tvertimod, det maa ethvert af mine Breve have sagt Dig, at Menneskenes Aabenbaringer ere mig kjære, ja uundværlige. Du er næsten ingen dansk Mand, der maa være noget af hiint fremmede Blod i Dine Aarer. Vær overbeviist om, Aand og Legeme sløves, naar hele vor Stræben gaaer op i Theorie og Speculation, naar vi lukke os inde med de fjerne Tider, og glemme Nutid og Natur med deres Poler, som vi Alle svæve imellem. Du har intet Jordsmon til Dit Saakorn, til det Du sanker sammen og forarbeider. Beiler Du til en Laurbærkrands for Frugten af Dine bedste Timer, de høieste Goder Du nogensinde annammer, da var det bedre, Du gik ud i Din Have og saaede et Frø, og kunde glæde Dig, naar Planten dukkede op af Jorden og spirede frem med sine Blade og Knopper. At kunne sige: det er mine Hænders Værk, jeg har manet et nyt Liv frem, være det sig i Aandens eller Legemernes Rige, er det ikke noget ganske Andet, end at begrave sig i Læderkassen og opstille sig i en Mumiehvælving, hvor hvert Aarhundrede engang en lærd Mand kommer ind og noterer i sin Bog, at han har seet Dig staaende derinde i Din skumle Bolig? Kraft avler Liv, det er en Sætning, Du kan læse Dig til i hele Naturen;

Død er en Følge af Ingenting, en Ophøren af Kraftens Virksomhed, det Forfærdeligste, jeg kjender. Lad dette være sidste Gang, vi tale om denne Materie; thi jeg har mistet al Sands for de Døde, det føle Spøgerie, der knuger Hjernen sammen og vrister os alt det Andet ud af Hænderne. Leve vil jeg, leve i det Øieblik, der kommer, og glemme, hvad der er værd at glemme, naar det forsvinder. Gode Ven! gjør Du det samme; lev et virkeligt Liv, og har Du mørke Billeder, da stød dem ned i Forglemmelsens Hav, og lad i Baggrunden danne sig en Række af de venlige Skikkelser, som Hjertet beholder næsten uden at vide det.

Den 21de Juni.

Du husker vist, at jeg en Aften besøgte Dig og fortalte, at jeg havde været i Kirke for at høre Grundtvig prædike. Det var i Juledagene; han havde talt saa smukt om Juletid og Barneglæde. I syntes at mangle Sands for disse herlige Gaver, og lode mig næsten ikke komme til Orde, da jeg forsvarede ham. Nu vel da! Jeg omtaler denne Strid ikke for paany at opfriske den, thi en saadan Aand trænger hverken til Eders eller mine Stiver; men idag, første Gang i langsommelig Tid, har jeg atter været i Herrens Huus. Hvilken Forskjel, hvilken Afstand! Det var ei med min gode Billie. Jeg havde seet Præsten paa Engholm; han hører til de haarde

Characterer, der petrificere Alt for at prøve deres egen Jernpande, og gjorde et ubehageligt Indtryk paa mig. I Formiddags indbød den Gamle mig til at kjøre i Kirke med Tanten og Ebba, da Werner var borte og han selv vilde blive hjemme. Jeg ansaae det for en Tjeneste, jeg skulde gjøre Familien, og undslog mig ikke; men mit Hjerte har ikke været der, hvor det burde været. Der blev holdt en Omvendelsestale, ingen Prædiken. Den Mand, der forudsætter saa mange Lyder, saa meget Ondt hos sin Næste, maa sikkerlig føle mangen Braad i sin egen Barm. Bør Menigheden opægges til Kiv og Tvedragt, bør den ei forsones med sig selv og Frelseren, og snarere bringes til at glemme, at Kirken har Fjender, end uafladelig gjøres opmærksom paa dem? Det kan aldrig være Christendommens milde, vennesalige Aand, det er taabeligt, bestandig at stille den christne Tro i flere, hinanden modsatte Extremer. Hvorfor skal man altid, selv i Lønkammeret, i sine egne Tanker, slaae sig til eet af Partierne, med Grunde gjøre sig selv og Andre Rede for sit Valg, og med en halv pharisæisk Glæde skotte til sin Næste? Paa denne Maade bestandig at ville kløve Tanker og tydeliggjøre Følelser, istedetfor at leve i en Sjælens Henrykkelse, kan aldrig være det Rigtige. Og hvor underligt ere slige Godtfolk organiserede, at de blot aande for deres Feider og glemme, at der gives saa

mange Smuthuller, hvor Enhver kan søge Skjul, naar han mærker at han taber Veiret. Seer man snart til Høire og snart til Venstre, hvorledes skal man da komme fremad i denne uendelige Vrimmel af Smaating, hvor det Ene bølgeviis fortrænger det Andet?

For min egen Skyld er en saadan skjærende Dissonants mig ligegyldig, dens Gjenlyd forvindes snart; men Ebba med sin rene, bøielige Sjæl, et Siv for Hvirvelvinde, kan ikke uden Fare begive sig ud paa dette vilde Hav.

Da vi sadde i den lukkede Stol, hun og Tanten paa de forreste Sæder, og Menighedens Sang og Herrens Tjener burde have draget mit hele Sind og Hjerte til sig, da var der en Kloft imellem. Jeg er ærlig; det er mit Skriftemaal, nu da Dagen er sounden, og det er Nat derude over Skov og Vange. Men til ham, der veier Hjerterne, staaer mit Haab, at denne Brøde hører til dem, der kan forlades. Kjender Du ei den Følelse at kunne offre Alt, og var det Liv og Salighed, jeg skulde have lært Dig meget, da jeg bad for mig selv, om Kraft og Klarhed, og for hende, der sad med sin Fred og Kjærlighed, uden Anelse om den Glød, der i en enkelt ubevogtet Time kan blusse op og brænde mig i Blodet.

Den 26de Juni.

Vi have gjort en lille Udflugt, nogle Miil ind i Landet, til en høi Banke, hvoraf der her i Egnen gaaer meget Ry. Et Par nye, smukke Heste, som Werner har kjøbt i forrige Uge, er blevet prøvet ved denne Leilighed. Han var selv Kudsk; vi sadde sammen, og Tanten og Ebba paa den anden Stol; den Gamle blev hjemme: han vilde ved sin Sindighed ikke være tilovers, sagde han.

Det har i det Hele taget været en god og fornøielig Dag, med enslags Resultat, hvad Ebbas Characteer angaaer, og Veiret særdeles heldigt; men siden jeg havde ventet det i en større Stiil, forekom det mig ikke saa overdreven smukt, som de Andre. Imidlertid, da vi havde leiret os paa Læsiden, faaet nogle Smaating nede i en Bondegaard, hvor Hestene stode, og lavet os en Bænk og Moshynder, syntes Situationen mig morsom, især da en passende Staffage var tilstede. Werner havde ogsaa været saa snild at medtage en Flaske Champagne, og da det ikke var noget Montblanc, vi stode paa, knaldede Tolden ganske antageligt.

Ebba, der imod Sædvane efterhaanden sank hen i en rolig Beskuelse, gik siden ned ad Gaarden til, for at tegne; vi andre forbleve endnu en Stund deroppe. Werner vilde omsider see til Hestene, og Tanten havde glemt Noget i Vognen; jeg fulgte derfor med dem. Da jeg kom hen til Ebba, saae jeg, at hun havde ifinde at sam-

mentrænge Udsigten paa et lille Qvartblad. Det vil neppe lykkes Dem, at faae en ordentlig, kunstnerisk Skizze, sagde jeg. „Hvorfor ikke?“ spurgte hun; „det skal blot være et løst Udkast, til Erindring om nogle glade Timer.“ Jeg forestillede hende, at et Maleri næsten aldrig, og allermindst i et Tilfælde, som dette, var en slet og ret Copie af Naturen, men en Samling af adspredte Motiver, hvis Forbindelse beroede paa Kunstnerens individuelle Synsmaade. Desuden, tilføiede jeg, er dette Sujet altfor vidtomfattende, næsten ubegrændset. „Om saa var, jeg finder det smukt, og tegner det blot for at have det for Øie, naar jeg ønsker, eller idetmindste Noget, der tilbagekalder denne Udsigt i min Erindring.“ Selv denne Hensigt vil De neppe kunne opnaae; men jeg vil ikke forstyrre Dem, eller betage Dem Modet, sagde jeg, og forlod hende for at opsøge de Andre.

Da jeg siden kom tilbage, sad hun endnu med sit Blyant, men det lod til, at hun faldt til Føie. Papiret vilde ikke slaae til; flere Gange begyndte hun paa et nyt, men bestandig var det for smalt og snevert. Endelig fik hun Alting proppet ind i det lille Rum, men der var ingen Harmonie og Runding i det Hele, kort sagt, hun blev vred paa sin ugalante Modstander, vendte sig bort fra det store Panorama, og bad mig vise sig et mindre Parti i Nærheden, da hun i ethvert Tilfælde vilde have Noget at tage hjem med sig. Det var ikke

vanskeligt at finde; men længere nede mod Gaarden. En smuk stor Bøg tog vi paa høire Haand i Forgrunden; en temmelig bred Sti snoede sig tværs over Marken og dreiede om til en lille malerisk Hytte; en Steendysse, som laae ved Siden af os, blev flyttet op paa en Forhøining, som viste sig i Baggrunden, og en Række Bøgetræer med lidt Underskov imellem, stod paa venstre Haand og gik hen til et Steengjærde, der var opført mellem Haven og en Brønd med en lang Brøndvippe over. Efter en Times Tid havde vi to Skizzer, som nok fortjene at udføres og tuscheres i større Format.

Da vi vare færdige, havde de vel hendes Bifald; „men," sagde hun, „det er i Grunden dog at paaføre Naturen en Tvang, som man ikke behøver, man kan jo ligesaagodt lede efter noget Andet, naar det Første ikke behager En, eller egner sig til Fremstilling." Det er smukt af Dem, svarede jeg, at De viser Naturen denne Skaansel; dog min Mening er ikke, at den skal forringes eller forvanskes. Tværimod, i det Øieblik, Kunsten opløfter den til en anden og høiere Region, er denne Overgang vel at kalde en Forvandling, men til det Bedre; det er nye og forherligede Skikkelser, der træde os imøde. De vil kunne indvende mig, at selv det deiligste Maleri lader os kold i Sammenligning med den levende Natur, ja endnu mere, at hele Skabelsen i saa Fald kun var et Skyggebillede af hvad den kunde og burde være, og at

kun vort eget Indre var det Speil, der viste os det Hele i dets sande og oprindelige Skjønhed. „Ja, det er ligefrem Følgen af Deres Paastand," udbrød hun ivrig, „det kan ogsaa sættes i Forbindelse med hvad De forleden yttrede i en Samtale med Onkel, at der hos mange Dyr og Planter findes visse Organer, som tyde hen paa, at Skabningen er sunken ned i en dybere Sphære, end den fra Begyndelsen synes at være bestemt til, eller ogsaa at den stræber mod noget Høiere, end den mægter at opnaae." Denne Bemærkning kom mig uventet, men den kunde ikke andet end glæde mig. Meget rigtig, Frøken, sagde jeg, det bekræfter netop min Paastand, at Kunst og Natur ikke staae i noget fjendtligt Forhold til hinanden. Ingen kan nægte, at den sidste er saa uendelig riig paa Ynde, Kraft og Sandhed, og maa gribe ethvert modtageligt Hjerte, ligesom der ogsaa hos det saakaldte naturlige Menneske findes Dyder. Kunstens Opgave er nu at forædle denne sandselige Natur, og at det kan lykkes, derpaa behøver jeg som Beviis blot at anføre de Gamle og vor egen store Mester; ja den forklarer selv det Aandelige, og svæver saaledes som en anden bedre Verden over dette Liv med alle dets Mangler og Ufuldkommenheder. Derfor kan Kunsten med Rette kaldes en Religion, forsaavidt den er en Forklarelse af det Naturlige. „En Religion, Valfred?" svarede hun, „nei, det er vel meget; det er at vanhellige dette Navn; ingen

Dødelig formaaer ved egen Kraft at frembringe dennes Virkninger." Jeg burde maaskee have brugt et andet mindre tvetydigt Udtryk, men da det var sagt, vedblev jeg i samme Tone: Misforstaae mig ikke, Frøken! Ingen kan mindre end jeg ville berøve Dem Noget, som vanskelig kan erstattes, men jeg brugte Ordet Religion, fordi det synes mig, at dens Virkning kan sammenlignes med Kunstens Forklarelse. „Og er det en almindelig Evne, saaledes at kunne herliggjøre Aand og Legeme?" spurgte hun videre. Nei, en sjelden, svarede jeg, meget sjelden; men hvor den findes, en i Sandhed himmelsk Gave. Hun betænkte sig et Øieblik, derpaa sagde hun med enslags værdigt Alvor: „Der indrømmer De Noget, som De glemte, da de nævnte hiint forfængelige Ord; thi Religionen er til for Alle, og gjør altsaa Kunsten forsaavidt overflødig, siden De nu engang har hævet den saa høit. Dog mueligen jeg ikke forstaaer dem rigtig."

Denne Vending, Samtalen deels ved min egen Skyld havde taget, var mig mindre kjær, da jeg for at fremsætte det nøiere, burde gaae ind paa Meget, som mueligen kunde lade falde en eller anden skadelig Gnist i den sunde, men uforberedte Sjæl. Hun var i dette Øieblik ogsaa ganske forunderlig, som jeg aldrig har seet hende før. Det var først min Agt at optage Traaden og udvikle, at ikkun Faa vare begavede, men de Fleste modtagelige, og at Kunsten altsaa meget godt kunde svare til dens Bestem-

melse; men det kunde atter synes et Forsøg paa at rokke, hvad der lod til at være hende vigtigt, endskjøndt jeg ved Alt, hvad helligt er, Intet mindre havde til Hensigt. Ethvert af mine Ord var bleven sagt i en uskyldig Begeistring. Du veed jo selv, Julius, at jeg har tænkt meget over dette Thema, der ei kan bortvises fra Aandens Sphære. Lykkeligviis kom Werner og skræmmede alle hine alvorlige Tanker. „Hvad taler I om heroppe?" spurgte han; „Du seer jo ud som Du skulde skrifte, Ebba." Jeg fortalte ham det med faa Ord. „Aa, ikke Andet? Det er ogsaa Noget at tale om, og at sætte et saadant Ansigt op for," sagde han, tog hendes Syepose, Solskjerm og hende selv under Armen og skyndte paa os, da vi snart skulde til at kjøre.

Tante Ulrikke gav mig siden nogen Oplysning; det er hendes Moders Dødsdag, og denne glemmer hun aldrig, hvorlidet hun ellers bryder sig om Datum. Nu var det let at begribe, hvorledes dette overgivne Væsen, der fra Morgen til Aften er idel Bevægelse og Munterhed, har kunnet være saa høitidelig stemt idag; thi i Baggrunden af det klare, livsglade Øie ligger dog altid et dybt Alvor, noget Melankolsk, der undertiden træder frem, naar en eller anden Gjenstand bringes paa Bane.

Jaften efter Bordet blev der ikke læst; men hun spilte en Times Tid, medens Werner og jeg sadde inde hos den Gamle. Hun har ikke talt et eneste Ord til

mig siden vi kom hjem, men heller ikke til de Andre; da vi spiste, sad hun henne ved Vinduet og læste.

Dog jeg fortæller Dig vel alt for meget om denne Dag; den Deel af vor lange Samtale, som jeg har skrevet, vil neppe interessere Dig; ja Du vil mueligen sige, at mine Tanker ikke burde dvæle ved slige Ting, som ere omhandlede med hende. Du kan have Ret, og endnu mere, jeg burde maaskee ikke blive paa dette Sted, hvor jeg ikke troer mig sikker. Hver Morgen, naar Drømmene forlade mig, føler jeg nye Traade, der have snoet sig om mit Bryst, og Alt hvad jeg strider, synes mig undertiden kun at være en afmægtig Kamp mod Noget, der tvinger og kuer mig med usynlig Styrke. Men om jeg bliver eller gaaer, Ingen skal kunne kaste et Blik ind i dette glødende Hjerte, og allermindst skal jeg forstyrre Nogens Fred; det har jeg lovet mig selv hiin Aften, da jeg med en dunkel Ahnelse traadte ind under hiint Paulun, der er alle gode Aanders Hjem, og hvor jeg ikke vil være Dæmonen.

Den 2den Juli.

Mangen Gang, naar vi mindst vente det, oplives igjen vor Barndoms Tanker og Følelser, og erindre os om, at den ikke er saa fjern, som vi troede. Hvor fornuftig og afmaalt bliver man efterhaanden i sin Stræben og Attraa, og hvor kold i sine Betragtninger, ligesom

Forstanden kunde bøde paa Tabet af den store Skat, der er ene Barnets Eiendom: hiin ubevidste salige Livets Fylde! Du mindes vel ogsaa hine Timer, da Øiet kunde stirre ud i det Fjerne, henover Skov og Dal og Banker, see Solen synke ned igjennem Aftentaagen og følge dens sidste Straaler bag de røde Skyer, da Brystet kunde bølge og betages af Haab og Længsel, hiin rige Tid, da Sjælen var omspændt af tusinde Ahnelser og ingen Mueligbed endnu var bleven til Vished. Hvor ofte har jeg hilset det første Morgenskjær fra mit eensomme Vindue, listet mig ned i Haven, og ladet Baaden vugge ud paa den taagede Sø, eller om Aftenen naar Maanen stod paa Himlen, gaaet omkring paa Vei og Sti og i dæmrende Lunde, og altid var det, som jeg droges hen mod et Maal, der kunde, burde opnaaes. Hine Billeder, som jeg saae i mine Drømme, hiint uforklarlige Noget, hvorefter jeg længtes, Alt staaer endnu saa levende for mig, og undertiden naar jeg glemmer de Aar, der have lagt sig imellem, føler jeg en reen, ublandet Glæde, og ligesom dengang famler, leder jeg, Hjertet veed ei hvorefter.

Det er en Forvngelse, Julius, som Enhver trænger til, og meer og meer, jo ældre man bliver. Den Erfaring, vi høste, ikke sjælden paa vort bedre Jegs Bekostning, den Modenhed, de Kundskaber, vi erhverve os i vort Anfigts Sved, ere Goder, som ei kan undværes,

som bør være uadskillelige fra vor Alder, men hvad der kan bevares af hiin fortabte Rigdom, lad os pleie det omhyggeligt, til selv Erindringen svinder, og Ungdom med dens Strid og Kjærlighed bliver til et Ord, der lyder fremmed for vore Øren.

Jeg siger Strid, thi hvo kan altid leve i Fred med sig selv og Andre? Naar Kampens Time slaaer, og Blodet ruller og Senerne strammes, da flygter Alt, hvad der er blidt og ømt i Sjælen. Ogsaa dette er en Vellyst at føle sin Manddom; thi hvo som ei kjender til Kamp og Strid, hans Ro er ikke Fred, men Dvale.

Tro mig, jeg har stridt saa mangen Strid, som hverken Du eller Andre have ahnet. Hvor ofte har det gjæret og stormet i mit Indre med Tvivl og Bekymringer, tusinde Qvaler, som jeg maatte dølge for Venner og Frænder, og var Alt forvundet, da blev jeg igjen til det samme Barn, der kunde være glad med de Glade og bedrøvet med de Bedrøvede. O I Nærsynede, der troede, at ingen Sky kunde drage forbi disse Øine, fordi der boede Smiil paa Læben, og Panden var fri for Rynker! Men nu da Meget vaagner, som har været begravet saa længe, og Længsel og Kjærlighed, Haab og Tro, den bittre Smerte og søde Lyst, Alt, hvad der rører sig i et Menneskehjerte, begynder paany at bølge og svulme, nu kan jeg, vil jeg ikke skjule det længer, og kan Sjælen strømme ud igjennem Pennen, og et fremmed Øie stave

de dunkle Streger sammen, da lad det skee, jeg skal Intet dølge.

Men jeg kræver ingen Huspalelse af Dig; Din Trøst er afmægtig, ingen Lægedom for den, der blot trænger til Luft, til Udgydelse. Lad mig stride min egen Strid; hvo der vildes, han vaandes. Dog kan det glæde Dig, da viid, at selv nu kan jeg være Barn i en enkelt Time, og var Du her, Du skulde mangen Gang see mig eenfoldig stille, med Fred i Sjælen og Kjærlighed i Hjertet.

Den 6te Juli.

Siden igaar Formiddags er jeg her paa Ulstrup hos Werner. Han vilde endelig have mig herover og sendte Giggen efter mig, just som jeg rigtig var kommen ind i Noget, der i længere Tid har været forsømt. Men da selv den Gamle bad mig opfylde hans Begjæring, vilde jeg ikke sige Nei og satte mig i dette Kjøretøi, belæsset med en Mængde Commissioner og Hilsener.

Det er lidt eensomt her, men ikke kjedeligt. Bygningerne ere forfaldne, og i Stuehuset ere Haandværksfolk ifærd med at gjøre de nødvendigste Værelser istand, da de skal beboes til Efteraaret. Dette kræver temmelig meget Opsyn og giver ham endeel at bestille; ogsaa her, som altid, er han sindig og billig i sine Fordringer, men vaager over deres nøiagtige Opfyldelse. I Haven seer

det endnu værre ud; den er et reent Vildtnis, da den ikke har været dyrket i to Somre, undtagen et lille Hjørne, der er beplantet med Kjøkkenurter. Igaar vare vi til langt ud paa Aftenen beskjæftigede med at opmaale den, Noget, han engang har lært og forstaaer sig paa endnu, og idag have vi gjort Udkast til en Tegning, hvorved Alting bliver omkalfatret, men ogsaa meget smukkere. Naar dette er bragt paa det Rene, da vi endnu ere lidt uenige med Hensyn til enkelte Partier, har jeg lovet at udføre den pænt og propert, hvorpaa den skal forelægges den Gamle til endelig Afgjørelse. Disse Forandringer maae imidlertid koste ham meget; han har egentlig ingen Formue, da hans Eiendom kun er en stor Avlsgaard, hvorpaa der hviler en ikke ubetydelig Gjæld, og, saavidt jeg veed, har Ebba ikke Andet, end hvad hun engang kan vente efter Onklen, der vel er, hvad man kalder en holden Mand, men har andre og deriblandt nogle trængende Slægtninge.

Veed Du, hvor jeg har sovet i Nat? I samme Værelse, hvor Werner ligger. Det har engang været hans Forældres Sovekammer, og skal blive uforandret, med samme Betræk og Ombæng. Jeg vilde nødig, men der var ingen anden Leilighed, og min Vægring kunde have gjort Opsigt; men det varede længe, inden jeg kunde falde i Søvn. Da vi begge taug efter en lang og ivrig Samtale, og jeg lukkede mine Øine, bankede Blodet i

alle Aarer, og siden piintes jeg af vilde, fæle Drømme. Nu skal jeg atter ligge paa det vaandefulde Leie: jeg maa ikke tage bort, førend om nogle Dage.

I Haven er en Plet, hvor endnu findes Spor af et gammelt Lysthuus. Dette Sted holder Ebba meget af, og det er ogsaa yndigt, med en fri og vid Udsigt til alle Kanter, ned over Fjorden og Byen. Hun veed Intet af, at det igjen skal sættes istand, og endnu mindre at han selv vil gjøre det. Imorgen har jeg lovet at være ham behjælpelig derved; vi have allerede aftalt Planen, og jeg skal løfte og flytte hver Steen og tage hvert Spademon, ligesom jeg selv skulde sidde her ad Aare Haand i Haand og Øie mod Øie. Thi hvad der end hilder min Tanke fra Sol gaaer op til Sol gaaer ned, og ruger selv om Natten paa Sjælen og knuger Brystet, al Misundelse søger jeg at skræmme, naar den vaagner.

Du mener ventelig, det maa være en sælsom, veemodig Lyst, saaledes at arbeide til en Andens Gavn og Glæde. Nei, der hører ingen Tvang til slige Ting, og selv om jeg burde tvinge mig et Øieblik, og kunde overvældes af en eller anden Følelse, det skulde ikke vare længe. Vel er det ikke stort, hvorved jeg kan lægge min Erkjendtlighed for Dagen imod hine Mennesker, der vise mig saa megen Velvillie, saa meget Venskab; men hvad er stort og smaat i Verden? Den, der veier sin Taknemmelighed paa Egoismens Skaalevægt, han bedaarer

sig selv og Andre. Spørg kun Dit eget Hjerte, naar Du vil give, og lad intet Andet blande sig i Sagen. Farvel, Julius! Werner er kommen hjem fra Marken, og der dækkes Bord ved Siden af mig. Om Dagen aander jeg her lidt friere, blot at jeg paa et andet Sted kunde hvile mit Hoved. Men som der staaer i den gamle Vise, min Styrke er større, end Du forstaaer, tryg Vagt mig altid følger, jeg skal søge at holde min Klode sammen og styre efter de høie, faste Stjerner.

Den 9de Juli.

Idag have vi været til et Middagsgilde paa Engholm, hvor det gik stort og fornemt til, som sædvanlig. Werner og jeg toge tidligere herfra end de Andre, og til Hest, da han havde Noget at besørge i en Landsby, ikke langt fra Møllen.

Naar jeg undtager et mærkeligt Thema for Samtalen i et Selskab, er Intet forefaldet, som kan interessere Dig. Men denne Snakken frem og tilbage om nogle af de vigtigste Anliggender, og især nogle høirøstede Yngres dristige Paastande, hvortil jeg maatte være Vidne, har indigneret mig, maa jeg tilstaae, endskjøndt jeg tang og lod Andre kjøre i Ring med dem. Ogsaa paa den Gamle kunde man see, at han væmmedes ved hine Caricaturer. Du kjender min Mening om det liberale Væsen, hvad det gavner, hvilke Følger det mueligen kan

have, og indenfor hvilke Skranker det bør holdes. Du har selv for flere Aar siden heldet til dette kuldkastende Parti; idetmindste har Du ofte talt med megen Begeistring om den nyere Tids Ideer og de skjønne, fristende Idealer af Stat og Folkeliv; men Du hørte dengang til de Bedre, der ikke vilde fremhæve deres eget lille Jeg, men leve i og med Nationens vældige Strøm og offre paa dets Alter deres Ungdoms og alle deres Kræfters og Bestræbelsers Frugter. Nu har Du vel ogsaa i denne Henseende forandret Dig og trukket Dig tilbage, siden Du taler om et Laug, der bortskrømmer En, førend man har seet sig rigtig om iblandt dem. Jeg vil ikke være haard og kalde Dig, hvad Andre maaskee vilde gjøre, en Levning fra en forsvunden Tid, en Antediluvianer, der ei forstaaer at opfatte og følge Nutidens Aand og Udvikling; men naar Du troer, at man kan ignorere det Hele, da tager Du mærkelig feil. Vel er al den Skryden, den Kiv og Trætte og meget Andet mig modbydeligt; men at ignorere dette Ramaskrig fra tusinde Munde, denne tøileløse Higen efter at omstøde Formerne for hele vort borgerlige Liv, og hine Udbrud af den vulkanske Ild, der ulmer og gjærer under de fleste Lande, nei, det kan Ingen, der kjender lidt til Historien og veed, hvad Magt der ligger i Folkets Villie og Hænder. Dog det er en Digression; jeg begyndte at fortælle om hine værdige Talsmænd for den saakaldte gode Sag,

der lade til at være Emissairer, hvis der gives en Propaganda hos os. Det er slige Folk, jeg ikke kan fordrage, med samt deres evige Feldtraab: Velstand, Sikkerhed, Frihed, ligesom det var de eneste Ideer, der fortjente at realiseres. Hvor der er Alvor, Studium, Kundskaber, hvor Anskuelser ere baserede paa et ordentligt Grundlag, og Sindighed og god Villie ere tilstede, og fremfor Alt naar der handles og tales til rette Tid og paa rette Sted, det er Noget, som bør respecteres, og var man nok saa divergerende i sin Mening. Men nu synes den Periode at være forbi, da man kunde spøge med Sligt; og troer Du ikke, at der har været Dvale til forinden, at Folk ere vaagnede af den lange Søvn, og at det er det bittre Alvor, det Hele dreier sig om, da maa Du mangle den nødvendige Sands for Tidens Toner.

See jeg taler her om Ting, der ellers ligge saa fjernt fra mine Tanker og Sysler i den senere Tid; dog kunde man ikke glemme sig selv, sin Kamp og Stræben i et enkelt Øieblik, hvor man mindes om, at man lever og røres i et stort og altomfattende Samfund, da fortjente man ei at leve. Navnet Patriot er ikke dansk, og nuomstunder et meget gammeldags Ord; kald det hvad Du vil, men mangler Du Kjærlighed til den Plet Jord, hvor Du skyder Dine Rødder, være de svage eller stærke, føler, glædes og lider Du ei ved den fælles Fryd og

Smerte, der lyder trindt omkring for Dine Øren, og søger Du at holde fjernt, hvad der burde være Dig nær, om ei det Nærmeste, da kan Du vegetere en Stund og friste Dit svage, kummerlige Liv, men vogt Dig for den Time, naar den gode Stemme vaagner i Dit Bryst, og minder Dig om, at Du har spildt en Deel af Dit Liv, Dine Kræfter, Dine Bestræbelser.

Den 12te Juli.

En deilig Stjernenat; Vinduet staaer aabent, det lufter saa blidt fra Stranden og vifter i Rankens Blade. Jeg har længe siddet derude paa Bænken; der kan man høre det rulle og skvulpe, en passende Melodi til alslags Tanker. Jeg kom først sildig herned; vi læste endeel Kjæmpeviser iaften, et Udvalg efter de forskjellige Grundtoner, som der er saamange herlige af. Det har atter bestyrket mig i min gamle Paastand, at de ere den evig friske Kilde, der i ethvert Aarhundrede bør strømme hen over den danske Vang, naar ei det Folkelige i vor Litteratur skal gaae til Grunde. Og hvor underligt griber det os Allesammen, fra Borg og fra Hytte, ligesom det er vort eget Hjerteslag, der rører sig i disse Sange. De glæde og røre, vugge i Drømme og forfriske, oplive Sindet, ere et Hav af beslægtede Toner, som Ingen kan modstaae, der er født og baaren af en nordisk Qvinde.

Alligevel, denne Læsning varede mig forlænge iaften. Ebba forlangte bestandig flere; den mørke Stemning, der hviler ligesom et Sørgeflor over saa mange af dem, gjorde mig selv saa underlig mørk i Hu; jeg læste den ene efter den anden; det var mig selv, der led den tunge, stille Qval, og har jeg nogensinde havt Stoffet i min Magt ved slige Leiligheder, da har der iaften været Sandhed i min Stemme. Du kan tænke Dig den Følelse, der omsider kuede mig, da jeg maatte tale og helst vilde tie, og sympathiserede med hvert et Ord, jeg søgte at tvinge frem over Læberne.

Nu har Aftenvinden taget alle disse Tanker paa dens Vinger. Hvor Stjernerne tindre klart og smukt derude! Jeg kunde næsten fristes til at gaae mig en Gang endnu; det er svalt og deiligt under de høie Træer. Dog nei, inat vil jeg ikke drages om til den mørke Gang, hvorfra man kan see hendes Vindue. Det er en Plet, som jeg ofte har lovet mig selv at ville undgaae, men sjælden formaaer jeg at opfylde mit eget Løfte. God Nat, Julius! Nordrummen slaaer deromme bag Gaarden: jeg bliver nødt til at lukke Vinduet.

Den 18de Juli.

Fra Spisestuen i Bygningens østre Fløi fører en Glasdør lige ned i Haven. Paa den brede Steentrappe er anbragt et Lysthuus med nogle grønne Bænke og et

lille Havebord. Selve Løvhytten er omgivet af en Mængde forskjellige Buske, hvoraf de fleste staae i Blomst og slynge sig mellem hverandre, saa at det er et svalt og hyggeligt Sted, især om Eftermiddagen, naar Solen er gaaet om til den modsatte Side. Idag havde Tanten og Ebba taget deres Syetøi med derned og sadde ligeoverfor mig, medens jeg skrev et Brev, der skulde afsted med Postbudet iaften. Hvor var hun smuk! Hendes Øie var saa reent og klart; hele Sjælen aabenbarede sig i det ømme, rolige Blik, der syntes at være et Væld af uendelig Kjærlighed. Ja Øiet, det er dog en herlig Port i det store Tempel, som Gud har reist paa Jorden, og hvor han offrer paa sit eget Alter. Jeg tænkte og skrev, og naar saa Tanken var fæstet paa Papiret, og jeg kunde gribe et Blik, og skue ind ad den hvælvede Port, da var det ligesom et Lyshav strømmede mig imøde og trængte ind i hver en Vraa, hvor der endnu var Mørke. Og naar jeg da fra den skyggefulde Hytte saae ud over Haven og Engen ned ad Søen til, som laae under et glimrende Straaleslør, og langt ud i det Fjerne hen til Smaaøerne med deres taagesvøbte Lunde, medens hist og her en Baad eller et Skib gled ind imellem dem, eller Strandfugle trak forbi med deres langsomme, underlige Flugt, og fra Tid til anden skjød hurtig ned i Vandet, da, Julius, forekom det mig, som mit Liv var en deilig Drøm, og al Længsel var trængt tilbage i mit Bryst, og

en usigelig Fred og Kjærlighed opfyldte hele min Sjæl, saa at Tanke og Sprog ikke kunde rumme den Verden, der havde udfoldet sig i mit Indre. Saa kunde jeg igjen gribe Pennen, vende mig bort fra alle disse fristende Billeder, og med fornyet Kraft og Iver tage fat paa Traaden, hvor jeg slap den.

Spørg ei, hvorfor jeg gav efter for denne Lyst, jeg burde aldrig dvæle der saa længe. Vel sandt; dog Giften var saa sød, og jeg har drukket den i lange Drag, saa at jeg endnu føler den i alle Aarer. Men der kom intet Blik fra mit Øie, intet Ord fra mine Læber, der kunde røbe, hvad der er Pligt at skjule. Og bør jeg ikke skjule, stride, omsider glemme, naar Sligt kan glemmes? Det er sjælden at jeg lader mig henrive, fortrylle, som det er skeet idag. Jeg er mig fuldtvel den Fare bevidst, men vandrer tryg og med aabne Øine henad den smalle Klippesti, forbi de dybe Kløfter, salig i Beskuelsen af den store, deilige Verden, der aabner sig til alle Sider.

Den 21de Juli.

Du har ikke opfyldt mit Ønske, som jeg dog husker at have lagt Dig nær om Hjertet. Hvad hjælper Dine Advarsler, Dine Formaninger og den Bitterhed, hvormed Du analyserer hele min Tilstand, forsaavidt mine korte Breve have formaaet at skildre den med de matte Far-

ver? Troer Du ved et Par Penneſtrog at kunne gribe ind i en Andens Liv, at kunne ſtandſe eller fremſkynde, rette eller omſtøbe, hvad der maa have ſin Gang og ſine Stadier, da har Du kun ſaare ringe Tanker om et Menneſkes Liv og Væſen. Er det Venſkab, Deeltagelſe, der har ledet Din Haand, da er jeg ikke uraknemmelig; men det maa være mig tilladt, at gaae min egen Vei, at tomme mit Ungdomsbæger, paa hvad Maade jeg lyſter; der kommer en Aften, en Nat, ſom er Ingens Ven; lad mig leve, ſaa længe der er Liv i diſſe Aarer.

Den Bog, Du ſendte og anbefalede mig, har jeg vel læſt, da Du ønſkede min Mening, men den huer mig ikke. Den kan være god nok for Somme, men jeg holder mig nu engang til Alt, hvad jeg anſeer for Skjønt og Godt og Oploftende i Verden. Enhver følger ſin egen Drift, og ei Alting baader Alle; men det er efterhaanden bleven min vigtigſte Opgave i Livet, ikke i mindſte Maade at lade Noget indvirke paa mig, der fjerner mig fra hiin oprindelige Følelſe, ſom Gud har nedlagt i os, paa det at vi ſkulde være, leve og røres i ham. Menneſkets Sjæl bør ikke være en Tomte, der kun minder om hvad der har været engang i Tiden: den bør være et Noget, viſe ſig i ſin Kraft og Fylde ligeoverfor Alt, hvad der er et Intet, og vore og trives ligeſom Skovens Træer.

Det lader næſten til at Du troer, der hører Dan-

nelse, noget Fremmed, en Tvang til at følge det ene Rigtige. Nei, Naturen selv har givet os disse Følestraade. Det er en forunderlig Magi, der drager os hen til alt det Gode og Fortrinlige i Verden; er Du selv en god Sangbund, og have Vane og Fordomme ikke fordreiet og fordærvet den endnu, da maa enhver reen Tone slaae an og atter og atter gjenlyde i Dit Hjerte.

Den 26de Juli.

Efter en ubehagelig Nat, som jeg har tilbragt uden egentlig Søvn i en halvvaagen Dosighed, sætter jeg mig hen for at skrive til Dig, min gode Ven. Du mener det dog ærligt med mig; og naar jeg harmes en enkelt Gang og giver min Harme Luft, da lad disse Udbrud ikke betage Dig Din gode Mening om mig. Jeg er idag paa en besynderlig Maade nødt til at skjule mig indenfor lukte Døre, og ikke oplagt til at bestille noget Alvorligt. Jeg skal see at samle mine Tanker; de ere endnu saa vilde og usammenhængende, maaskee det kan blive roligere, klarere for mig.

Werner og jeg toge bort sammen igaar Morges. Han skulde hjem; der havde været Bud efter ham; jeg vilde til Byen, og blive der hele Dagen og Natten over, for at besørge Adskilligt for mig selv, og nogle Ærender for den Gamle. Ifald det blev taaleligt Veir, thi det ruskede lidt i Morgenstunden, skulde vi Alle mødes om

Aftenen paa Gjæstgivergaarden i Byen, for derfra at gaae paa Comedie, hvortil især Tanten og Ebba havde megen Lyst, endskjøndt der kun spilles af et lille ubetydeligt Selskab. Da jeg skiltes fra Werner paa Veien, blev det ved Aftalen, at han skulde tilendebringe sine Forretninger om Formiddagen og træffe os til det bestemte Klokkeslet.

Jeg var nu hele Tiden sysselsat med at løbe omkring og skrive Breve; den Gamle havde blandt andet givet mig en mundtlig Commission, som var lidt indviklet og vanskelig at gjøre ham tilpas; imidlertid gjorde jeg hvad jeg kunde og troer, han vil være fornøiet. Men af den stærke Hede og den megen Bevægelse og Anstrængelse var jeg bleven temmeligt træt og Blodet lidt uroligt, ihvorvel jeg ellers nok kan udføre mange Ting paa engang, naar det kniber. Ogsaa et Ærende fra Ebba blev besørget, som bestod i at udlede Noget til Onklens Fødselsdag, der indtræffer i næste Uge. For at Valget kunde blive nemmere for hende, skulde Pakken bringes til Gjæstgivergaarden, hvor hun da hurtig kunde bestemme sig.

Ved at skynde mig af alle Kræfter var jeg netop bleven færdig med det Hele, da de kom. Werner udeblev ganske; han maa have faaet Forfald, da han ikke pleier at svigte. Paa Comedien traf vi siden den naadige Frue fra Engholm med sine to Døttre, der vare som altid lidt udstafferede og forunderligt affiktende ved

Siden af den simple Ebba, der maatte sidde imellem dem. Det var et maadeligt Stykke, en af disse franske Affødninger, der løbe Landet rundt, efterat have høstet Bifald paa vort store, desværre eneste Theater. Der blive de undertiden taalelige ved den gode Udførelse; men paa en saadan malet Stillads, som denne var, og af slige Kunstnere, ere de næsten væmmelige. Jeg vil ikke give Dig en detailleret Beskrivelse over de Timer, vi tilbragte i hiint snevre Skuur, i en frygtelig Hede, saa at jeg troede at Lysene maatte smelte. Det var en sand Vedergvægelse, naar jeg kunde stjæle mig bort og flygte ud i Gaarden gjennem en lille Bagdør, der fandtes i det ene Hjørne, og hvor glad blev jeg, da det endelig var forbi, og jeg kunde følge Damerne hjem, der heller ikke havde moret sig synderligt.

Der gik endnu nogle Timer hen, inden vi fik spiist til Aften og vore Ting arrangerede. Imidlertid var det blevet silde, da de skulde til at kjøre. Jeg løb ned i Gaarden, for at hente Kudsken og lade ham spænde for, medens jeg selv vilde besørge Indpakningen: han var intetsteds at finde. Endelig efter megen Søgen og Spørgen lykkedes det mig at finde ham i en Skjænkestue, skraaes over for Gjæstgiversstedet, i en aldeles beruset Tilstand. Tænk Dig min Forskrækkelse. Jeg ruskede ham i Kjolen, i Haaret; han laae ravende, stønnende paa en Bænk ved Bordet og hørte mig neppe Jeg vidste

ikke, hvortil jeg skulde gribe; Folkene erklærede, og jeg saae det selv, at det vilde vare længe, inden han kunde holde Tommen. Werner var borte, min egen Hest stod paa Stalden, Tjeneren var ikke med, da den Gamle ikke kan undvære ham, og det var i enhver Henseende umueligt, at de kunde blive der inat, ei heller var nogen Karl at opdrive, der vilde paatage sig at kjøre dem. Da fattede jeg i halv Fortvivlelse, og efterat have betænkt mig en Smule, den Beslutning, som jeg ogsaa har udført, men paa en Maade fortryder: jeg vilde selv kjøre Vognen, da der kun var to Heste for, en gammel Kunst, hvori jeg tidligere har øvet mig. Men det gjaldt om at skjule det for Damerne, som vist neppe havde givet deres Samtykke dertil, og desuden vilde jeg spare Kudsken Ulejlighed, der ellers er et skikkeligt, ædrueligt Menneske. Hans Regning blev derfor afgjort i en Hast, og Værten bedt om at sende ham tidlig om Morgenen til Bøgenæs med Hesten, men tillige at paalægge ham Taushed, da Sagen allerede var jævnet. Jeg pakkede nu Alting i Vognen, medens Gaardskarlen spændte for og satte sig paa Bukken, til vi skulde kjøre. Derpaa gik jeg atter ind og hentede dem. Fuldmaanen var heldigviis skjult af nogle Skyer, der omspændte hele Himlen; ellers burde de have savnet den rette Kjøresvend; nu fik jeg dem i en Fart ind i Vognen, uden at de mærkede Noget sagde god Nat og lukkede Døren, hvorpaa den Anden sprang

ned af Bukken, og jeg selv derop, lidt ængstelig, maa jeg tilstaae, men ellers ganske rolig.

I Begyndelsen gik det godt; de vælige Heste lystrede den fremmede Haand og længtes efter Hjemmet. Den første Deel af Veien var mig mindre bekjendt, og vi havde glemt at tænde Lygterne; men da den var temmelig bred og indgrøftet, endskjøndt kun en Vivei, var der med lidt Forsigtighed ingen Fare. Ikke destomindre blev det mere og mere betænkeligt, jo længere vi fjernede os fra Byen. Til Høire nede over Stranden lynede det stærkt, med enkelte Tordenslag, og de truende sorte Skyer trak op imod den lumre, stærke Vind, der havde reist sig. Jeg lod Hestene trave ud, i den Hensigt at vinde et betydeligt Forspring op til Bankerne, der syntes at ligge udenfor den Retning, Veiret vilde tage; men Blæsten forvandlede sig til Storm, til Hvirvelvinde, der drev Skyerne allevegnefra sammen, og tidligere end man kunde formode, styllede Regnen ned i Strømme, og det brød løs saa voldsomt, som jeg ikke i lang Tid har seet Mage til. Tænk Dig min Tilstand; vi vare netop komne ind i den store Granskov; det var saa mørkt, at man ikke kunde see Haand for Øie; kun Lynene, der fulgte hurtig paa hinanden, oplyste Veien og de høie Træer paa begge Sider. Hestene fnøs og sittrede af Angst, hvergang det knittrede om os; den uafbrudte, bedøvende Bragen, som lød fra alle Sider, gjorde dem skye, uregjerlige, de stei-

lede og vilde ud af Skaglerne; men har jeg nogensinde brugt mine Øine og Kræfter og havt Hjertet paa det rette Sted, da var det i denne Stund. Jeg følte hele det Ansvar, der hvilede paa mig, og reiste mig fra Sædet. Halvstaaende, med Fødderne fast mod Bunden, med en fortvivlet Kulde, ligesom det var Livets Traad, der kunde briste i mine Hænder, lod jeg det suse og brage omkring mig, medens vi foer afsted, op og ned ad Bankerne, omkap med Stormen. Der var kun een Tanke, eet Billede i min Sjæl; da blev jeg mig endelig fuld bevidst, at jeg saa længe kun havde levet og aandet for et eneste Væsen, hvis Liv beroede paa mig i hine Øieblikke. Flere Gange blev der raabt inde i Vognen; det var mig umueligt at forstaae det og at standse Hestene, som jeg blot søgte at holde i Sporet; men jeg erindrer, at en Trøst randt mig i Hu, som jeg oftere har havt ved slige Leiligheder, at dersom Lynilden slog ned, da pleiede den kun at ramme Hestene og den, der sad nærmest. Og hvad var Livet, naar blot hun blev frelst? Denne Tanke oplivede Mod og Kræfter, medens hiin Time stod paa; det er længe siden jeg har tænkt paa Døden; men jeg saae dens Aasyn uden at skjælve.

Altsom vi nærmede os Hjemmet, begyndte det at hofte med Regnen; Veiret trak dybere ind i Landet, og Lynene bleve svagere og kom med længere Mellemrum. Opad den sidste steile Banke, i det dybe, vaade Sand,

blev jeg igjen fuldkommen Herre over Hestene. I Vognen var det blevet ganske stille; mueligen de havde været besvimede. Men jeg formaaer ei at skildre Dig den Følelse, da jeg dreiede ind ad Porten og holdt udenfor Trappen, hvor Tjeneren kom ned og tog imod Damerne. Jeg vovede ei at kaste et Blik til Siden og hørte blot nogle Udraab; det var Alt, jeg kunde sandse; derpaa blev Døren lukket, og jeg kjørte hen til Stalden.

Alt hvad der stod i min Magt for at bevæge Karlen, der tog mod Hestene, til Taushed, har jeg gjort; men kan slige Ting skjules her paa Gaarden. Den Gamle og siden Werner vil og bør jeg betroe det: jeg skylder dem det, og de kan tie. Men hvad om Ebba faaer det at vide? Julius, det er ligesom jeg var mig en Brøde bevidst, og har jeg gjort Andet end hvad der var tilladt? Men den Tanke, den Følelse, der har sneget sig ind i min Sjæl, den luer, brænder mig endnu, det er den, jeg forgjæves kjæmper imod. O, jeg haabede at blive roligere ved at skrive, og Hjertets Bølgegang er kun bleven stærkere, vildere. Pennen lyster ikke meer; maaskee jeg kan sove, jeg er saa mat, og dog er det ligesom en glødende Feber er kommen over mig.

Samme Dags Aften.

Du skal høre Historien ud; det er endnu ikke saa sildigt. Efter nogle Timers gvægende Blund vaagnede

jeg ved at der blev banket paa Døren. Det var den Gamle. „Naa, luk De kun op, jeg veed De er hjemme," raabte han og ruskede i Klinken. Da han syntes at vide Besked, sprang jeg op og aabnede Døren. „Det er da nogle forskrækkelige Optøier, Ungdommen har begaaet inat; at kjøre i et saadant Veir, og ei at kunne styre et Par rolige Heste; et Barn kan jo kjøre de Brune." Med disse Ord, som bleve sagte mellem Spøg og Alvor, traadte han ind. Jeg lod ham tale ud, og da han havde taget Plads paa Sophaen, begyndte jeg at fortælle ham det-Hele. Han lod meget opmærksom og erkyndigede sig nøie efter alle Omstændigheder, som han havde hørt deels af Tanten, deels af Kudsken, der allerede havde været hos ham. Derpaa tog han mig i Haanden og takkede mig hjerteligt: „Min unge Ven, det være langt fra, at jeg skulde bebreide Dem, hvad De har gjort; i Deres Alder havde jeg gjort det Samme. Men at de Brune ere saa balstyrige! Kom nu med op og faae en Bid; De er saa bleg og ryster lidt endnu. Naa, vi skal nok kommme os igjen; det er kun en Overgang. Fruentimmerne har jeg ikke sagt noget endnu. Kom, lad os gaae." Idet han saaledes smaasnakkede, forlode vi Gartnerhuset. Paa Veien bad jeg ham endnu fortie, at jeg havde kjørt inat; en underlig Bøn igrunden, men det er mig nu eengang magtpaaliggende.

Ved Bordet blev der næsten ikke talt om Andet;

Tanten var meget snaksom og beskrev sin Angst for og efter sin Besvimelse. Ebba sad ganske stille; da Tanten roste hendes Mod og spurgte, hvor det dog var muligt at vedligeholde sin Fatning under slige Omstændigheder, svarede hun blot: „Jeg tænkte paa Werner, kjære Tante!“ Da vi reiste os, fulgte jeg den Gamle et Øieblik ind i hans Værelse; derpaa gik jeg herned, og har været ene hele Tiden, paa en halvanden Time nær, som Werner har tilbragt hos mig. Han kom henad Eftermiddagen hertil. Jeg har fortalt, hvad der er hændet, og ligeledes høstet Tak af ham. Gud veed, hvor lidet jeg fortjener den.

Den 27de Juli.

Det er dog blevet bekjendt: Folkene have ikke kunnet tie. I Formiddags vilde jeg løbe op til den Gamle, for at hente en Bog i Bibliotheket. Da jeg gaaer igjennem Dagligstuen, hvor Damerne sidde henne ved Vinduet, hilser jeg dem; men idet jeg tager i Døren, begynder Tanten at bringe Sagen paa Bane igjen. „Nu, det maa jeg sige, det havde jeg ikke troet om Dem.“ Hvilket mener Frøkenen? „At De endogsaa forsmaaer en fortjent Taksigelse.“ Jeg veed ikke at have fortjent den. „Aa, forstil Dem blot ikke, vi have hørt det Altsammen. Det var jo Dem, der kjørte os iforgaars i det gruelige Veir. Ikke sandt, Ebba, vi ere ham megen

Tak skyldige?" Hun svarede blot med et løseligt henkastet, næsten ligegyldigt: Jo, Tante. Jeg stod ligesom paa Naale og maatte nu høre og fortælle saa Meget, uden at kunne slippe. „Tag Dem en Stol, sæt Dem her ved Siden af os, siig os, var De slet ikke bange? Det var jo en forfærdelig Tour. Men jeg besvimede da ogsaa omsider, kan jeg tro." Og med en saadan Strøm af Ord vedblev hun efterat jeg havde taget Sæde. Mine Svar vare korte og behøvede ei at være lange, da hun afbrød mig bestandig. Ebba sad og strikkede, uden at tale et eneste Ord; blot da jeg endelig turde anbefale mig, sagde hun et venligt God Morgen, Valfred. Hun var paafaldende bleg; igaar har hun hele Dagen befundet sig ilde.

Skulde hun have en Ahnelse om, hvad hun ei bør ahne? Qvindens Øie seer skarpt i slige Anliggender, skarpere end Manden med al sin Klogskab og Erfaring. Nei det er ikke mueligt. Jeg har draget en Muur omkring mit Hjerte, som intet Blik har kunnet gjennemtrænge. Og har hun speidet, har jeg alligevel røbet mig et Øieblik, hvad skal jeg gribe til for at betage hende den Tanke? Der er eet Middel: reise, flygte inden det næste Morgengry og bruge et eller andet Paaskud; Alting kan blive godt igjen, Tiden jævner saa meget. Nei, den Kraft, der gjennemstrømmer mig, kan ikke svigte. Hun skal see, det er ingen Usling, der vil trænge sig

ind i hendes Helligdom. God Nat, Julius! jeg skal tvinge Søvnen til at dale ned paa mine Øine.

Den 30te Juli.

Det var først min Agt at afsende Pakken uden at tilføie Noget mere for denne Gang; dog idag er Sindet roligere og Villien fastere, Alt som det kan være i denne Tid. Der er Intet forefaldet, som bestyrker min Mistanke, men heller Intet, der kan aldeles udrydde den. Siden mit sidste Brev have vi oftere været sammen, som sædvanlig; hun er munter, taler igjen i samme Tone, ja beder mig selv om Aftenen at vande Blomsterne med sig; kun i Werners Nærværelse synes hun at være kjærligere, ømmere, end nogensinde. Hele hendes Væsen har altid fra Begyndelsen afholdt mig fra en fortrolig Nærmelse, hvilket ellers vilde være meget naturligt under mine Forhold til de Øvrige heri Huset. Men nu behandles hun saa ærbødig, og ethvert af mine Skridt er saa sikkert, om ei just afmaalt, at jeg ikke frygter for at skulle røbe mig. Er denne Tvang forbi, og kan Sjælen i Eenrum snoe sig ud af alle Baand og Folder, da er det kun mig selv, jeg skylder Regnskab. Og hernede, eller under den deilige Guds Himmel tilbringes mangen Time, hvor jeg glemmer, at alle disse Bobler engang maae briste. Det er denne Svæven mellem bitter Qval og navnløs Salighed, som Ingen fatter, der ei har prøvet det. O

der maa være mange Toner her og hisset, som Hjertet ei har hørt endnu!

Imorges da Solen gik op, og kun Fuglene havde forladt deres Hvilested, da stod jeg omme mellem hendes Blomster. Her sysler hun meget; jeg har talt hvert Bæger, hver Skjærm og Klokke, fra de var Knopper, har seet dem fødes og vore, og kjender paa Green og Stilk de Dødes Grave. Der stod jeg længe og saae ud over den røde, krusede Flade. Morgenvinden jog Blodet op i Kinderne: jeg blev frisk og vel tilmode.

Den 2den August.

En lille Tegning af Gaarden fra Søen af, men hvorpaa Intet sees af Gartnerhuset, blev netop færdig idag. Jeg tog den med derop i Middags forat forære Werner og Ebba den, da de tidligere engang havde yttret det Ønske, at have paa Ulstrup noget Lignende hængende over Sophaen. Da jeg traadte ind i Dagligstuen, stode de Begge i det aabne Vindue, med Ryggen vendt mod Døren, ved nogle nye, smukke Urtepotter, som Onklen har foræret hende. Her har jeg Noget, som Ingen af Dem maa forsmaae, sagde jeg og tog Tegningen ud af Mappen, rolig, men med en indvortes Glød, som altid kommer over mig, naar jeg seer dem sammen i fortrolig Samtale. „Aa, det er rart, Ebba! det ligner jo godt; Tak skal De have," svarede Werner, og betragtede den

med Glæde. En pludselig Rødme foer over hendes Kinder, men forsvandt øieblikkelig igjen. „Ogsaa jeg takker Dem meget, Valfred," sagde hun venlig, „jeg skal gjemme den godt, til vi flytte over til Ulstrup og faae Glas og Ramme til den. De skal see den hænge paa Væggen, hvis De engang besøger os der." „Ja, det maa De love os," vedblev Werner og tog mig i Haanden; „vi have netop idag talt om det; til October, tænker jeg, faaer jeg mig en lille Kone," og med disse Ord trykkede han et Kys paa hendes Læber. Det var vel meget; imidlertid jeg tvang mig, saa godt jeg kunde, og vi stode endnu en Stund og snakkede frem og tilbage, inden vi skulde ind og spise.

Men jeg seer endnu denne Arm om hendes Liv og denne Mund paa hendes Læber. Da jeg igjen kom herned, rystende, skjælvende, med en isnende Kulde over hele Legemet, og greb en Bog og vilde dysse Alt i Søvn, da var det mig ikke mueligt at læse; jeg tog min Hue og ilede ud i det Frie. Der har jeg streifet om den hele Eftermiddag med Lidenskabernes Dæmon i mit Hjerte. I Mørkningen kom jeg ind i Landsbykroen og lod mig give lidt Brød og Mælk. Konen sad med sit spæde Barn ved Brystet; Manden gik fra og til og glædede sig over Moderen og Barnet. Engang tog han den Lille, dandsede omkring i Stuen og gyngede den paa Armen; han kan sige: jeg har ledt og jeg har fundet.

Men mig oplades ikke, naar jeg banker, Julius; jeg kjender kun een Port til Paradiset; dog en truende Cherub med sit flammende Sværd bevogter den og trænger mig tilbage. Jeg Lettroende, der samlede efter Fred og meente, der var Fred paa denne Jord, en Skat, som kunde hæves uden Magt eller Trolddom.

Den 5te August.

Igaar var her stort Selskab i Anledning af Onklens Fødselsdag, og fra den tidlige Morgenstund kun Uro og Bevægelse. Nu er det da endelig forbi, og jeg er sluppen ned i min stille Hytte; men endskjøndt det begynder at lysne over Havet, kommer vel ingen Søvn i mine Øine, til den Bølgegang har lagt sig, der truer med at sprænge Brystet. Vi havde et lille Dandsetelt udenfor Spisestuen ligeved den Steentrappe, jeg engang har fortalt Dig om. Enhver havde hjulpet saa godt han kunde, Damerne ved at binde Krandse og arrangere Et og Andet, Werner og jeg ved at tage fat paa det grovere Arbeide. Det tog sig godt ud, da det var færdigt, og Belysningen med Lamper ved Indgangen og i de nærmeste Træer var heller ikke daarlig. Men det, hvorved vi høstede meest Bifald, var nogle Tjæretønder, som vi lode brænde langt ude paa Stranden, hvortil den Gamle først efter vore indstændige Bønner vilde give sit Minde; og jeg kan ikke nægte, det var et prægtigt Syn, som ogsaa

Werner siden fik godt af, efterat vi havde været derude for at fortøie dem ved Hjælp af Drægge, og stukket dem i Brand. Veiret var ganske stille, og vi stode og sadde Allesammen i Haven under de høie Kastanietræer. Ebba havde klynget sig til Werner; ude paa Broen stode de tause, hensunkne. Jeg kunde skjelne deres Omrids mod den klare Aftenhimmel og sluttede mig til deres Drømme. Nogle Damer havde samlet sig i Nærheden af mig; de talte og spurgte, jeg gav Svar, men mine Tanker og Øine dvælede paa noget Andet. Det var mig umueligt at udholde det længere; jeg listede mig ud af Klyngen og sneg mig ind i de mørke Skygger. Der svaledes mod et Træ den hede Pande, og kald det umandigt eller hvad Du vil, Julius, jeg dølger Intet, det er længe siden der har været Taarer i disse Øine, men jeg græd, omspændt af navnløs Qval og Længsel.

Dandsen var bleven afbrudt ved dette Fyrværkeri, og vi samledes igjen i Teltet. Jeg havde kun dandset de to første Valse, med den yngste Datter fra Engholm og med en fremmed Dame, som var mig ubekjendt. Werner havde aabnet Ballet med Ebba. Da vi kom tilbage, og hun hændelsesviis gik forbi mig, blev hun staaende og talte et Par Ord: „Vil min Herre ikke unde mig den Ære iaften? jeg troer ikke, vi have dandset sammen endnu," spurgte hun. Hellere end gjerne, Frøken, svarede jeg, men De veed, vi vare ude paa Søen.

Hvornaar tillader De? „Strax om De vil, De holder jo ogsaa af en rask Gallopade, har De sagt mig," og med et Ja, gjerne, bød jeg hende Armen og førte hende ind i Rækken, idet Musikken begyndte. Hun dandser yndigt, og saa let som en Fjer svævede hun henad Gulvet i mine Arme; for mig var det en Ruus; jeg husker ikke Andet af hine Øieblikke; men da jeg fulgte hende hen til Werner, som var tidligere traadt ud af Dandsen, da blev det næsten sort for mine Øine, og jeg ilede ud i Haven om til de mørke Gange.

Nu er den Drøm forbi; men engang, naar Smerten er forvundet, og Livet ligger begravet i Glemsels Nat, da mindes jeg vel endnu en enkelt Time, som tindrer i Sjælen med Stjerneglands. Lad nu Tiden fare hen paa sine Vinger, lad Alting skifte, ældes og forgaae, jeg har holdt hendes Haand i min, og følt hendes Aande paa mine Kinder.

Hvor Solen stiger prægtig frem af Havet. Jeg kan, jeg vil ikke gaae til Hvile; jeg maa ud og gynge mig paa Morgenbølgen: der er Liv og Aande; det er ligesom Døden vilde snige sig ind i Hjertet.

Den 6te August.

At man ikke bør være en Automat for sine Lidenskaber, er let sagt, men vanskeligt udført. Er Lidenskab noget Andet, end den oprørte Sjæl, er det ikke os selv,

der savne, lide og kæmpe i Bevidsthed om, at Forhold og Omstændigheder kunde være anderledes? Du taler fra Dit sikkre Skjul om alslags Midler, som kun den Sunde kan bruge. Behold Dine Recepter, de ere til ingen Nytte. Kunde jeg skille mig selv i flere Dele, tage dem særskilt i Haanden og dissekere dem under Glasset, da skulde det ikke vare længe, inden der oprandt nye Billeder for mig, herligere end nogensinde. Og har jeg selv forspildt, hvad der burde værnes om? Gives Intet, som kan gribe ind i hele vort Liv, uden at vi formaae at gjøre Modstand? Jeg vil ikke nævne det Høieste, hiin Gave, hvis Mueligbed Du bestandig har nægtet, endskjøndt Du maa være blind, naar Du ei erkjender dens Virkninger; Enhver har følt det meer eller mindre, og det er næsten kun ved fortsat Tvang, at man udsletter dets Spor af Sjælen. Her tales om en anden, en nær beslægtet Magt, der ogsaa i Dueskikkelse daler ned paa Issen og aabner det skjulte Væld i Brystet. Er det Brøde at give efter for denne Magt, at lade sig bilde, betage og være salig i sin Følelse? O Du glemmer, at der kan gives Smerte paa denne Jord, som ikke dulmes af Lægedom, og Savn, som bringer Hjertet til at briste. Har Du aldrig staaet ved en Afgrund og stirret ned i Dybet, hvor Dit bedste Haab, Din eneste Fortrøstning laae begravet, har Du aldrig følt en Kløft i hele Din

Tilværelse, som ei kan udfyldes, hverken her eller hisset, da skal jeg tie og være ene om min Byrde.

Den 7de August.

I Middags vare Tanten og jeg alene i Dagligstuen og saae ud af Vinduet for at betragte etslags Fata Morgana, som det en enkelt Gang kan hændes her i Norden. Træerne hindrede lidt den frie Udsigt, hvorfor hun bad mig følge op paa sit Værelse. Der saae vi det tydeligere; Smaaskerne havde hævet sig op over Horizonten, og der var en smal Strimmel Luft imellem dem og Havet. Da vi havde betragtet det en Stund, bød hun mig meget artig sidde ned, siden det var første Gang, jeg havde gjort hende den Ære at see herop til hendes Værelse. Ligeoverfor den ene Dør ud til Gangen var en mindre, som jeg ikke strax lagde Mærke til. Efter at have viist mig nogle gode Familieportraiter, tog hun i denne Dør: „Her er Ebbas lille Kammer; det skal De dog ogsaa see; Udsigten derfra er endnu smukkere, og hun har vist intet derimod," sagde hun. Om Forladelse, svarede jeg, det er vel bedst at opsætte det til en anden Gang, naar Frøkenen selv er tilstede. Jeg havde ikke Fatning nok til at gaae derind; desuden kunde man ikke vide, hvorledes Ebba havde optaget det. Døren var allerede aabnet; jeg vilde vende mig bort, men kastede uvilkaarlig et Blik derind: over en Comode hang min

Tegning i Glas og Ramme. „Aa, det siger Intet," vedblev Tanten, „De er jo ingen Fremmed mere her i Huset. Nu, som De vil. Har De læst denne Bog?" og dermed kom vi ind i en Samtale, hvorved jeg omsider var heldig nok at blive Herre over min Stemning.

Dog denne Sikkerhed skulde ikke vare længe. Ligesom vi sadde allerbedst, hørte jeg Ebbas Trin paa Trappen; et Øieblik efter kom hun ind og studsede lidt ved at see mig sidde i Sophaen ved Siden af Tanten. Denne tog strax Ordet: „Ja, Du seer saa forundret paa os, Ebba; det er ogsaa en Sjældenhed at have ham til Gjæst heroppe." Jeg reiste mig, og i den Hensigt at skjule min Forlegenhed bad jeg hende træde hen til Vinduet, for at tage det smukke, usædvanlige Phænomen i Øiesyn. Jeg stod just og fortalte hende Aarsagen, og hvorledes det i sydlige Lande var endnu tydeligere og forunderligere, med rolig Interesse fra begge Sider, da Tanten afbrød os: „Det er sandt, Ebba, viis dog Valfred Udsigten fra Dit Værelse; han vilde ikke gaae derind, førend Du selv var tilstede." Her gjaldt det om at veie Ord og tvinge Miner. I et Nu havde jeg seet hende rødme; hun vilde sige Noget; men jeg kom hende i Forkjøbet; thi nu vilde jeg paa ingen Maade derind, endskjøndt det under andre Omstændigheder havde været Snerperi af hende at blive forlegen, og en falsk Beskedenhed at vægre mig; men det var den forhen gjorte uheldige Betingelse, der gav

Sagen enslags Betydenhed. Det er vel bedst for idag at lade det beroe ved denne ene Udsigt; den er saa smuk, og ellers glemmes den igjen ved at see noget Bedre fra Frøkenens Vindue; jeg haaber, De er af samme Mening, sagde jeg i en galant Tone, hvor lidet jeg end var oplagt til at være galant, som jeg aldrig er mod hende. Tanten taug, og Ebba begyndte igjen at spørge og snakke; men det var ikke til at opdage, hvad Indtryk min Vægring havde gjort paa hende.

See, det er Ubetydeligheder, som jeg sidder her og fortæller Dig; men hvert Ord, hun siger, er mig vigtigt, baade for hendes Skyld og for min egen. Lad den hele Tryllekreds være et Blændværk, som efterhaanden har fremstillet sig for mine Øine, der er een Sandhed, som altid vinder mig i Hu, at hendes Fremtids Ro bør ei forstyrres. Hvorledes det skal ende med mig selv, derpaa har jeg endnu ikke tænkt. Mangen Gang føler jeg en Længsel efter den evige Hvile, en Higen mod et bedre Hjem; men det er Feighed at flygte i Kampens Stund, saalænge vore Vaaben ikke briste. En Ild kan slukkes, en Lue dæmpes. Jeg har roest mig af min Styrke, det sikkre Værge, der, som jeg troede, aldrig kunde svigte; og naar jeg brødes, da nærede jeg den ligesom Jætten ved Jordens moderlige Bryster. Nu vil jeg leve, til Brynien springer og Skjoldet kløves. I Dine Hænder ere Vidnesbyrd om flere svage Timer;

jeg blues ei ved at vedkjende mig hine Blade, som jeg har sendt Dig over Land og Vove; der er mange Toner i et Menneskebryst, og jeg har ladet dem strømme ud, eftersom Strængene rørtes.

Den 8de August.

Hvor tydeligt bliver det efterhaanden for mig, at der hører Sindsro, Klarhed til at følge Naturen paa dens stille, vidunderlige Gange. Min daglige Læsning, mine ellers saa kjære Sysler afbrydes mere og mere, og jeg nødsages næsten til at lægge Alt paa Hylden. Hiin Harmoni, som Alting stræber efter og naaer ved at sideordne hver enkelt, utæmmet Kraft, føler jeg mig ikke længer beslægtet med; det er snarere det Modsatte, en dunkel Higen leder mig til at finde. Naar Døden kommer, og dens kolde Hænder berøre Sommerens Pragt, og et uendeligt Dødsfuk farer hen over hele Naturen, da skal jeg lytte til denne Røst og sympathisere med denne Vaande.

Det har stormet hele Natten og en Deel af Dagen Havet gaaer endnu med lange Dynninger. I Formiddags var jeg derude paa det vilde Skum; ligesom en Nøddeskal fired den lille Baad sig over til en af Øerne, hvor jeg gik iland. I Skoven skulde være en Plet, omgivet af høie Træer, som i yngre Aar har været et af Onklens Yndlingssteder. Jeg fandt det omsider; i

Midten stod en rank og fyldig Bøg, med mange Navne, deriblandt ogsaa Werners og Ebbas, dybt i Barken, med store Træk, et varigt Stempel for mange Aar. Derpaa sad jeg længe paa en Steen nede ved Bredden, medens Bølgerne droge forbi, og Vinden foer med Susen gjennem de mørke Kroner.

Paa Hjemveien havde jeg en deilig Medbør, som krængede Baaden vel meget; men jeg vilde ikke rebe Seil: det var en Lyst at trodse Elementet. Gaarden laae lige for mig; det var ligesom Maalet for mit hele Liv, jeg styrede efter, og Hjertet slog med stærkere Slag, jo nærmere jeg kom, og hver enkelt Plet og Gjenstand kunde skjelnes. Saaledes maa en Mand være tilmode, der stævner mod et elsket Hjem, til Viv og Børn, efterat have savnet dem i Aar og Dage. Han seer dem staae paa Bredden, og Snekken flyver for Vind og Vove, til Havnen naaes omsider. Mig tog Ingen imod, i Haand og Favn, da Seilene firedes, og Baaden blev bunden fast til Broen.

Den 10de August.

Min Søster har skrevet mig til, et ægte søsterlig Brev, som maa besvares med det Første. Men hvorledes skulle disse varme Følelser kunne gjengjældes, der ere udrundne af et dybt og kjærligt Sind, og benaandede paa Papiret i en lykkelig, eensom Time? Det var et Bedrag,

som siden burde angres, at fremhykle Noget, at lade Pennen bøde paa, hvad Hjertet er sig bevidst at mangle. Og selv om et Øieblik kunde gribes, det er ligesom hele min Sjæl, min Tanke og Kjærlighed hviler i et eneste Væsens Skjød, og der fattes mig Kraft til at begaae et Ran og dele mig selv mellem Flere. Manden skal forlade sin Fader og sin Moder og blive fast hos sin Hustru, men der staaer ei skrevet, at han skal glemme dem, han har elsket. Og alligevel, der er Timer, ja hele Dage, hvor min Barndom, og hvad der knytter sig til denne Tid, staaer saa fjern, saa kold i min Erindring. Livet har for Øieblikket kun eet Punkt at dreie sig om; der ligger Meget udenfor min Hvirvelgang i denne Sphære, som jeg burde nærme mig til, hvis det var mueligt, og jeg veed, det drager, lokker mig til en kjærlig Favn; men formaaer jeg at standse, fæste mit Øie derpaa og forlade den foreskrevne Bane?

Med disse Tanker har jeg læst hiint Brev, som ligger her paa Bordet ved Siden af den Haand, der søger at forsvare Hjertet. Imorgen vil jeg forsøge paa at skrive nogle Linier. O burde ikke skjules for mine Nærmeste, hvad der volder dem Angst og Sorrig, kunde jeg gaae frem uden Omsvøb, uden at veie mine Ord og Tanker, da er jeg forvisset om, min Tale skulde finde Gjenlyd, min Harme Fortrøstning! Og hvad der bør

leve, kan vækkes af sin Dvale; jeg skulde atter favne dem med Kjærlighed, der ei fortjene at glemmes.

I Middags gik jeg lidt omkring hernede, inden vi skulde samles til Bordet. Da jeg kom hen til Ebbas Have, saae jeg, at en Blomst var revet løs fra Stokken; jeg lagde mig paa Knæe og vilde binde den fast igjen; men i det samme blev jeg Fodtrin vaer i den bløde Jord. Det var hendes; hun maatte have været der for et Øieblik siden; det var ganske frisk, med skarpe Omrids. Jeg betragtede det en Stund og lod min Haand hvile derpaa; siden sad jeg rolig ved Bordet og saae freidig ind i det dybe Øie.

Den 12te August.

Paa en lang Ridetour med Onklen blev igaar et Forsøt udført, som jeg i den sidste Uge har næret, nemlig at tale foreløbig om min Afreise med ham. Det vilde være mindre skjønsomt at tage pludselig herfra, og et saadant Opbrud kunde forudsees at være ham ubehageligt, da han sætter megen Priis paa en regelmæssig Gang i det daglige Liv, og har ladet mig udfylde en lille Plads i samme. Efterat have indledet Sagen troede jeg at kunne tale ud, men han afbrød mig: „Nu, jeg mærker, De vil forlade os; men hvorfor? Deres Permission er jo ikke udløbet.“ Jeg havde belavet mig paa nogle rimelige Grunde, lutter Paaskud, siden det er

mig umueligt at være sanddru. Han lod dem ikke gjælde. Med Ytringer af Velvillie, som jeg er for undseelig til at gjentage, bad han mig forlænge mit Ophold til Slutningen af næste Maaned, for idetmindste at bivaane Ebbas Bryllup. Efter Tantens Sigende skal han flere Gange have talt om, at jeg lignede hans eneste afdøde Søn meget; formodentlig ere hans næsten faderlige Følelser for mig at tilskrive denne Indbildning. Ogsaa idag, da han nævnte hiin Familiefest og bad mig være Vidne dertil, var det ligesom han indlemmede mig i sin egen nærmeste Kreds, hvor jeg fortiden ønsker at være Fremmed. Vor Samtale varede længe, medens Hestene fik Tid til at puste, da han ellers anstrænger dem vel meget, og blev endelig fra hans Side endt med de venlige Ord: „De gjør mig en Tjeneste, hvis De bliver, og var det hele Vinteren," idet han satte Hesten i Trav igjen, og derved forhindrede mig fra at tale længer.

Om Aftenen, da jeg bragte ham nogle Papirer, som han har bedt mig at ordne, begyndte jeg paany at optage Traaden. Ebba kom just ind for at bede ham om Noget. „Hører Du, Ebba, hvad Valfred taler om? Han maa absolut reise, siger han. Men der bliver Intet af; jeg vil idetmindste have, at han skal dandse paa Dit Bryllup." — „Saa De vil reise?" spurgte hun i en ved slige Leiligheder sædvanlig Tone, men uden at see paa mig. Ja, Froken, jeg kan ikke blive længer, hvor

gjerne jeg end vilde. — „Disse Grunde har jeg allerede slaaet af Marken," vedblev Onklen, „De maa kjede Dem her, eller er der maaskee en eller anden Magnet, der trækker. De faaer saa mange Breve; da jeg var i Deres Alder, kunde man ogsaa have duttet mig Noget paa." Magneten er min Familie, og især min Moder, kjære Herr.... Men jeg maa næsten blive skamfuld over Deres godhedsfulde Opfordring, som jeg desværre ei kan efterkomme. „Og, hvad siger Du, Ebba? Lad mig see, at Du og Tante Ulrikke overtaler ham, og Werner med; min Mening kjender han nu, og den er oprigtig." Ebba havde taget nogle Ark Papiir paa Bordet; hun vendte sig om og kom hen til mig. „Onkel beder mig overtale Dem til at blive; mit Raad er, at De følger Deres egen gode Følelse. Kan Deres Fru Moder undvære Dem endnu i nogle Uger, og holder De af at være her, da see vi det gjerne Allesammen." Hendes Mine var mild og venlig, men der laae noget Forskende, Uroligt i hendes Blik; en Mistanke foer gjennem min Sjæl, jeg slog Øinene ned og vilde svare et Par Ord; men i det Samme udbrød Onklen: „Det var jo en grumme pyntelig Invitation, Ebba! Nei, da skal jeg have fat paa Tante Ulrikke og Werner, de tale et andet Sprog. Du jager ham jo ligefrem paa Døren." „Valfred misforstaaer mig vist ikke, kjære Onkel," svarede hun, „ikke sandt, Valfred?" Nei, sandelig ikke, Frøken! „Aa,

Forstaaelse eller Misforstaaelse, det er ligemeget; men det veed jeg, at det er ingen Maade at overtale Folk paa. Dog gaae nu, Barn! vi have Noget at eftersee sammen," tilføiede han mildere.

Hun gik, og vi sadde omtrent en Times Tid, inden vi bleve færdige. Tanten var upasselig og Werner borte; vi vare altsaa heldigviis kun tre ved Aftensbordet. Da Onklen siden gik ned i Haven, uden at indbyde Nogen til at ledsage sig, blev jeg i Dagligstuen, men bad hende om at spille lidt, for at undgaae videre Drøftelse af det omtalte Thema. Gaae bort vilde jeg ikke; det skulde ikke lade, som jeg frygtede for at være ene med hende. Da hun havde løbet et Nummer igjennem, lukkede hun Claveret igjen: „Nei, det er for mørkt her i denne Krog til at see Noderne." Maa jeg da ikke bede Dem om at synge den nydelige Romance, De sang forleden? „Jaften duer min Stemme ikke; en anden Gang. Vi kan jo sidde og snakke, til Onkel kommer; han bliver vist ikke længe borte. Med mindre De ikke skjøtter om mit Selskab." Hun tog nu sit Strikketøi og satte sig hen til samme Vindue, hvor jeg stod og saae ud i Haven. Efter nogle Minuters Taushed spurgte hun: „Agter De virkelig at reise? jeg troede i Begyndelsen, at det ikke var Deres Alvor." Jo, det er desværre nødvendigt af flere Grunde, Frøken. — „De siger desværre, altsaa vil De gjerne blive. Det troede jeg ikke." Hvorfor? om jeg

maa være saa dristig at spørge. „Fordi De synes i den senere Tid at leve mere for Dem selv, ja næsten at have trukket Dem tilbage fra mig og Tante. De taler jo kun med Onkel, eller Werner, naar han er her.“ Disse Ord sagde hun i samme Tone, men hun bøiede sig lidt for at optage nogle Masker. „Naar De engang besøger os paa Ulstrup, da faaer De ikke Lov til at lukke Dem saadant inde eller at gaae Deres lange Toure, og seile omkring paa Stranden i hele Timer, som De nu gjør.“ Frøkenen er nøie underrettet om hvad jeg foretager mig. Men, der skeer mig Uret; De glemmer naturligviis hurtig de mange Smaating, som ere Dagens Begivenheder her paa Landet, og dertil kan De kun regne de Gange, jeg har den Ære at tale med Dem. „Jeg takker for Deres Compliment; men for at komme til noget Andet, veed De, at Onkel har lovet os en Reise til Byen til Efteraaret, for at besøge Werners Moder, der er for svagelig til at reise og overvære vort....?“ Det sidste Ord udelod hun eller jeg hørte det ikke. Næsten forskrækket udbrød jeg: Til Byen? Til hvilken By, maa jeg spørge? — „I, til Hovedstaden.“ — Og ikke til Byen derómme? „Hvilket Spørgsmaal! nei til Byen. Men hvad feiler Dem? De blev jo ligesom bange, da jeg sagde Byen. Knytte sig maaskee mindre kjære Erindringer til dette Sted? De har jo dog før talt om den uden at blegne.“ Ja saa! til Byen; nei, jeg feiler Intet; tilgiv, at jeg

var mindre opmærksom paa hvad De sagde, jeg tænkte paa noget Andet, svarede jeg forvirret. Mit eneste Haab om Redning var nu tilintetgjort ved hendes usalige Forsæt, og paa hvad Maade kunde det forhindres uden at røbe mig? I hine Minuter, Julius, stred jeg den værste Strid, jeg nogensinde har maattet stride i hendes Nærværelse. Det fattedes mig paa Mod til at iagttage Udtrykket i hendes Ansigt: Øiet hvilede bestandig paa mig. Jeg havde hidindtil staaet og famlet i Bladene paa en Plante, som jeg engang havde foræret hende; uvilkaarligt greb min Haand om den og knækkede den aldeles. Hun saae det, men sagde Intet; den blev bængende. Imidlertid reiste hun sig: „Jeg troer dog, jeg kan huske Noget udenad; skal jeg spille lidt igjen, Valfred?“ spurgte hun. Ja, dersom De vilde, Froken. Man trænger til Musik, naar man ei kan tale, svarede jeg, medens hun gik hen og aabnede Claveret.

Hun begyndte nu paa en af Beethovens Sonater, om hvilken jeg engang havde yttret, at der svævede en usigelig Fred over disse Harmonier. Det var stille, i Haven, paa Stranden, ingen Lyd, undtagen hine Toner, der steg og bølgede, smeltede hen og døde, ligesom Aftenvindens Suk paa Havet. I det morke Værelse skimtedes kun hendes lyse Kjole; ellers stod Alt i dunkle Omrids for mig; men et Liv, en Fremtid oprandt i min Sjæl

med deilige Farver, Abnelser om en Verden, hvor der var Forsoning, Trost og Fred for Kamp og Jammer.

Da det igjen blev stille, vaktes jeg af hine Drømme. Med roligt Hjerte gik jeg hen, tog hendes Haand og trykkede den til mine Læber: Tak for dette og meget mere, Frøken! Jeg reiser snart. God Nat! Jeg vil ned og lede efter Deres Onkel. — Hun svarede ikke; det var mig kjært; flere Ord havde jeg ikke kunnet fremtvinge.

Ogsaa til Dig God Nat. Jeg har skrevet for længe iaften, Haanden ryster.

Den 15de August.

Dette lille Rum, hvor jeg før kunde dvæle med Lyst, der ligesom et andet Hjem kunde drage mig tilbage fra Skov og Vang, for at være Vidne til stille Glæder, alvorlige Sysler, bliver mig fremmed, er intet Asyl mere for mit Sind. En indre Uro tvinger mig til at forlade det, naar Dagen gryer, og om Aftenen, naar Lyset tændes, og Skjæret falder ud paa de mørke Træer igjennem det aabne Vindue, og det bølger og ruller ude paa Stranden, med hule Lyd, da flygte alle gode Aander, og jeg er ene med mig selv, min Angst og Smerte.

Det er denne Forvandling, Julius, der trykker mig hele Dagen, uden at jeg er istand til at raade Bod derpaa. Hvad der før har været mit halve Liv, synes mig

nu at være skumle Ruiner, som Foden ikke vover at betræde. Hele min Id gik ud paa at opføre en Bygning, som hverken skulde være stor eller lille, men svare til min Lyst og Evne, og ufortrøden, med hele min Ungdomskraft, har jeg arbeidet derpaa hver Dag, som Herren lod oprinde for mit Øie. Nu er Alting falden i Gruus; fatter Du den Tanke, hvormed man kan staae og stirre paa en rygende Tomte, paa et fordums Hjem, hvor man har baaret og lagt hver Steen i sit Ansigts Sved, med egne Hænder?

Jeg har skrevet til min Moder og bedt hende om et Brev, som kan vises den Gamle. Denne Fremgangsmaade er vel ikke ganske ærlig, men her er det Hensigten, der skal hellige Midlet. Saasnart hun svarer, skal jeg fremlægge det for ham, og derpaa flygte, inden det bliver for silde. Tanten har plaget mig nok i disse Dage. Jaftes bad ogsaa Werner mig om at blive, i Ebbas Nærværelse; vi sadde ved Bordet, og jeg maatte være munter og snaksom tilligemed de Andre, men det var tvungne Smiil og ingen Gammensord. Vi sige nu Du til hinanden: jeg maatte klinke med ham. Er det ikke en uværdig, ynkelig Rolle, jeg er nødt til at spille blandt disse gode Mennesker?

Den 16de August.

Der skeer saa Meget imod min Villie, som ei kan undgaaes, som oftest kun Smaating, men i min nuvæ-

rende Tilstand af varig Indflydelse. Troe ei, at det er Overmod, der fremkalder Faren; jeg er mig fuldt vel min Svaghed bevidst og skyer hvad der nærer den Flamme, der brænder og fortærer mine bedste Kræfter.

I Formiddags bad Onklen mig at ledsage Ebba paa en Ridetour. Hun vilde ride Werner imøde, der havde lovet at komme til Middag; men da der var Noget at bestille for Tjeneren, havde hun bestemt sig til at blive hjemme. I den senere Tid har hun efter Werners Ønske og under hans Veiledning bragt det til enslags Færdighed, en Kunst, jeg forresten ikke ynder hos Damer, som Du veed. Mig havde endnu aldrig rammet det Uheld at maatte følge hende, endskjøndt der flere Gange skete Indbydelser, som det faldt mig vanskeligt nok at afslaae uden at støde. Men idag havde jeg intet antageligt Paaskud. Onklen lod hende kalde ind i sit Værelse! „Her er Valfred; jeg troer ikke, han har Noget imod at ride med Dig.“ I det Haab, hun mueligen ikke skulde modtage Tilbudet, vilde jeg ikke være saa uhøflig at vægre mig, men imod Forventning, uden at betænke sig, gik hun strax ind paa Forslaget. En Time efter holdt jeg Hesten, medens hun satte sig op i Sadlen.

Denne Række af tunge Øieblikke har da atter knyttet det Baand fastere, som maa og bør løsnes for bestandig. Hende bør jeg ikke bebreide Noget; er den lange Tid en fortsat Brøde mod det, som helligt er paa

denne Jord, da skal jeg taale Hævnen uden Klage. Men har hun mindste Ahnelse om, hvilken Lue jeg dølger, hvilken Byrde der hviler paa mine Skuldre, da burde hun undgaae Alt, hvad der drager mig nærmere til hende. Hiin Aften, da jeg trykkede Haanden til mine Læber, jeg mindes endnu hvert Ord, da har jeg robet mig, da lod jeg mig overvælde af mine Følelser; men den Ærefrygt, der ellers holder mig fjern fra hendes Helligdom, kan den ei gjøre billigt Krav paa Skaansel?

Ved Broen, der hvor jeg saae hende første Gang, standsede hun Hesten. „Hvor denne lange Dal er smuk, med den brede Aa og Skov paa begge Sider!“ sagde hun. „Var det ikke her, De saa ofte gik paa Jagt, medens De boede deromme i Møllen? Mig synes, De har sagt det?“ Jeg svarede kort: Det er længe siden, Frøken! man glemmer hurtig en saa almindelig Udsigt. Da vi kom op paa Banken, hvorfra man kan overskue hele Sletten, ned til Gaarden og Havet, red jeg taus ved Siden af hende og betragtede det store Panorama. „Det er deiligt heroppe; hvor frisk og yndigt,“ udbrød hun. Ja tilvisse er det deiligt; dog det er sidste Gang, jeg kommer her. „Det haaber jeg ikke; vi have jo Deres Løvte til næste Sommer, det maa De holde.“ Naar jeg kan, jeg er ikke Herre over min Tid, som Andre, Frøken. „O De mangler blot den gode Villie, min Herre; men inden næste Sommer kan jo rigtignok hæn-

des Meget, hvorved De glemmer slige Løfter. Det var atter Noget, hvorpaa intet ordentligt Svar kunde gives. Jeg tænkte paa hiin Aften forleden, da hun havde fremkaldt mine Udbrud, og satte det i Forbindelse med adskillige Yttringer, som hun har ladet falde i de sidste Dage. Er det Forfængelighed, en grusom Lyst til at lege med alvorlige Følelser? Nei, da svigter alt mit Kjendskab til et menneskeligt Øie og Hjerte. Men denne Tanke har jeg grundet paa, om hun mueligen vil paaskynde, hvad hun allerede seer mig bige efter. Er det Tilfældet, da skal jeg værne om mig selv med fornyet Kraft; jeg forlanger ingen Medynk med min Svaghed.

O jeg hilder mig daglig i Tvivl og Bekymringer! Min Ro og Klarhed er forsvunden, mit Liv er kun en Skygge af hvad det burde være. Ligesom en Bolt, der stiger og falder, kastes frem og tilbage, raader en Anden over hele mit Sind; hvad jeg har levet, træder tilbage i Glemsels Mørke, og Fremtiden, der skulde lyse for mig med venligt Haab, er tom og øde. Kan Du tænke Dig en Tilværelse, hvor disse tvende Poler mangle, og ethvert Øieblik bringer nye Braadde?

Den 18de August.

Tak for Dit Brev: ingen Trøst, ingen Formaning og Bebreidelse. Saaledes maa Du skrive til mig i denne Tid, dersom Du ønsker, at jeg skal læse det. Jeg træ-

ver ingen Hjælp af Nogen; det er mig selv, der møder paa Valen, strider og seirer, eller samles med henfarne Frænder.

Igaar Middags, da jeg kom op til Gaarden, stod Onklen nedenfor Spisestuens Vinduer og sysslede ved nogle Ferskentræer i det lange Spalier, som trækker sig hen ad hele Bygningen. Det var en trykkende Hede. Ved Siden af, i Løvhytten paa Trappen hørte vi Werners og Ebbas Stemme; Solen stod lige paa den Side, hvor de sadde; man kunde see deres fortrolige Stilling. „Vil De ikke gaae op i Skyggen? De holder vel ikke saa meget af Varme, som jeg gjør," sagde den Gamle. Jeg gik op ad Trappen og hilsede paa dem. De bade mig tage Plads paa den modsatte Bænk, men lode sig ikke forstyrre. Hun laae i hans Arm, med Hovedet mod hans Bryst, ligesom hiin Aften, da jeg kom hjem og traf dem siddende i Sophaen. „Hvor det er varmt idag, en disig, brændende Luft!" sagde Werner; „men her sidder man rigtignok svalt og godt, ikke sandt Ebba." Hun rødmede og reiste sig lidt. „Bliv Du kun siddende, Ebba, for Valfred behøve vi ikke at genere os," sagde han, og drog hende tilbage igjen. Det glødede omkring mig, paa Panden, i Brystet, jeg vendte Øiet bort og saae ud over Søen, der snoede sig som et funklende Speil om Kysten. Han begyndte at tale om andre Ting, og jeg svarede saa

godt jeg kunde; meget var det ikke; jeg vidste neppe, hvad jeg sagde.

Hele Dagen har jeg været sammen med dem, uden at kunne slippe. Jeg er først nyelig kommen herned, mat og mødig af den idelige Tvang, der i Længden udtømmer mine Kræfter. I Aften roede vi efter Bordet en Stund omkring paa Stranden, en deilig Tour forresten, men hvor hun er tilstede, føler jeg mig hildet, betynget, og veed ei hvorledes.

Den 19de August.

Onklen og jeg have gjort en kort Visit paa Engholm idag, til Hest, og paa Hjemveien i en skyllende Regn, der ikke kunde bevæge ham til et længere Ophold, end nødvendigt. Mig var det ligegyldigt; Vind og Veir er Noget, jeg ikke bryder mig om i denne Tid.

Medens der blev talt om Forretninger i et Værelse ved Siden af, var jeg inde hos Damerne og maatte conversere. Fruen var særdeles naadig idag, og Døttrene forekom mig mindre stive og dresserede end ellers; men Afstanden mellem dette Huus, og den Kreds, jeg daglig bevæger mig i, var dog tydelig nok til at føle mig generet. Hun havde spurgt, at det var min Hensigt snart at forlade Egnen, men yttrede tillige, at jeg vel ikke undlod at komme igjen til næste Aar, i en Tone, som først frapperede mig; men jeg har siden tænkt over, at hun har

for fiin en Takt til at betjene sig af slige Hentydninger, ifald den kloge Verdensdame skulde ahne Sammenhængen. Og der kan ikke existere det mindste Nygte; har Noget foranlediget en saadan Mistanke, da er det ubetydeligt, og jeg behøver vist ikke at nære Frygt i saa Henseende.

Hvilket Liv forresten, at boe og bygge i denne Sphære, at være Vidne til disse Prætensioner, denne jammerlige Tomhed, dette forfængelige Flitter! Du veed, mine Forhold have tidligere tvunget mig til at bevæge mig blandt slige Folk; men Gud være lovet, jeg har bevaret min sunde Sands for Alt hvad der er eenfoldigt. At være idelig paa sin Post, hvor det kun gjælder om latterlige Smaating, tusinde Ubetydeligheder, er en utaalelig Plage. Nei da priser jeg Livets hede Kamp, hvor Senerne strammes i Slagets Bulder.

Paa Hjemveien blev der ikke talt meget. Men imorges da vi kom forbi en af Gaardens Marker, hvor Folkene vare ifærd med at høste den bølgende Sæd, og han red ind for at sige Noget til dem, tog jeg Anledning til at prise hans Stilling i Verden, der gav ham en omfattende praktisk Beskjæftigelse: „Ja, jeg bør ikke klage. Men siden min Søns Død er det dog, som om der manglede Noget. Jeg haabede, han engang skulde afløse mig. Nu kommer jo Alting i fremmede Hænder," svarede han. Jeg vilde ikke nævne Werner og taug. Det

var første Gang, han talte om Sønnen til mig. Derpaa vedblev han igjen: „De venter jo Brev fra Deres Moder, har De sagt mig. Vil De virkelig ikke blive længer? Siig mig oprigtig, kan De komme tilbage og blive her Vinteren over? De veed, det vil falde mig temmelig eensomt.“ Jeg skulde bringe Dem ethvert Offer, kjære Herr...., men det staaer ikke i min Magt, med mindre jeg afbryder Alt og maaskee forspilder hele min Fremtid. „Ja, det er noget Andet; men vi ønske det Allesammen. De skal ikke bryde Dem om Ebbas Invitation forleden; hun har siden indrømmet, at den var lidt underlig.“ Frøkenens Ord har jeg glemt; dog der laae vist ikke noget Stødende i dem. „Jo, jo! Gud veed, hvad hun egentlig tænkte.“ Vi talte nu ikke mere herom, men jeg ønskede en Bekræftelse af hiin uheldige Efterretning om den forestaaende Reise til Byen og spurgte ligefrem, hvornaar jeg havde den Ære at kunne hilse paa dem til Efteraaret. „Ja, jeg veed nok, at Fruentimmerne gjøre sig Haab, og de plage mig nok. Men der bliver Intet af i Aar. Der er nok at tage vare derovre for dem begge to. Til Foraaret maaskee, dersom vi leve saalænge,“ svarede han.

Det var ligesom der faldt mig en Steen fra Hjertet; en Talemaade, Julius, der ofte slænges hen for Ubetydeligheder; men jeg mangler Udtryk til at betegne den Følelse, hvormed jeg greb disse qvægende Ord. Nu

vaagner atter min gamle Kraft; der er eet Punkt paa Livets Himmel, som jeg kan fæste mit Øie paa, naar Alting svigter, et Haab, en Mueligheд; det har jeg savnet siden det Øieblik, der knuste mig aldeles. Du siger maaskee, at Faren havde været mindre, end jeg troer. Nei, hvor der er Fristelse, der ere vi skrøbelige. Bed Herren om, at han aldrig frister Dig. Jeg har været kaad og fræk i Tanken om at man kunde trodse; men jeg har følt og føler endnu hine Magters Vælde, der snige sig ind i Sjælen, og blive til Dæmoner i et jordisk Bryst.

Den 21de August.

Werner havde bedt os om at tilbringe Dagen hos sig paa Ulstrup, hvor et Par Værelser ere blevne færdige. Jeg kjørte efter Onklens Onske Damerne derover, med de samme brune, der engang vare saa uregjerlige. Idag vare de tamme og fromme, ligesom jeg selv; jeg har været fuldkommen Herre over min Lidenskab, endskjøndt Føden har maattet betræde det Sted, hvor to Lykkelige om føie Tid skulle dvæle for bestandig.

Haven er nu inddeelt efter den vedtagne Plan, som har fundet Alles Bifald, men beplantes naturligviis først til næste Foraar. Werner førte os omkring og viste Gangenes og Bedenes Retning, samt hvor der endnu skal borttages Noget, inden den paatænkte Forandring er aldeles fuldført. Da vi kom til det simple, beskedne Lyst-

huus, som vi have dannet med vore egne Hænder, for at overraske Ebba, førte han hende med en inderlig Glæde derop. „See, denne Plet skal tilhøre Dig, Ebba; det er en foreløbig Morgengave," sagde han. „Hvor Du er god, kjære Werner! Jeg havde næsten glemt mit Ønske; men det skal ogsaa blive smukt her, det lover jeg Dig," svarede hun, omfavnede og kyssede ham. „Veed Du forresten, hvem der har hjulpet mig, og det troligt?" spurgte han, medens de stode Arm i Arm og betragtede Egnen. „Nei! har Du da gjort det selv?" Jeg og en anden Person, som tier. Men Du bør ogsaa takke ham, Ebba; vi have slidt næsten en heel Dag for Din Skyld." Hun vendte sig om med et Blik, hvori der laae mere, end jeg burde haabe, ønske. Hvad jeg dengang tænkte paa, blev nu mig selv til Deel; vi stode Haand i Haand og Øie mod Øie, nogle flygtige Secunder, til et Par Ord vare sagte, overflødige i Grunden, men nødvendige med Hensyn til Tanten og Werner. Derpaa gik vi ned igjen, for at drikke Thee i Dagligstuen, der allerede er meubleret, hvor hun maatte opfylde hans Bøn og give Værtinden.

Til min egen Forundring er denne lange Dag nu overstaaet med en uafbrudt og næsten tvangløs Sikkerhed. Ja, endnu kan jeg glæde mig over Andres Lykke; men vee mig, dersom ogsaa denne sidste Gnist forsvinder,

og Sorgens Mørke ruger over Hjertet, og skumle Tanker komme frem, der skye Lyset.

Det blev sildigt, inden Werner tillod os at kjøre. Nede ved Stranden var det deiligt. Smaabølger skvulpede op mod Veien, under de høie Brinker, medens den lette, aabne Vogn rullede afsted; Damerne sadde indsvøbte i deres Kaaber; jeg havde kastet Kappen; Østenvinden aandede mig imøde og bar gode Drømme paa sine Vinger.

Den 22de August

Jeg tænker paa, hvorledes det skal blive, naar jeg først er borte. Her seer jeg hende dog daglig, og naar jeg længes og leder, da staaer det i min Magt at tilfredsstille denne Længsel, til det støder mig bort igjen, og jeg maa ud for at dulme, dæmpe, hvad hendes Nærhed har bragt i Oprør. Undertiden, naar hun beder mig sidde ned og indleder en Samtale om Et og Andet, eller jeg følger hende omkring i Haven, ved Stranden, kan en uendelig salig Ro komme over mig i hele Timer; men et Ord, et Blik er tilstrækkeligt til at forstyrre denne Fred, som ene gjenoprettes ved en lønlig Kamp, uden andre Vidner, end Naturen med dens Hjertesprog og Barneøie. Dog denne Svæven, denne Skiften, det er hiint Element, som Sjælen attraaer. Om Kraften svinder, til omsider Alt fortæres, og varede det kun et Døgn, det er værd attage slige Drømme med i Graven, og vaag-

ne hisset til Forklarelse. Men at føle et evigt Savn, medens Sandet rinder langsomt ned i Glasset, at være skilt fra hende ved Land og Hav og vide, at samme Sol og Stjerner stige og dale for hendes Øie, kan Livet være andet end en Byrde, som det er en Trang, en Pligt at lette?

Frygt ei for Midlet; hvilken Lægedom der gives, er jeg mig ikke bevidst; men hvad end hændes, jeg skal stole paa min Styrke. Og ligger Alt i Gruus, hvad der var reist med Møie og syntes at hvile paa en fast og varig Grund, da det var mig selv, mit hele Sind og Hjerte, jeg havde bygget paa, da sætter jeg Lid til Tidens Urne, hvor Herren vaager over hver Enkelts Lod og Skjæbne. O var Du her, blot et Øieblik i dette stille Kammer, hvor Alting ligger spredt, forglemt, forblandet, kunde Læben sige Dig, hvad jeg ei formaaer at samle, fremstille under Pennens Tvang, kunde Du fatte denne Glød, denne Strid og Famlen, Du vilde takke Din Herre og Skaber for den Kulde, som Du føler i Dit Hjerte.

Den 23de August.

Imorges kom Postbudet endelig med det Brev, som jeg alt i flere Dage forgjæves havde længtes efter. Det var aldeles efter Ønske; et Par fortroelige Linier laae løse deri. Den første, jeg viste det, var hændelsesviis Ebba, der sad ved Claveret, da jeg vilde gaae ind til

den Gamle. Hun læste det langsomt igjennem og gav mig det derpaa tilbage igjen. Jeg haaber, at Deres Onkel ikke mere vil kalde det et Paaskud, at min Moder ønsker at see mig hos sig, sagde jeg. „Det gjør han vist neppe. Nu forlader De os vel med det Første.“ I næste Uge, Froken, for ei at sige, jo før, jo hellere. Hun greb nogle Accorder, ligesom for at indlede Noget, men standsede og sagde, idet hun lod Haanden hvile paa Tangenterne: „En Afsked, synes mig, maa være ligesom dette Ophold. Man fortsætter igjen sin egen Melodie, som man havde begyndt, og glemmer Forstyrrelsen.“ Det beroer paa, om de foregaaende Toner ere værd at huske, eller om man gjør bedre i at tvinge sig til en brat, uventet Overgang. „Denne Tvang er vel ikke saa vanskelig, naar man blot har en alvorlig Villie,“ svarede hun. Der laae noget saa blidt, saa venligt i hendes Stemme ved disse Ord, der ellers kunde synes at indeholde en Bebreidelse, at jeg vovede at sige min Mening tydeligere. Paa Villie fattes det mig ikke til at knytte sammen igjen, hvad der er bleven afbrudt, og jeg haaber, det vil lykkes mig; dog her kan det aldrig skee; derfor kalder jeg Afskeden ingen Forstyrrelse, men snarere et Middel til at gjenvinde det Tabte. „Vi taler i Billeder, Valfred, og Billeder kan ofte tydes paa flere Maader; jeg maa lade, som jeg ikke forstaaer Dem,“ svarede hun og begyndte atter at spille, men vedblev at tale og spurgte blandt An-

det, om jeg havde bestemt nogen Dag, da Werner havde yttret, at han vilde følge med til den anden Station, hvor han havde nogle Forretninger. Derpaa anbefalede jeg mig, efter at Tanten var kommen ind og ligeledes var bleven underrettet om mit Forsæt.

Hos den Gamle gik det bedre, end jeg havde ventet. Han læste Brevet og hørte rolig paa mine Grunde; det eneste, der omsider blev mig lidt piinagtigt, var min onde Samvittighed. En flygtig, øieblikkelig Løgn er ikke sjælden nødvendig, hvor man ei kan undgaae at sige sin Mening og ei heller kan være sanddru uden at støde eller fornærme; men at spille en falsk og langvarig Rolle, dertil duer jeg ikke, Julius; Samlivets Basis er Redelighed, og den bør være Natur eller blive til Natur, hvis den ikke er det forinden.

Da jeg forlod ham, tog han min Haand og trykkede den hjerteligt. Nu sidder jeg her og gjenkalder hine Smaascener fra i Formiddags i min Erindring. Efter en stakket Stund følger da en evig Skilsmisse ovenpaa alle disse Dromme. Hvad er Hensigten med dette usalige Tilfælde, der har jaget mig bort fra Hjem og Venner og ladet mig finde denne Plet, hvor min Tanke vil dvæle, saalænge Hjernen rummer Tanker? Er der Noget, der styrer Gangen i vort Liv og tilslører Midlerne, saa at Nødvendighed synes Hændelse, er Alting lagt an paa at drage os bort fra det Forgjængelige, jordisk Syn-

defulde til de Evige, Brødefrie, da bør jeg ydmygt bøie mig for denne Haand, og ikke klage, nu da den hviler tungt paa mine Skuldre. Men hvad om Øiet er blændet, og Hjertet lukket for dens Magt og Herlighed? See, det er Noget, jeg ofte grunder over, og som Du ikke fatter, hvorledes Sjælen kan klynge sig fast, og i og ved sin Kjærlighed kan løsrive sig fra Alt, fra sin Herre og Skaber, der er Kjærlighedens Væld og Ophav. Du svarer ventelig, at hele min Tilstand er opløst og forvirret; dog selv, om det Umuelige blev til en solklar, salig Virkelighed, vilde Jorden maaskee synes mig et Paradiis; men jeg føler det, Aanden vilde ei betages af Attraa efter Himlens Glæder.

Den 25de August.

Da Du agter at foretage en lille Reise til Byen, beder jeg Dig at besørge indlagte Brev, hvori jeg ansøger om en forlænget Permission til ud paa Efteraaret. Det vil formodentlig ikke blive afslaaet; dog siden Du kjender noget til M., kan Du for en Sikkerheds Skyld tale mundtlig med ham og forestille ham Nødvendigheden af et længere Ophold paa Landet. Hvad jeg har skrevet om min daarlige Helbred, er ingen Usandhed desværre, omendskjøndt jeg jo nok kunde besørge mine Forretninger, dersom jeg blev nødt til at tage fat igjen; men jeg trænger til en uforstyrret Rolighed og tvivler om at kunne

finde den i den bedøvende Tummel indenfor Dine lovpriste Volde.

Du mener, jeg kunde arrangere min Tid saaledes, at jeg kunde opholde mig et Aars Tid eller to i Udlandet. Denne Flakken om uden Hjem og Formaal har altid været mig modbydelig hos Andre, og nu næsten mere end nogensinde. Maaskee jeg formaaede at samle mine Tanker og Kræfter; men jeg veed sandelig ikke, hvad der var at lede efter, og min Hu staaer til noget ganske Andet, end at nyde min Ungdom ved at spilde den. Den Skildring af Reiselivets Gavn og Glæder er for saavidt mindre rigtig, som Du ikke har prøvet det. Spørg Dig selv, hvorfor Du agter at forlade Hjemmet, og hvilket Du savner og haaber at finde; inden Du er kommen paa det Rene med disse Spørgsmaal, raader jeg Dig til at styre Din Lyst til ubekjendte, tvivlsomme Goder. Hvad har jeg vel at hige efter? Her i den fædrene Jord har Sjælen sine Rødder, her aander og rører den mellem de gamle Minder og nye Stammer, søger at hvælve sin Krone og kaste sin Skygge, hvis den ikke fældes eller kastes omkuld forinden. Og selv om jeg kunde twinge mig til at løsne Snekken og tumles om for Vind og Vove, vilde jeg dog snart stævne tilbage mod Land igjen, seile hen ad den kjære Kyst, frem og tilbage, og fæste mit Blik paa de mørke Lunde, de grønne Høie og Dale.

Har Du Styrke nok til at løsne det sidste Baand, der knytter Dig til Livet, naar alle andre ere brustne?

Ebba er den Samme, hun altid har været, paa nogle enkelte Gange nær, hvor jeg selv var Skyld i at der blev fremkaldt Noget, som det er Pligt at skjule. Hun viser hverken Deeltagelse eller Kulde, er snaksom, naturlig, munter, og behandler mig som en Ven af Huset. Aften, da Werner var her, kom det paa Tale, at hun endnu ikke har baaret sin Forlovelsesring. Hun meente, det var en tosset Skik hos unge Piger, at bære et saadant udvortes Tegn til Skue. Jeg blandede mig naturligviis ikke i Striden; Werner blev lidt heftig over at hans gjentagne Bønner ikke frugtede, og yttrede endelig halv for Spog, at hun mueligen havde forkommet den. Hun lod som hun ikke hørte det; men lidt efter gik hun ud og kom tilbage med Ringen, som laae i en Æske tilligemed flere andre Pretiosa. „Nu, der har vi jo den længe Savnede," sagde han og greb den, idet han tog hendes Haand og vilde sætte den paa Fingeren. Da den var temmelig snever, og hun gjorde Modstand, voldte det hende nogen Smerte. Hun skreg og vilde vriste den af igjen: „Au, Werner, skal den Ring da pine mig?" „Paa ingen Maade, Ebba; men Du bliver nok vant til den," svarede han, tog om begge hendes Hænder og kyssede dem. Hun gav nu efter og lod den sidde; men imorges, da jeg saae hende i Haven og kastede et

hurtigt Blik efter den, var den borte. Det glæder mig; den hele Scene var mindre smuk; det er første Gang, jeg har været Vidne til enslags alvorlig Uenighed imellem dem; og Gjenstanden for denne Strid var ikke skikket til at jeg kunde have mæglet Fred, selv om det havde været passende eller mueligt.

Werner tog bort i Nat. I Skumringen har jeg maattet roe lidt omkring med Tanten og Ebba. Det er det, jeg ikke kan tilgive hende, at hun næsten søger at komme i Berørelse med mig, hvor tydelig jeg end lægger min Modvilligbed for Dagen. Dog lad mig Intet bebreide hende; det varer jo ikke længe, saa har jeg stridt den værste Strid, og jeg vil holde ud til Enden, stærk og trostig.

Den 27de August.

Nu er der sagt Farvel til Omegnen og de faae Familier, hvor jeg er kommen. Fra imorges tidlig har jeg været paafærde, til Hest, omkring hos Mennesker, som næsten Alle ere mig ligegyldige. Hvor jeg har dvælet meest og præget for sidste Gang de kjære Billeder dybt ind i Sjælen, ere de mange Steder, der minde mig om betydningsfulde, lykkelige Timer. Et Træ, en Sti, en Steen, — det er Intet for en Anden, men Meget for den, der knytter Tanker og Begivenheder til slige Smaating. Men hvilken Forandring der er foregaaet hos mig, det har jeg

aldrig følt tydeligere, end netop idag, ved at gjensee saa Meget, der har været Vidne til en tidligere Lykke. Oppe ved Granerne bandt jeg Hesten ved Ledestolpen og gik ind i Skoven til et Sted, hvor jeg ofte har ligget paa det bløde Mos og stirret ud i det Fjerne, over Marker og Enge. Ogsaa idag var det deiligt, stille, eensomt; nye Skud vare komne frem; Sæden, jeg havde seet som Spire, bølgede med gule Ax, eller den var høstet og havde efterladt sine Stubbe; Aaen snoede sig endnu med mange Bugter ligesom et Sølvmors Baand igjennem Engen ned til Havet, og Fuglene, der havde ligget i Vugge, da jeg var her sidste Gang, smuttede ud og ind og glædede sig ved deres yndige Hjem, medens det viftede frisk og kjøligt, og høie Skyer droge henover Bankerne. Burde jeg ikke have seet paa denne Herlighed med roligt Velbehag? Men der blandede sig Veemod, Harme i min første vieblikkelige Glæde. Der havde Intet grebet ind i den sikkre, stille Gang; hvad der skulde blive til, trives og modnes, havde opfyldt sin Bestemmelse; og det som Menneskealdre tør kalde uforgjængeligt, laae fast, urokket med de skjulte Kræfter. Kan jeg rose mig af nogen Binding, Julius? Er min Sjæl ikke bleven til et Chaos, hvor alle Elementer brydes og tilintetgjøre hinanden, hvis jeg ei formaaer at tvinge dem ind i de oprindelige Skranker?

Fra dette Sted red jeg ned til Møllerens, beklemt

og tung i Hjertet. Folkene vare hjemme og modtoge mig venligt. Det var længe siden jeg havde besøgt dem, og Manden troede, jeg var reist, da han havde hørt, jeg skulde forlade Egnen. Konen fandt, jeg var bleven mager og saae daarlig ud. „Var De bleven hos os, skulde vi have pleiet dem bedre," sagde hun. Det kan nok være, jeg har skjæmmet mig lidt; jeg sover ikke synderligt om Natten i denne Tid og plages af fæle Drømme. Sønnen fulgte mig en Stund omkring i Skoven, og viste mig Stedet, hvor vi i Foraaret havde lavet en Græsbænk og anlagt et Lysthuus. Buskene skyde godt; de kan engang i Tiden hvælve sig over et lykkeligt Par, dersom de ikke gaae ud forinden.

Efter nogle Timers Ophold hos disse Mennesker fortsatte jeg Veien til Engholm. Jeg ankom netop i Middagsstunden dertil og maatte blive og spise. Da vi skulde til Bords og gik ind i det store Værelse, som vender ud mod Søen, seilede Svanerne forbi, de samme, hun havde foret med sin lille Haand hiin Dag, da jeg første Gang saae hende blandt hine Gjæster. Jeg var ikke oplagt til at give den fine Mand ved Siden af hendes Naade, der havde indledet en Samtale om Gud veed hvad, om sine Bekjendtskaber i Byen, om Theatret, Hofset og meget andet, som jeg næsten ikke svarede paa, da Vinduerne vare lave, og jeg kunde holde Øie med hine Seilere. Ægtefællen befriede mig endelig fra denne Ord-

ſtrøm, ſom blev mig modbydeligere, jo længere den varede. Han yttrede blandt andet, at han ſkulde beſøge mig i Terminstiden og udbad ſig min Addreſſe. Ham har jeg Intet imod; han er ikke bleven ſmittet af ſin pyntelige Mage, men holder ſig paa ſit eget Gebet og ſynes at være Herre der, hvor han bør være det.

Da Heſten igjen var trukken frem for Døren, og jeg anbefalede mig hos Fruen, der juſt var gaaet ind i et Sideværelſe, lod hun atter falde nogle Ord om at det vel ikke vilde vare længe, inden jeg beſøgte dem igjen, men tydeligere, i en mere paafaldende Tone, end ſidſte Gang, da hun tillod ſig en lignende Hentydning. Det var mueligen Hævn for at jeg ikke har viiſt Døttrene tilſtrækkelig Opmærkſomhed, eller Ondſkab, ſom hendes Characteer vel ikke er fri for; men Grunden er jo ligeyldig; jeg ſvarede Intet og lod hende af min Taushed drage de Slutninger, hun ønſkede.

Paa Hjemveien tog jeg efter Tantens Ønſke et Øieblik ind hos Præſtens. Vi have været der engang, og jeg har oftere talt med ham her paa Gaarden. Ebba har ſtaaet til Confirmation med Datteren, en vakker lille Pige, der maa finde ſig i Faderens forunderlige Luner og ſavner en Moder og Søſkende. Ogſaa idag da jeg knap havde Tid til at fatte mig, maatte jeg gaae ind paa hans gamle Materie. Er det Rigets Udbredelſe, han aander for, da er han kun et daarligt Redſkab.

Men Fred med Enhver, der har Noget at holde sig til, en Stav paa Jorden og et Haab, der ikke svigter, her og hisset! Kan Du tænke Dig, Julius, at jeg misunder slige Mennesker den Kjerne, dette Middelpunkt i deres Sjæl, og var det Vildfarelse, hvori de hildede sig selv og Andre?

Nu er da kun en eneste Plet tilbage, og et tungt Farvel til denne Plet. Mine Papirer ere bundne sammen, som de laae omkring paa Bord og Stole; Brevene har jeg brændt, Dine og de øvrige; de ere sørgelige Erindringer, som jeg ikke vil fristes til at gjennemblade, naar jeg har naaet mit fredelige Hjem, hvor et nyt Liv skal opblomstre for mig. Blot en eneste Billet, et Par Linier fra Ebbas Haand, som hun en Morgenstund sendte mig ned i Haven, er ei tilintetgjort; det var ligesom en usynlig Magt drog Haanden bort fra Lyset, da den var taget frem og skulde offres tilligemed de andre. Den skal gjemmes; ellers eier jeg Intet fra hende, ingen visne Blomster, intet Baand, ingen Sløife; og havde jeg Noget, jeg vilde ikke beholde det. I nogle af de Bøger, Du sendte mig til hende, har hun lagt Mærker og gjort Blyantstreger; dem faaer Du ikke tilbage igjen. Jeg skal kjøbe Dig nye Exemplarer.

Det er forunderligt, jo mere det afgjørende Tidspunkt nærmer sig, jo roligere, fastere bliver jeg. Sjælen samler ubevidst sin sidste Kraft, for freidig at gaae

Øieblikket imøde. Iaften har jeg siddet over en Time ved Siden af Claveret og lyttet til hendes Sang. Hun bad mig selv om at høre nogle Smaating, Werner har forœret hende. Da der var sagt God Nat, fulgte Onkelen mig ned i Haven, og vi gik endnu en Stund i Alleen; han talte om alslags alvorlige Ting: der behøvedes ingen Anstrængelse for at følge ham.

Den 30te August.

Allerede igaar var det bestemt, at vi skulde tage bort; men Werner har faaet Forfald og opsat det til imorgen. Min Kuffert er pakket; Intet i Værelset vidner om, at Nogen har boet og bygget her, undtagen Ranken, der snoer sig op ad Vinduet. Jeg har bedt Tanten om at skaane den; maaskee den kan skyde igjen ad Aare, og pleies af en ligesaa kjærlig Haand, som min har været.

Werner sover i Nat paa Gaarden, da vi agte at reise, naar Dagen gryer. Vi have sagt Farvel til dem Allesammen, for ei at uleilige dem saa tidlig. Klokken var over Elleve, da jeg kom herned. Jeg har længe gaaet omkring i Haven, til Lyset blev slukket i hendes Værelse. Nu er Alting mørkt og stille. Hvor denne Dag har været lang, usigelig lang! Intet Øieblik har jeg kunnet være ene; og da det endelig var forbi — Nei, Julins, Pennen lystrer ikke længer; jeg maa ud,

omkring, jeg kan ikke skrive, ikke sove, jeg vil vaage, til det dages, og vi skal afsted. En ny Morgenrøde skal bryde frem over Graven, hvor mit Haab, min Kjærlighed, hele min Ungdom hviler i Dødens Favn. O kunde blot en Bøn twinges frem over Læberne! Dog heller ikke denne Kilde rinder meer, der er Vandringsmandens sidste Trøst i Livets Ørken. Hvor Natten er skummel! Det suser i Lindene, og Lyset vifter; jeg vil rulle Bladet sammen og gjemme det til imorgen. Maaskee jeg kan tale ene med Herren, naar jeg lytter til Havets Orgeltoner.

Den 31te August.

Paa en Gjæstgivergaard i en lille Kjøbstad er jeg nu endelig kommen lidt til Ro, efter at have kjørt uafbrudt fra den tidlige Morgenstund. Werner forblev paa den anden Station, hvor jeg tog en Vogn for endnu idag at komme saa langt bort som mueligt. Nu da Stormen har raset og knækket mine Master og Ræer, skal jeg begynde at gjøre Alting ryddeligt igjen og sætte nye Seil til, ifald der forundes mig Tid og Kræfter.

Jaftes vilde jeg have fortalt Dig om det Øieblik, da der skulde siges Farvel, men jeg kunde ikke. Det skete ikke anderledes end det burde skee, varmt og hjerteligt. Da vi havde spiist, sad jeg en lille Stund inde hos den Gamle; han havde endnu saa Meget at sige, ligesom det

var en Fader, der slipper Sønnen; derpaa gik vi ind til Tanten og Ebba, der sadde i Sophaen. Werner mindede mig omsider om, at Klokken var mange; jeg reiste mig og takkede dem Allesammen for den Tid, jeg havde tilbragt hos dem, men et Løvte, som de forlangte af mig, at besøge dem igjen til næste Aar, var det mig ikke mueligt at give. Jeg husker ikke, hvad jeg svarede; jeg tog min Hat og sagde Farvel til Onklen og Tanten; da jeg bukkede for Ebba, rakte hun mig Haanden, derpaa fulgte Werner mig ned ad Trappen.

Imorges, saasnart det gryede ad Dag, vendte jeg om paa Strandveien, hvor jeg havde gaaet hele Natten, og ilede tilbage til Gaarden. Werner var allerede oppe, og stod nede ved Hestene, som spændtes for Vognen. Da vi gik ind sammen, kom Ebba os imøde. „Jeg kan ikke være bekjendt at lade Dig reise uden selv at være tilstede," sagde hun. Hun hilste mig med et flygtigt Nik og bad os træde ind i Dagligstuen, hvor hun vilde skjænke en Kop Caffe for os. Det varede ikke længe; Werner havde Hastværk, og da min Kuffert var sat i Vognen, skyndte han paa mig. Vi ventede kun paa Ebba, der var gaaet ud af Stuen. Da hun kom tilbage, havde hun en lille Pakke i Haanden, en Foræring fra hende, som hun bad mig modtage til Erindring. Jeg har først aabnet den her i Byen; den ligger paa Bordet ved Siden af mig, en Portefeuille til at gjemme Papiir og

Breve i, med broderede Blomster paa Bindet. Werner var tilstede, da hun gav mig Pakken, og jeg takkede hende og sagde Farvel; jeg saae for sidste Gang ind i det dybe, rene Øie, men Haand og Stemme skialv ikke, endskjøndt Hjertet slog med stærke Slag, da hun fulgte os ned ad Trappen og Werner kyssede hende, medens jeg satte mig i Vognen.

See, disse Ting fortælles Dig, ligesom Begivenheder, der ere skete for mange Aar siden; saa rolig, næsten apathisk lader jeg Pennen løbe. Om det er Havblik i Sjælen, der bebuder Uveir, eller Fredens Hvile, er jeg mig ikke tydelig bevidst; men een Ting veed jeg, at jeg har dromt min bedste Drom paa Jorden. Hvor Alting forekommer mig forunderlig koldt og fremmed! Inden det blev mørkt, stod jeg et Øieblik udenfor Porten paa en lang Steenbro, der er lagt over Aaen. Vogne og Fodgjængere droge forbi; Folk fra Byen, der kom tilbage fra Marken, fra deres Aftengang i det Frie, eller Landboer, der ilede ud til deres Hjem, trøble, glade Mennesker, der have en huuslig Kreds og bestemte Sysler. Og da jeg igjen gik op ad Gaden, forbi de lave Huse, de aabne Vinduer, og der var Liv og Munterhed indenfor de snevre Døre, da syntes jeg mig selv at være en Fremmed i denne Menneskeverden og ikkun at have Skikkelse tilfælleds med dem.

Saaledes kan og bør det ikke blive, Julius. Dette

er det sidste Brev i Pakken, som sendes afsted imorgen. Næste Gang haaber jeg, Du skal erholde bedre Tidender. Vognen er bestilt til Midnat; nogle Timers Blund, og derpaa videre frem. Jeg faaer ingen Ro, ingen Fred, førend der ligger et Hav imellem.

Den 5te September.

Min gode, kjære Ven! Ved idag at gribe Pennen, for at mælde Dig min lykkelige Ankomst her til Hjemmet, falder det mig ind, at dette Værelse er det samme, hvori jeg skrev Dig mit første Brev til, da jeg for to Aar tilbragte Ferien hos min Familie. Det er uforandret, med samme Betræk og Meubler. Her har jeg boet som Barn og Dreng; paa Stolen hist ved Sengen har min Moder siddet mangen Aften, naar hun kom for at hente Lyset, og jeg endnu laae vaagen og længtes efter Stemmen, der sagde mig God Nat, den kjære Lyd, som jeg tog over i mine Drømme, og fra disse Vinduer har jeg hilset Morgensolen, naar min Fader havde vækket mig, og jeg begyndte at stave mig frem i mine Bøger. Haven er endnu den samme; jeg gjenkjender hvert enkelt Træ, der bærer Spor i Barken af Drengens Haand, da han troede paa Uforgjængelighed paa denne Jord, og Fjorden med Møllestrømmen snoer sig endnu forbi og forsvinder i det Fjerne mellem Skov og Banker.

Det er en deilig Formiddag! Jeg har roet min So-

ster en Stund omkring; hun er indviet i Alt, der er ei bleven dulgt det Mindste for hende. Men der er krævet af hende, hvad der ogsaa maatte kræves af Dig engang, ingen Trøst og ingen Formaninger. Hun er øm og englegod, og naar vi gaae sammen, Haand i Haand, da synes mig, Pulsen slaaer roligere, og lyse Billeder komme frem i Sjælen. Jeg har endnu ikke været omkring i Byen, hos Venner og Frænder; om nogle Dage haaber jeg at kunne stille mig frem til Skue og høre paa gamle og nye Historier, siden det er en Pligt, der maa opfyldes til min store Plage.

Hvor det Forgangne smelter sammen til et stort og tydeligt Heelt? Vi troe saa ofte, at der findes bratte Overgange i vort Liv, og naar vi forlade det gamle Trin for at indtage et høiere Standpunkt, og Horizonten udvider sig til alle Sider, forekommer Verden os forandret, og den nye Tilværelse som en Gaade, der ei kan løses. Denne Udvikling fra bestemte Spirer, men betinget ved flere Indflydelser end vi ere tilbøielige til at antage, ligesom Planten ved Luft og Jordsmon, aabenbarer sig og fattes af Tanken kun i enkelte Øieblikke. Vi ahne da et skjult og nødvendigt Sammenhæng, faa Virkninger af mangfoldige Aarsager, som ere svundne hen i Tidens Strøm, medens de have efterladt sig varige Spoer i vort Indre. Her blandt de gamle Minder om fordums Glæder og Sorger føler jeg tilfulde, at Alt maatte blive til

hvad det er blevet; men hvorfor Noget skulde gribe ind, standse og forstyrre, hvad der tydede paa en sund og kraftig Gang, det er en Hemmelighed, som jeg ei kan udgrunde. Dog jeg vil væbne mig til Haab og Taalmod; naar de skjulte Ting i mit Hjerte blive aabenbare, da skal jeg falde paa mit Ansigt og reise mig med fornyet Styrke.

Jaften har jeg isinde at skrive til den Gamle. Dersom det ikke var utaknemmeligt og altfor paafaldende, skulde jeg rigtignok hellere afbryde det paa engang, da der alligevel er nok, der drager mig tilbage, og Vedligeholdelsen af dette Forhold er et Offer, som det i Længden vil blive mig saare vanskeligt at bringe. Werner udbad sig en Gratulation til sit Bryllup og lovede at besvare den; dog dette Forlangende kan og vil jeg paa ingen Maade opfylde; hvo kan tvinge sig til at være grusom mod sig selv? Dagen var endnu ikke bestemt, da jeg reiste, og jeg haaber at forblive uvidende derom, til Alt er forbi, og Kirken har beseglet deres Pagt, siden Menneskenes Kjærlighed trænger til Stadfæstelse. Lad saa Vaaren vende tilbage; jeg skal samle Kræfter til roligt at kunne gjensee disse Lykkelige, der have ledt og fundet.

Nu maa jeg slutte for idag; min Søster er kommen ind; hendes Arm hviler paa min Skulder, og den anden Haand paa Papiret. Hun læser, hvad jeg har

skrevet: bør Noget skjules for hende, der forstaaer mig, selv igjennem disse Runer, som Mange vilde stirre paa og smile, ifald de kunde vanhellige dem med deres slove Blikke?

Den 10de September.

I vort stille, byggelige Familieliv indsnige sig nu efterhaanden Adspredelser, i hvilke jeg nødsages til at deeltage. Om Forholdene i en lille By har Du omsider kunnet danne Dig et Begreb, hvilken underlig Blanding det er af Aengstelighed og Frihed, Velvillie og Misundelse. Det synes at være en af Dagens Pligter, at bevogte og bespeide hinanden indbyrdes, og jo omhyggeligere Noget skjules, desto ivrigere stræbe tusinde Øine at gjennemtrænge Sløret, for at Alting kan drages frem for Lyset og paadømmes, lastes eller roses. Dette ynkelige Liv er jeg nu Vidne til; vor temmelig udbredte Kreds af Bekjendte og Slægtninge fordrer endeel Opmærksomhed, som man mindre godt kan undslaae mig for, og saaledes rives jeg lidt efter lidt imod min Villie ud af min daglige Omgivelse, hvor jeg tildeels har fundet, hvad jeg attraaede.

En Fjerdingvei fra Byen ligger en deilig høi Banke, med mørke Bøge og Spor af et gammelt Slot paa Toppen. Som Dreng har jeg været der ofte; det var altid, ligesom henfarne Aander svævede over dette Sted, i de

stille, skyggefulde Gange, der ere huggede ud i Skoven med smukke Udsigter ned i den dybe Dal til Søen. Maaskee Du har havt en lignende Følelse i Din Barndom, at det egentlig Tiltrækkende, Begeistrende, var dengang ikke saa meget det Nærværende, den daglige Omgivelse, Natur og Mennesker, som det Hemmelighedsfulde i Fortidens Gaader, mosgroede Stene paa Kæmpehøie, gamle Mure og Sagn og Sange, af samme Grund, som det vel kun er Børn og Almuen, der egentlig ynder Eventyr.

Igaar havde en beslægtet Familie foranstaltet en lille Fest deroppe, hvortil blandt mange Andre ogsaa min Søster og jeg vare indbudne. Der var Dands og Lystighed til langt ud paa Aftenen; brogede Lamper kastede deres Skjær ind igjennem det mørke Løv, imellem de ranke Stammer, og vilde Toner lød i den stille, alvorlige Lund, hvor fordum strenge Riddersmænd og stolte Fruer havde dvælet. Gamle Minder vaagnede paany; det var ligesom røde Mure reiste sig bag Træerne, og Kuren stødte i sit Horn fra den høie Tinde. Min Søster, der havde ledet efter mig, kom og bad mig dandse med en Veninde, en smuk og venlig Pige, som besøger os jævnlig. Jeg fulgte mechanisk ind i Rækken, medens Musiken hvirvlede omkring mig; der var ingen Glæde, ingen Ro i mit Hjerte, og endnu idag kan jeg ikke forklare mig den ubeskrivelige Tilstand; jeg føler kun, at jeg er en Gjenganger i dette Liv, mellem de tusinde Erin-

dringer om min Barndom, hine Tider, som vare bedre med deres Fred og Enfoldighed.

Under det Paaskud ei at være ørkesløs, deeltager jeg i min Faders Forretninger. Han ahner ikke, at dette Tilbud er skeet, for atter at tvinge mig ind i en sund og alvorlig Virkelighed, som ene er istand til at neddysse den oprørte Sjæl, det vilde Hjerte. Om det vil lykkes mig aldeles, veed jeg ikke; men jeg skal bidrage Mit til at Alt vender tilbage igjen til den gamle Gang, dersom blot Hukommelsen kan sloves med Tiden, og Himlen vil forunde mig bedre Drømme.

Den 26de September.

Det er kun ved et Tilfælde, at Dit Brev har truffet mig endnu i Hjemmet. Min Fader syntes, at man ikke burde misbruge Vedkommendes Godhed, og lod nogle Ord falde om en mindre passende Forsømmelse af mine Pligter. Dersom min Moder ikke havde ønsket, at Reisen skulde opsættes til efter hendes Fødselsdag, havde jeg allerede været paa Veien. Men nu faaer jeg at blive til Begyndelsen af næste Uge.

Tak for Dit lange Brev og det gode Tilbud om at ville mundtlig udvirke en Forlængelse af min Permission. Jeg trænger imidlertid ikke til nogen Mellemhandler, da allerede et gunstigt Svar er indløbet paa mit Andragende. Der er ellers Adskilligt, som Du maa op-

lyse mig nærmere om, naar vi sees igjen, som jeg ikke haaber, vil vare længe. Er det virkelig sandt, at Maries Helbredstilstand har gjort en Badereise nødvendig? Jeg læste forleden hendes Navn blandt Passagererne med Dampskibet, men havde ingen Anelse om, at hun i dette Øiemed havde været udenlands. Jeg haaber, der er ingen Fare, og ialfald, at den er overstaaet, hvis der har været Noget paafærde. Hun hører ikke til hine fine Damer, der lide af indbildte Sygdomme og skuffe sig selv og Andre, til det omsider bliver Alvor. Hvorledes jeg iøvrigt efter min Tilbagekomst skal bære mig ad med Hensyn til hendes Familie, har jeg endnu ikke tænkt over. At afbryde al Omgang eller Forbindelse, er neppe rigtigt, da det vil gjøre altfor megen Opsigt i selve Huset og blandt de mange fælleds Bekjendte; men paa den anden Side indseer jeg ikke, hvorledes det gamle Forhold kan gjenoprettes, dersom der kan være Tanke om noget Forhold for Fremtiden. Du mener, at Alt kan glemmes og jævnes. Nei, der kan reise sig en Muur mellem Tvende her paa Jorden, som det ikke staaer i Nogens Magt at bortrydde. Dog det er Noget, som Enhver har sine egne Tanker om, og som ene den Paagjældende kan gjøre Rede for.

Med sidste Post har den Gamle sendt mig et venligt Brev og endeel Papirer med Anmodning om at arrangere en Sag for ham, der i længere Tid har ligget

ham nær om Hjertet. I de sidste Dage talte han meget om dette Anliggende, men jeg troede ikke, at han vilde give mig dette Bevis paa sin uindskrænkede Tillid. Jeg bliver nu nødt til at lægge Veien over en Kant af Landet, som jeg ikke har seet før, men altid længtes efter. Det er forunderligt, Julius, at han kræver denne Tjeneste af mig, og at en nidkjær Opfyldelse af hans Bøn skal fremme Ebbas timelige Velfærd. Jeg skal søge at skrømme enhver formastelig Tanke og troe, at Forsynet kun betjener sig af det Tilfældige; thi det er atter en Traad, der leder Tanken tilbage. Han skriver ellers Intet om deres Liv og Sysler paa Gaarden, blot et Par Ord om, at det er temmelig eensomt og stille for ham, da Werner kun gjæster dem en Gang om Ugen. Jeg faaer nu at svare ham med det Første og tilsige ham min gode Villie; det var et Brud paa al Taknemmelighed, dersom jeg vilde undslaae mig for at vise ham hiin ringe Tjeneste. Farvel, Julius! Om faa Dage forlades denne sikkre Havn, hvor der er Læ for Storm og Bølger, og Ankret hviler fast i Dybet, i gamle Minder og gode Menneskers Kjærlighed.

Paa Klinten, den 4de October.

Dette Blad sendes Dig ved en Fremmed, som har opholdt sig her i nogle Uger og agter at reise imorgen. Jeg gjorde hans Bekjendtskab i Middags ved Bordet;

da han kjører lige forbi Din Dør, og Posten kun gaaer een Gang om Ugen, tilbød han sig at ville besørge denne Epistel. Han er en Fætter til Maries Mand og har fortalt mig Adskilligt, da han hændelsesviis kom til at tale om hendes Familie. Min Frygt er desværre grundet: hun har været meget syg i Sommerens Løb, og det farlige Onde er endnu ikke ganske hævet. Det er en Selvfølge, at han ikke syntes at kjende til Forholdene, og det lod til at han ingensinde havde hørt mit Navn nævne.

Siden iforgaars, da jeg kom her til Øen, har jeg opholdt mig paa en Gaard i Nærheden af Kjøbstaden, for at bringe den Ting i Orden, som den Gamle har betroet min ringe Dueligbed. For at gaae sikkert tilværks, havde jeg i Forveien raadført mig med min Fader, og Tak være hans gode Veiledning, Alting er nu jævnet og bragt i Orden, saa at jeg imorgen med en god Samvittighed kan sætte mig ned og underrette den Gamle om Udfaldet af min Sendelse. Gud give, at jeg havde mange af slige practiske Sysler og altid kunde see en umiddelbar Frugt af mine Bestræbelser! Der gives dog Intet, der mere er istand til at nære den nødvendige Livskraft, at danne en tilstrækkelig Modvægt imod Sjælens Hang til tomme Grublerier, end netop hiin Lykke at kunne fæste sine Rødder i det borgerlige Liv, med alle dets indviklede Forhold og Forgreninger. Det strider

vel mod hiin Anskuelse, som Du ved flere Leiligheder har søgt at gjøre gjældende: dog den Tid kommer nok, da Du vil sande mine Ord og lægge Meget paa Hylden, som Du nu anseer for en værdig Gjenstand for Dine Anstrængelser.

I Formiddags kjørte Godseierens Vogn mig her til Klinten. Gjæstgiverstedet, egentlig en Forpagterbolig, ligger lige ved Indgangen til den store, smukke Have. Nu begynder ellers Alting at falme og gulne. Tunge Regnskyer drives frem og tilbage; en bestandig Taage hviler over Hav og Land, og spredes kun en enkelt Gang, til Vinden lægger sig igjen, og det Hele atter er indhyllet i de klamme, kolde Dunster. For en Times Tid siden kom jeg hjem fra en lang Tour omkring i Haven og paa de nærmeste Klinter. Bækken, som snoer sig frem imellem smukke Anlæg, og endelig styrter ned til Havet igjennem en dyb og steil Kløft med høie Brinker paa begge Sider, var ved den megen Regn traadt ud over dens Bredder; i den usende Strøm hvirvlede Blade og Qviste ned i Dybe ved Siden af den slibrige Gangsti, medens Taagen viftede mellem Træerne, og tunge Draaber drysfede ned i Græsset. Ved Enden af Stien, hvor Bækken løber ud i Stranden, staaer en lille Pavillon med Glasdøre og mangfoldige Navne paa Ruderne. Der var endeel Bekjendte iblandt; ogsaa Marie maa have været her engang med to Veninder. Dernede

var det ubyggeligt idag. Af Havet saaes kun de nærmeste Dynninger, som brøde sig imod nogle store, sorte Stene, Alting var Graat i Graat, og ikke langt fra Bænken sad i en Tjørnebusk en eensom Drossel og fløitede sin høse, monotone Sang. Livet syntes mig der at vise sig i sin sande, oprindelige Skikkelse, at være en skummel Grav, hvis Vægge belyses af en overjordisk Aandesol og gjøres tækkelige ved vore Drømme. Jeg blev der ikke længe; det var ligesom Taagen dannede sig til store, truende Skikkelser, som svævede henover Bølgerne, og hule Klagetoner lød igjennem Mulmet. Mit Hjerte er sig ingen Brøde bevidst, der kunde fremkalde disse Billeder, og dog hviler Noget paa Sjælen, der knuger dobbelt i slige Øieblikke. Kjender Du Intet til denne Følelse, at alt Haab, al Freidighed synes at vige bort, og Dødens Mørke ruger over Brystet?

Hvor Alting falmer, nu da hiin kolde Haand farer henover Naturen. Paa den nærmeste Klint lude nogle lave Buske over Skrænten; den skarpe Vind berøver dem deres Løv tidligere end Træerne nede i Haven. Saaledes kan ogsaa Menneskets Ungdom svinde før Tiden. Paa Veien derhen, i den høie, vaade Lyng, mødte jeg et muntert Selskab, til Hest og tilvogns, lutter Unge, der havde Liv nok til ikke at ændse Døden omkring dem. Siden stod jeg et Øieblik og talte med en Dreng, der vogtede noget Qvæg ved Stien. Han havde hverken Fa-

der eller Moder eller Sødskende, var dyngvaad, stod her fra Morgen til Aften og syntes dog at være tilfreds og glad paa sin Viis. Ogsaa for ham maa Noget smile. Oppe paa Klinten spredtes Taagen lidt, og Øiet kunde skue ud over Bølgerne. Alting var dødt og stille, kun en Seiler drog forbi, og nogle Maager svævede nede ved Foden af Skrænten. Hvor maa det være smukt her om Sommeren, at klavre op og ned ad disse yndige Stier, med et roligt Sind og gode Ahnelser.

Nu vil jeg slutte for idag. Pennen er for god til at skildre hine Følelser, som jeg i denne Tid er hjemsøgt af. Var et Bytte tænkeligt, da gad jeg iføre mig en simpel Kofte og vogte Øxæg eller styre Ploven. Imorgen faaer jeg Gud være lovet Andet at tænke paa, og henad Eftermiddagen har jeg isinde at leie mig en Vogn til Kjøbstaden, for at blive der Natten over. Om der bliver Tid til at gjæste Dig i Dit rolige Hjem, veed jeg endnu ikke. Men er det mig mueligt, da kommer jeg om nogle Dage.

Den 6te October.

Imorgen ligesom det gryede ad Dag, seilede vi med en gunstig Medbør ud af Havnen, i en aaben Baad, som efter Folkenes Sigende var stor og stærk nok til at taale Søen, ifald det skulde blive Uveir. Da Solen kom frem over Horizonten, klaredes det op fra alle Sider,

og et deiligt Panorama traadte frem, som vi saa ofte see det mellem vore Oegaarde. Den friske Morgenvind stod haardt paa Seilene; Baaden gyngede hurtigt henover de grønne Furer, og da vi vare komne ud forbi Næsset, sank det høie Land dybere og dybere ned, og den nærmeste Oe traadte tydeligere frem af Taagesløret. Man havde tilladt mig at sætte mig til Roers; da vi nærmede os en skovgroet Odde, syntes den mig at have Liighed med hiin Pynt, som jeg saa ofte havde styret efter, og Øiet stirrede ud efter det lange Tag og den spidse Gavl mellem Træerne. Kan Du tænke Dig, Julius, at jeg uvilkaarlig lagde Roret om, og havde styret en Stund, Gud veed hvorlænge, efter hine Streger, som mit Livs Seilsteen altid viser paa, dersom Folkene ikke havde gjort mig opmærksom paa, at vi kom ud af Farvandet, ind imod en farlig Grund, som løber langt ud i Søen. Det var en øieblikkelig Svaghed, som jeg bukkede under for; men trænger jeg nogensinde til Styrke, da skal den Time finde mig aarvaagen, stærk og modig.

Henimod Middag løb vi ind i Fjorden, op til en lille Flække eller Kjøbstad, hvor jeg tog mig en Vogn til næste Station, en god og rummelig Kro inde i Landet. Her bliver jeg i Nat, og imorgen haaber jeg da at være hjemme, indenfor hine Mure, som Du saa ofte har misundt mig. Bliv ikke vred, at jeg dengang ikke hjemsøgte Dig. Jeg har tænkt nærmere over, at mit

Besøg ikke kan være Dig til nogen Baade. Der er endnu saa megen Forstyrrelse i mit hele Sind, at en rolig, uforbeholden Meddelelse vil falde mig saare vanskelig; og hvorledes skal jeg gaae ind paa Andet, paa Ting, som ligge udenfor min Sphære? I Juleferien, haaber jeg, sees vi igjen, i Din byggelige, lune Stue; Panden svales nok af Vinterens Aande.

Den 15de October.

Der er noget Sandt i Dine Ord, at de sidste Maaneder have knyttet os mere sammen, end et uafbrudt Samliv i flere Aar vilde have gjort; og naar Du beder mig ei at ophøre med min Fortrolighed og Tillid, da er en saadan Opfordring overflødig. Hændes Intet, der berøver mig den nødvendige Ro og Samling, skal jeg ligesom hidtil vedblive at fortælle Dig Et og Andet om mit ydre og indre Liv; hos Ingen har jeg endnu fundet den Trøst, der ligger i en Andens Klarhed, sunde Sands og gode Villie.

Hvorledes jeg har været tilmode i de første Dage efter min Hjemkomst, kan Du let forestille Dig. Ved et Tilfælde har jeg faaet mit gamle Logis igjen; det var mig i Grunden dog altfor kjært til at jeg ikke skulde erkyndige mig om det var ledigt. Nu er Alting bragt i den gamle Orden. Mine Forretninger overtog jeg strax den følgende Dag, efterat have aflagt min skyldige Tak-

sigelse til Vedkommende, der syntes lidt forundrede over mit Udseende. Mage til Humanitet findes vel ikke let denfor vort lille Land; men vi ere heller kun en stor Familie, hvor den Ene kjender den Anden. Dette er Lysſiden; Skyggeſiden have vi oftere talt om.

Et tungt Skridt er allerede gjort; jeg har været hos S's og spurgt til Fruens og Familiens Befindende. Marie er endnu sengeliggende efter den temmelig anstrængende Reise. Med hendes Mand, som var tilstede ved denne Leilighed, har jeg nu gjort Bekjendtskab; det lod til, at han ønskede at fortsætte det, endskjøndt han ikke ad mig hjem til sig; han spurgte mig, hvor jeg boede. Du kjender ham vist: I maae omtrent være Studenter ammen. Han hedder Bugge, er i en god Vei og har en ikke ubetydelig Formue e ter sine Forældre. Hans stille, gedigne Væsen synes jeg godt om; det er sagtens enslags Polaritet, der er Grunden til at jeg fortiden holder af rolige, ja phlegmatiske Characterer.

Hvor forunderlig forekommer mig ellers denne Brimlen, denne ængstelige Travlhed hos den Enkelte, og det meer eller mindre tydelige Maal, som det Hele stræber efter! Udenfor Stadens Mure rører sig saa godt som intet høiere Liv; locale, spidsborgerlige Interesser synes selv de bedre Kræfter at sysselsætte sig med, og for Alt, hvad der ligger udenfor denne Kreds, er Hovedstaden, selv i den fjerneste Krog, det store Middelpunkt. Jeg

har aldrig for villet troe Dig, naar Du klagede over, at vort hele videnskabelige og politiske Liv kun havde eet Centrum, hvor alle Radier stødte sammen, og enhver Impuls gik ud fra. Men jeg maa nu give Dig Ret i en vis Henseende; ja det synes mig næsten, at der er foregaaet enslags Forandring i den korte Tid, jeg har været borte, og at hiin Overvægt er bleven større ved det Opsving, som de friere Ideer tage, og hvorved der knyttes nye, stærkere Traade.

Om og hvorvidt jeg bør deeltage i dette forstyrrende Liv, veed jeg endnu ikke. Det er ikke blot Formen, der støder mig tilbage, Maaden hvorpaa de høirøstede Ordførere søge at gjøre sig gjældende, Noget som næsten synes at være Hovedsagen, men der er noget Negativt i hele dette Væsen. Det er mueligt, at den gamle Verden gaaer og bør gaae en Regeneration imøde; men gid vi aldrig maatte see den Dag, Julius, da Kongerne flygte, og med dem saa meget Andet, som man forgjæves vil søge at kalde tilbage. Thi Manges Frygt er vel ikke ugrundet, at vi nærme os mere og mere hiin Malstrøm, der omsider vil opsluge det høiere aandelige Liv, jeg mener hine saakaldte materielle Interesser. Og ligger ikke til Grund for hele denne Gjæring en umættelig Higen efter Livets Goder, et uslukkeligt Nid, en Egoisme, som kun daarlig forstaaer at skjule sig selv og sine Hensigter?

Og ikke destomindre jeg kunde næsten have Lyst til

at styrte mig ind i denne Kamp, for at dulme min Smerte og dølge min Sjæleangst for mig selv og Andre, var der blot en Død eller Laurbærkrandse, som det er værd at stride om. Endnu kjender jeg ei tilfulde mit hele Tab; men der oprinder vel snart en Tid, da Livet vil forekomme mig som en uendelig Orken, med skumle Skyer, der sammenpresse Hjertet, og Naturen som et villieløst, evig frembringende, og evig opslugende Uhyre, der kun lader Løvet skyde frem, for at det kan visne og føres bort af Tidens Strømme. Kan Du nævne mig et Anker, der kan holde i denne Storm, nu da Bølgerne reise sig fra alle Sider, og der trindt omkring kun vines Skjær og Klipper?

Den 15de October.

Igaar Middags ligesom jeg var kommen hjem, bankede det paa min Dør: det var Bugge, der traadte ind med en venlig, men lidt alvorlig Mine. Vi satte os ned og begyndte at tale om alslags ligegyldige Ting; dog det var sienspynligt, at han var kommen i et bestemt Ærinde, og at det faldt ham vanskeligt at begynde paa det egentlige Thema. Endelig efter mange Omsvøb greb han en passende Leilighed: „De undrer Dem vist over, at jeg, der er Dem ganske fremmed, er saa fri at gjøre Dem et Besøg," sagde han og bladede i en Bog, der laae paa Bordet. De er velkommen, Herr Bugge, svarede jeg,

og for at gjøre Ende paa hans Forlegenhed og min pinagtige Uvished, lagde jeg til: men om jeg ikke tager feil, synes De i en bestemt Hensigt at have gjort mig denne Ære. „Jeg nægter det ikke; jeg kommer egentlig for at bede Dem om at see hen til os iaften, hvis De ellers kan opfylde dette mit eget og min Kones Ønske.“ Han reiste sig og gik hen til Vinduet for at skjule en Bevægelse, som han ikke syntes at kunne blive Herre over. Medens jeg betænkte mig et Øieblik, hvad der var at svare paa denne uventede Anmodning, vedblev han: „Jeg har den Ære at kjende Dem, førend jeg saae Dem forleden hos mine Svigerforældre.“ Er dette Tilfældet, svarede jeg saa roligt, som det var mig mueligt, da er vel intet Paafaldende i at jeg er saa fri at tage imod Deres Indbydelse. Hvornaar befaler De, at jeg skal komme? „Klokken syv, om De vil have den Godhed. Jeg haaber, min Kone vil da befinde sig saa vel, at hun ikke fortryder gjennem mig at have yttret dette Ønske for Dem.“ I det Samme tog han sin Hat og gav mig Haanden. Jeg trykkede den, og vi skiftede nogle flygtige Øiekast: der var en Sorg og Uro i dette smukke, alvorlige Ansigt, som skar mig i mit inderste Hjerte. Derpaa gik han og lukkede efter sig; det var mig umueligt at følge ham ned ad Trappen.

Med enslags Ahnelse om Sagens Sammenhæng tænkte jeg siden over at det mueligen var et ubesindigt

Løfte, jeg havde givet; idetmindste burde jeg have udbedt mig tilstrækkelig Betænkningstid for noiere at overveie det usædvanlige, farlige Skridt, jeg stod i Begreb med at gjøre. Et Øieblik faldt det mig ind at sende skriftligt Afbud; men omsider var det ligesom en indre Stemme bød mig opfylde den Syges Ønske, og tilsidesætte alle Betænkeligheder.

Da jeg ringede paa Døren til det bestemte Klokkeslet, lukkede han selv op. „Tak skal De have for at De kommer. Det er taaleligt med hende iaften; bank paa her til høire og gaae kun lige ind, men bliv ikke for længe; vi tales ved siden," sagde han bleg og rystende. Omspændt af mangehaande Følelser fulgte jeg taus hans Anviisning, medens han aabnede en anden Dør og forsvandt. I det smagfuldt meublerede og decorerede Værelse, som jeg traadte ind i, sad hun ved et stort, rundt Bord i en rummelig Lænestol, i en lidt pyntelig Sygedragt. Paa Bordet ved Siden af en Lampe, der spredte et mat, næsten dæmrende Skær, laae nogle Bøger og qvindeligt Haandarbeide. Med al den Aandskraft, som jeg kunde samle i dette tunge Øieblik, gik jeg nogle Skridt fremad og tvang mig til at sige et roligt God Aften, Frue. „God Aften, Valfred," sagde hun med sin sædvanlige blide Stemme, „jeg takker Dem for at De er saa god at see hen til os. Jeg havde ventet Dem før, da Bugge fortalte mig, at De var kommen." De-

res Fru Moder lod falde nogle Ord om at De var lidt upasselig; derfor opsatte jeg mit Besøg, til jeg havde hørt bedre Tidender. „Ja, det er mindre godt med mig. Ikke sandt, jeg har forandret mig meget, siden vi saaes sidst?“ De er temmelig bleg iaften, gode Frue. „Veiret er ogsaa stygt i dette Efteraar; jeg kan ikke taale det kolde, fugtige Clima. Da vi tog over med Dampskibet om Natten, troede jeg ikke, jeg var kommen levende i Land. De vidste maaskee, at vi gjorde en Rhintour i Sommer.“ Nei, jeg læste blot Deres Navn i Aviserne, da De var kommen hjem. En let Rødme fløi over de blege, indfaldne Kinder, samlede sig i en eneste lille Plet, og forsvandt kun efter nogle Minuter. „Hvor var De dengang, maa jeg spørge?“ vedblev hun. Hjemme hos min Familie. „Har De været der hele Tiden?“ Kun faa Uger. Ellers har jeg opholdt mig hos nogle Bekjendte, ikke langt fra B. Nu taug vi begge en Stund; hun lænede Hovedet tilbage mod Puden og lod Armen synke; derpaa begyndte hun atter: „Vil De love mig at see engang imellem til os. Der kommer saa sjelden Nogen.“ Dersom det ikke anstrænger Fruen for meget at tale eller blot at see Fremmede, skal jeg gjerne komme. „Fremmede? Er De fremmed her maaskee?“ Jeg bør være det i det mindste, svarede jeg, i en mueligen for haard Tone. „Ja, De har Ret. En Ven af Huset kan De jo ikke kaldes. Frederik er saa god: han var strax villig

til at indføre Dem her, da jeg ønskede det. Jeg har fortalt ham Adskilligt om Dem." Jeg haaber, det er ikke andet end Godt, Frue. Deres gode Omtale er mig kjærere end alle Andres. „Der er Intet, som jeg kan bebreide Dem," svarede hun hurtig, næsten hæftig, medens jeg halvveis blev forskrækket over mine egne Ord, som mueligen kunde lede til nye Spørgsmaal og Svar, som jeg med en stigende Ængstelighed søgte at undgaae. Derpaa begyndte vi at tale om noget Andet, om deres Bopæl, og om en Reise, som Bugge havde lovet hende næste Foraar til det sydlige Frankrig. Hun syntes at glæde sig dertil, forsaavidt der kunde være Glæde i hendes bespændte Hjerte.

Imidlertid var næsten en Time gaaet. „Hvor Frederik bliver af! Han havde endnu Noget at bestille. Undskyld, at han ikke er kommen," sagde hun og reiste sig lidt, idet hun tog sit Strikketøi og begyndte at sysle med det. Om Fruen tillader, vil jeg gaae ind og bilse paa ham og med det Samme anbefale mig. Det lader til, at den megen Talen anstrænger Dem. „Nei, paa ingen Maade; men jeg vil ikke opholde Dem. God Nat! Tak for Deres Besøg og glem ikke snart at gjentage det." Med disse Ord rakte hun mig den fine, magre Haand, som jeg trykkede til mine Læber.

Da jeg kom ud i Entreen, stod Bugge i Døren og vinkede ad mig. Vi gik ind i hans Værelse og satte os

i Sophaen. Jeg blev længe hos ham; han forlod mig blot et Øieblik for at see ind til Marie, der havde ringet paa Pigen og ønskede at gaae tilsengs. Vi talte oprigtig og alvorlig sammen, ligesom det havde været i Herrens Huus eller mellem Grave, hvor Læberne ikke mægte at fremtvinge Løgn eller Falskhed. Hun har betroet ham Alt fra det Øieblik af, at Lægen erklærede Sygdommen for betænkelig: en Forkjølelse, hun paadrog sig i Begyndelsen af Sommeren, har udviklet den Spire, som alt i længere Tid har truet hendes Helbred. Der er ikke meget Haab. Jeg sad og hørte paa hans rolige Tale, der var fri for al Bitterhed og Bebreidelse, ligesom dette rystende Budskab vedkom en Anden; Alt er endnu en Drøm for mig; jeg mangler Kraft til at ordne mine Tanker, og al Følelse for min egen og Andres Skjæbne synes at være trængt tilbage i mit Hjertes inderste Vraa. Han har lovet at besøge mig jævnlig. Farvel, Julius! Klokken er mange; jeg maa forsegle Brevet, min Karl staaer og venter paa det.

Den 23de October.

Du mener, at det er et Ansvar, en Forpligtelse, jeg har paataget mig. Og om saa var, bør man undslaae sig for at bidrage til et Hjertes Trøst og Lindring, naar det kan skee uden Brøde fra nogen af Siderne? Med Lægen, en værdig, aldrende Mand, som jeg har lidt

Kjendskab til, og som af Bugge er bleven indviet i den sørgelige Familie-Hemmelighed, har jeg i denne Uge talt adskillige Gange; han siger ligefrem, det er en Pligt at lade Tingen gaae sin Gang, saafremt der ikke viser sig Symptomer, der forbyde hvilkensomhelst aandelig Anstrængelse. Da jeg slog paa, om der var Haab til næste Foraar, lod det som han ansaae det for et betænkeligt Tilfælde, og at der om ikke lang Tid maaskee vilde indtræde en afgjørende Crisis.

For at vinde Ro og Samling til det byrdefulde Hverv, næsten daglig at maatte være Vidne til disse Lidelser, forbyder jeg mig i mine Forretninger. Og naar saa Dagen er gaaet, og jeg om Aftenen tænder Lys paa mit eensomme Værelse, da søger jeg at skræmme alle hine Tanker og Billeder, som uvilkaarlig opstige i mit Indre. Du troer at kunne sætte Dig ind i hele min Tilstand. Nei, en saadan Tilværelse maa man selv have prøvet, for at kunne bedømme den; jeg har aldrig troet, at Sjælen havde den Kraft og Boielighed, som den hvert Øieblik trænger til, naar ikke Alt skal gaae tilgrunde i mig. Men længe bør og kan det ikke vare; og selv om Styrken synes at voxe, jo større Byrde der lægges paa et Menneskes Skuldre, der gives en Vægt, hvorunder selv den største Kraft maa segne. Siden Herren kunde bede om at Faderen vilde tage Kalken fra ham, og da han stred haardt, bede heftigere, og hans Angstens Sved kunde

blive til Blodsdraaber, der faldt paa Jorden, vil Du bebreide et skrobeligt Hjerte, at det længes efter Befrielsens Stund, og at Læberne omsider fremstamme lønlige Bønner?

Den 6te November.

Det første rolige Øieblik i flere Dage: Ebba er her i Byen med Werner og Onklen. Jeg har talt med hende, hendes Arm har hvilet paa min, hun har seet paa mig med det dybe, rene Blik, som jeg forgjæves vilde slette ud af min Erindring, af mine Drømme, og Alt hvad jeg troede begravet, reiser sig igjen og kræver en fornyet Kamp, maaskee en haardere end nogensinde.

Lad mig fortælle Dig de sidste Dages Begivenheder, forsaavidt jeg er istand til at samle dem til et nogenlunde forstaaeligt Hele. Bugge havde været hos mig om Eftermiddagen; vi havde siddet i Skumringen og talt om deres Reise, som han sætter hele sin Lid til: den rolige Mand med den stærke, klare Aand var saa beemodig. Vi gik sammen ned ad Gaden hen til hans Bopæl, hvor han ønskede vi skulde tilbringe en Times Tid inde hos Marie. Pigen, som lukkede op, fortalte, at Fruen befandt sig ilde, og at Lægen havde været der. Han gik ind i hendes Værelse og bad mig vente et Øieblik, til han havde erkyndiget sig om hendes Befindende. Han kom snart igjen; det var nu noget bedre; men hun

vilde ikke gjerne være ene, og havde bedt ham om at blive hos hende. Da jeg kom ned, begyndte det at ruske gjennem den tykke, klamme Taage; Lygterne brændte desligt og kastede deres røde melankolske Skær henover Gaden, hvor kun en enkelt Vogn rullede forbi, og travle, vel indsvøbte Fodgjængere ilede hen ad Husene. Ved Comediehuset blev jeg staaende; Equipager kjørte fra og til, og Folk stimlede ind ad Døren. Jeg havde ikke været der siden denne Saison blev aabnet. Sligt bør opfattes med et andet Sind, end jeg fortiden er Herre over; men hiin Aften bevægede en underlig Lyst og Trang mig til for en Stund at glemme mig selv ved Beskuelsen af den Verden, som er og bør være ophøiet over vort skumle, usle Hverdagsliv.

Ouverturen var just begyndt; jeg sad ved Siden af nogle Herrer, som havde travlt med deres Lorgnetter, da Døren gik op i en Loge skraaes over for. Hændelsesviis faldt mit Øie paa de Indtrædende, to Damer, en aldrende og en yngre: den sidste var Ebba. Følelse og Tanke husker jeg ikke mere; jeg erindrer blot som en Drøm, at det var ligesom Hjertet ikke kunde rumme Blodet, der strømmede voldsomt gjennem Aarerne og bankede i alle Pulse. Den ældre Dame syntes at have abonnerede Pladser og Bekjendte i Logen, da hun præsenterede Ebba for nogle af dem. Lyset faldt lige paa de velbekjendte Træk. Hvert Blik, hver Mine kunde følges.

Flere Gange lod hun Øiet glide henover de nærmeste Loger, ogsaa over den, hvor jeg sad og uvilkaarlig søgte at skjule mig bag en Pille; men det lod ikke til, at hun i Begyndelsen blev mig vaer; først siden, mellem anden og tredie Act, saae jeg, at hun fæstede Øiet stivt paa mig. I det Samme gik Teppet op, og Lysekronen forsvandt; da jeg sad paa bageste Bænk, næsten i Mørke, kunde jeg dristig møde hendes Blik; men hun havde allerede vendt sig bort og syntes at lytte til den deilige Musik, som hun, troer jeg, aldrig havde hørt før. Min indre Sands var lukket for hine Harmonier: det var kun den ydre, som de bølgede forbi; jeg mindes blot det brogede Farvespil paa Scenen og enkelte Lyd af et Tonehav; en uimodstaaelig Tryllemagt afholdt mig fra at reise mig og forlade Huset.

Hvor snart svandt hine Timer! Da det var forbi, og jeg kom ud i Trængslen paa Gangen, ledte jeg hurtig efter Hat og Kappe; det var min faste Beslutning at snige mig bort uden at tale med hende, for at samle Ro til det uundgaaelige Gjensyn. Men der gik nogen Tid, inden det blev mueligt at trænge mig igjennem, og — hvor skrøbelige ere vi, Julius, dette Ophold var mig kjært; ubevidst søgte jeg at forlænge det, til hun endelig traadte ud af Logen lige ved Siden af mig, og blev mig vaer, hilsende, smilende. Tjeneren kom med Kaaberne; jeg tog hendes, der var mig velbekjendt, og hjalp hende den paa;

uden at hilse paa hendes Ledsagerinde bød jeg hende Armen og fulgte hende ned ad Trappen og ud til Vognen. Vi skiftede nogle Ord: de vare komne Dagen iforveien, og Werner havde allerede været i mit Logis, men ikke truffet mig hiemme. Jeg bød hende Haanden og hjalp hende ind i Vognen: den anden Dame sad der allerede; derpaa lukkede jeg Døren, og stod endnu en Stund og stirrede ud i Taagen, til de dreiede om et Hjørne og forsvandt.

Samme Aften sad jeg oppe til langt ud paa Natten. Vægteren raabte den ene Time efter den anden: det var lange, tunge Timer. Næste Dag henåd Formiddagen kom Werner; jeg har glemt at erkyndige mig om, hvorledes han fik mit Logis opspurgt. Paa sin sædvanlige djærve, hjertelige Maade traadte han ind: man kunde see paa ham, at han var lykkelig. „Nu træffer jeg Dig endelig, min gamle, gode Ven! Vi have Alle længtes efter at see Dig igjen. Min Kone har Du jo talt med, men Onkel vilde endelig see Dig endnu idag. Nu, hvordan har Du det?“ Mit hele Væsen er nu det Modsatte af en saadan Frisshed: hvor der idelig er en nødvendig Tvang og Kamp, der ophører omsider det Naturlige, Sunde. Ihvorvel jeg søgte at gaae ind paa hans Munterhed, maa der dog have været noget Tvunget i min Tone og hele Adfærd. „Hvor Du er blegnæbbet! Du maa over til os igjen; her lader det ikke

til, at Du kan trives," udbrød han og lagde begge Hænder paa Skuldrene af mig. Hvad kunde der svares? Jeg slog det hen i Spøg og priste hans Lykke ei at høre til de saakaldte Stuefolk.

Efter en Times Tid fulgte jeg med ham. Onklen har leiet en Etage i en af Byens Hovedgader, da de agte at tilbringe her nogle Maaneder. Vi traf ham endnu hjemme. Du kan forestille Dig, med hvilken Velvillie den Gamle modtog mig, saa at min sønlige Ærbødighed og en oprigtig Glæde over at see ham sund og rask lod mig et Øieblik glemme, hvor lidet glædeligt dette Gjensyn i Grunden var. Siden som vi stode allerbedst og talte sammen, traadte Ebba ind. „Nu ere de da smedede sammen, de to Unge; De burde have været med paa Brylluppet. De har vel ikke faaet mit Brev, siden De ikke har svaret. Men De var vist endnu hjemme dengang," sagde Onklen, idet han tog hendes Haand og klappede den med inderligt Velbehag. Jeg svarede, som sandt var, at Indbydelsen ei var kommen mig ihænde, men at det i ethvert Tilfælde havde været mig umueligt at reise tilbage igjen. „Det var rigtig Skade," sagde Werner, „da Champagnen kom paa Bordet, tænkte jeg paa Dig, min gode Ven, og vilde saa gjerne have klinket med Dig. Men nu skal Du ogsaa bøde derfor, hører Du? Onkel og jeg ere allerede blevne enige om, at Du spiser om Middagen hos os; og desuden disponerer

jeg over al den Tid, Du har tilovers; Du kan næste Sommer gjøre det samme hos mig." „Nei, det er vel meget, gode Werner," faldt Ebba ham i Talen, „Enhver bør have sin Frihed; at vi ikke seer Dem altfor sjælden, er naturligt, ei sandt, Valfred? Om faa Uger er De jo ligesaa ugeneret, som de var igaar." Lad det komme an paa en Prøve, gode Frue, om jeg paaskjønner Deres Godhed, svarede jeg, med det hemmelige Forsæt, at holde mig saa fjern som mueligt fra denne Trylleskreds.

Men om ikke Vanvid drager mig derind ömsider, det beroer paa Himlens Magter, Julius. Endnu have vi kun nogle faa Gange været sammen, og i Selskab med Andre: jeg gruer for det Øieblik, dersom et uheldigt Tilfælde mueligen skulde lade mig træffe hende ene; thi en dunkel Anelse siger mig, at Alt kan svigte, og at jeg begynder at tabe det Herredomme over mig selv, som det saa længe var en hellig Pligt at stræbe efter og bevare. Og Maria? Med hvilke Følelser træder jeg nu ind i Sygeværelset, hvor Ro og Klarhed burde medbringes! Igaar var jeg der en Times Tid med nogle franske Bøger, som hun havde bedt mig om at skaffe sig. Bugge, der har flyttet sit Skriverbord ind i Dagligstuen, sad og skrev henne ved Vinduet, da jeg kom, og syntes at have travlt; han fortalte siden, at Moderen havde været der og forstyrret dem paa sin vante, støiende Maade. Jeg gav Marie Bøgerne, men yttrede tillige,

at denne Lecture mueligen kunde anstrænge hendes Nerver for meget: slige Producter hørte til det sædvanlige Udskud i enhver Litteraturs Overgangsperiode. Bugge var af samme Mening: „Du vil jo ikke læse Andet, Marie; dog Du har Din frie Villie; naar Du blot ikke siden fortryder det.“ „I denne Tid er det jo meget bedre, Frederik,“ svarede hun, „lad mig blot have dette Moerskab; jeg har jo ikke Meget at glæde mig over.“ Hendes Stemme og hele Udseende vidnede om et sørgeligt Selvbedrag. I de mørke Øine, under de lange Øienhaar brændte en forunderlig Ild, saa tindrende, spillende, som i en heftig Feberglød; men Kinderne vare hvide som paa et Lig, og en sygelig Mathed var udbredt over hele Legemet. Hvergang jeg maa sidde ligeover for hende og see ind i disse deilige Øine, der briste om føie Tid, betages jeg af en underlig Længsel. Ja, hiin Vaar, hun stunder til, er bedre end den jeg higede efter, da Jordens Fylde endnu kunde lokke Sindet og dulme Smerten.

See, det er Begivenheder og Tilstande, som der hører Dristighed til at betroe Papiret. Før var det en Lyst, en Lindring at gribe Pennen; naar de spredte Tanker og Følelser havde samlet sig til et heelt, anskueligt Billede, troede Hjertet at have befriet sig fra en Byrde: det Forgangne syntes at svinde bort paa Øieblikkets Bølge, og et freidigt Mod og friske Kræfter kunde modstaae den nye Dag, naar Nattens Drømme vare svundne.

Nu rinder hiint Trøstens Væld ei længer; jeg mangler alle Vaaben i denne Kamp og er nødsaget til at lade Tilfældet raade. Kan der være Tanke om nogen Klarhed, nu da Alt synes mig et forfærdeligt Chaos, og Andres og mit eget Liv betydningsløst, som en Bolt for Skjæbnens Luner?

Var Du her, jeg kunde hviske Ord i Dine Øren, som skulde volde Dig søvnløse Nætter. Priis Herrens Naade, dersom han løfter sit Aasyn paa Dig og holder Sorg og skumle Tanker fra Dit Hjerte.

Nu er det Midnat; Stormen tuder derude, og mørke Skyer ile forbi. Jeg maa ud og drage Aande under denne Himmel.

Den 20de November.

Dit velmeente Raad at begjære mig fritaget fra mine Forretninger og i nogle Maaneder at søge et roligt Hjem i Din huuslige Kreds, paaskjønner jeg af mit ganske Hjerte. Dog, der er Hindringer i Veien, som det ikke staaer i min Magt at overvinde. Ei at tale om det mindre Passende i en saadan Begjæring, selv om den bliver opfyldt, kan og bør jeg forlade et Væsen, der staaer paa Gravens Bred og gjør et retfærdigt Krav paa Venskab og Deeltagelse? Jeg veed, det er forargeligt i Dine Øine, eller mildest talt et skjævt Forhold, hvortil jeg selv har bidraget det Meste. Lad saa være;

Din haarde Dom vil jeg taale, til Du engang bliver indviet i alle Enkeltheder, og Verdens Mening er mig ligegyldig, dersom Nogen skulde skumle. Dog dette er ingen Gaade for-Dig, at Følelser kunne mildnes, omsider luttres, naar det stunder mod den Tid, da det Jordiske, Sandselige forsvinder, og enkelte Straaler fra det evige Lyshav falde ind i Sjælen.

Ellers har jeg kun lidet at svare paa Dine mange Spørgsmaal. Ebba seer jeg næsten daglig, naar de ikke ere bedte ud, som kun skeer en enkelt Gang, da de ikke have mange Bekjendte. Jeg har været svag nok at give efter for Fristelsen og er det endnu. Det er blevet Vinter i mit Hjerte ovenpaa hiin deilige Sommerdrøm: kan Du undre Dig over, at jeg griber hvert Blik, naar en vaarlig Følelse atter for en Stund kan blusse op i Sjælen? Hvor jeg gaaer og staaer i den store By, drager en smertelig Længsel, en uimodstaaelig Magt mig hen til det ene Punkt, hvor Tanker og Drømme dvæle; selv hos Marie forfølger mig hendes Billede.

De fleste Aftener har jeg hidindtil været paa Comedie med dem; ogsaa den Gamle finder endnu Fornøielse selv i mindre gode Stykker. For Ebba er det noget Nyt; hun er lutter Liv og Begeistring, naar hun kommer hjem og kalder Aftenens Glæder tilbage i Erindringen. Hun æsker min Mening, knytter Samtaler, som jeg ei er stærk nok til at afbryde, og mangen Gang

slipper jeg først efter Midnat og iler bort, for at dulme, glemme, hvad der har rodfæstet sig dybt i Sjælen, og aldrig svinder, hverken her eller hisset.

Kald denne Tilstand, hvad Du vil, et Drømmeliv, en svag og kummerlig Tilværelse; men glem ei heller, at jeg har stridt en Strid, hvortil der hørte Giganters Kraft og et Englesind for ei at segne.

Den 4de December.

Du klager over min Taushed, troer maaskee at være glemt. Nei, det er ingenlunde, men der gives Ting i denne Verden, som man helst er ene om. Hvad nytter Haanden, naar man idelig skal famle efter Ord? Du ønsker et Par Linier til Din Beroligelse. Nu vel da! Jeg skal bringe Dig dette Offer, skrive med mit Hjerteblod i en Stemning, en Feberglød, som har skræmmet Søvnen i flere Nætter.

Det er vel længe siden, Du har modtaget noget Brev fra mig; jeg husker ikke Indholdet, og hvornaar det var. Den ene Dag er gaaet, som den anden, paa nogle nær; gid Herren havde lukket mine Øine forinden! Det lod ikke til, at Ebba nærede nogen Mistanke; idetmindste yttrede hun Intet og var bestandig den Samme i sin Opførsel imod mig; blot en Dag, da Werner og jeg havde ledsaget hende omkring paa Volden, saae hun paa mig med et underligt Blik, medens vi stode sammen ved

Vinduet, og Werner havde forladt Værelset. „De er vist ikke vel idag; De gjør bedre i ei at gaae saa meget med os, det anstrænger Dem for meget," sagde hun, men roligt, deeltagende. Mit Ildebefindende har Intet at betyde, Frue, svarede jeg. „Det veed jeg bedre; dog det er ikke min Skyld, at vi ere komne herover." I samme Øieblik traadte Werner ind igjen tilligemed Onklen; det var ligegyldigt, der var alligevel intet Ord mere kommen over mine Læber.

Nogle Dage efter var jeg hos Bugges. Marie befandt sig taaleligt, vi sadde alle tre sammen i Skumringen, uden at der blev tændt Lys; hun holder ikke af lange Aftener og søger at forkorte dem. Da jeg vilde gaae hjem, gjorde jeg den sædvanlige Omvei, gjennem den Gade, hvor Onklen boer. Hvor mange Aftener har jeg vandret der forbi, med en Længsel og Sjæleangst, som jeg aldrig kunde bekjæmpe. Det var ikke min Agt at aflægge et Besøg; jeg havde været der om Formiddagen og erfaret, at de skulde i Selskab om Aftenen. Imod Forventning var der Lys i Dagligstuen, hvor der staaer et Fortepiano. Gardinerne vare trukne sammen, men der blev spillet; det kunde kun være i denne Etage. Jeg stod længe og lyttede; Stykket var mig bekjendt: det var Noget af de mange nye Musikalier, Werner havde forærret hende netop i hine Dage. Hjertet slog med stærke Slag; Folk gik forbi og saae paa mig; jeg blev staaen-

de og stirrede og til det Vindue, hvorfra Tonerne kom; omsider forvirredes mine Tanker; jeg var ikke Herre over mig selv, og uvilkaarlig greb Haanden efter Klokkestrengen.

Da jeg kom derop, var Døren aaben. Tjeneren stod i Entreen og var ifærd med at gaae bort; han sagde, at Fruen var ene hjemme, men at Onklen og Werner ventedes snart. Endnu var det Tid at vende om; men alle gode Engle havde forladt mig; med en Følelse, som om det sidste, afgjørende Øieblik i mit Liv var kommen, bankede jeg paa og traadte ind.

Hun sad endnu ved Claveret og reiste sig ikke, men vendte sig blot om med et venligt Nik. „God Aften. Det er jo imod Forventning," sagde hun og standsede et Øieblik. Jeg fortalte med næsten qvalt Stemme, at min Vei hændelsesviis havde ført mig forbi. „Nu, det var rart. Tag Dem en Stol og sæt Dem ned, hvis De har Lyst at høre nogle nye Sager; Werner kommer strax: han vilde hente Onkel." Idet hun begyndte at spille, vilde jeg tage en Stol; men det var mig umueligt at sidde: maallos, ryslende stod jeg og holdt mig ved Stolen. „Nu, vil De ikke tage Plads, eller er det maaskee ogsaa et Lirendreierstykke, som det andet, De maatte høre forleden?" sagde hun og saae paa mig. Der maa have været Noget i mit Blik, som forskrækkede hende. Hun sprang pludselig op og traadte hen til mig. „Gud,

hvad er der paafærde? De er jo dødningebleg, og ryster," raabte hun forfærdet. Intet, Frue, det er blot Noget, jeg vilde bønfalde Dem om, svarede jeg og lagde saa megen Rolighed og Kulde i min Stemme, som det var mueligt. „Tør jeg børe paa denne Bøn og opfylde den?" Vent intet Utilladeligt af mig; jeg beder blot om et Svar: kan De, vil De reise endnu i denne Uge? O De bør reise, jeg besværger Dem ved Alt hvad helligt er! „Tager De saaledes Afsked med mig, Valfred? Skal nu paa engang Alt, hvad De saa længe har dulgt for Andre, træde frem for mig alene? Jeg har været Vidne til Deres Styrke; nu røber De Deres Svaghed for mig; sætter De ikke mere Priis paa et bedre Minde om Dem?" Det syntes næsten, som hun længe havde ventet et saadant Udbrud; thi hun gjenvandt snart sin Fatning. Formodentlig troede hun først, at jeg bragte et eller andet Budskab, om Werner eller Onklen. Saa De har kjendt det høie Spil, jeg spilte, og som jeg nu har tabt? „Det tabes kun ved egen Skyld. Men lad den Trøst rinde Dem i Hu, at det ei er tabt. Vi sees maaskee igjen; jeg haaber, De skal møde mig med et roligt, luttret Sind." Nei, det er sidste Gang, jeg seer Dem i dette Liv, raabte jeg, tog hendes Haand og trykkede den til mine Læber. Hun trak den ei tilbage; jeg troede at see Taarer i hendes Øine; en uendelig Smerte, en Følelse, som nu først Afgrunden aabnede sig for mine Fødder, gjennemfoer mig,

og sandselos, fortvivlet sank jeg ned og vædede Haanden med hede Taarer. Hun mælede intet Ord; hvor længe denne Taushed varede, veed jeg ikke; men da jeg reiste mig og saae det dybe Øie hvile mildt, forsonligt paa mig, var en længe savnet Fred oprunden i mit Hjerte. O, tilgiv! Jeg glemte, De er Hustru, Ebba. „Mine Pligter har jeg ikke glemt; glem ei heller Deres, Valfred. Dog, De har Ret, vi bør ei sees oftere. Deres Bøn skal blive opfyldt, jeg haaber om faa Dage; men forlad mig nu. Ei sandt, min Ven, det er bedst, vi skilles ad?“ Ja skilles, for aldrig at mødes igjen: det var de sidste Ord, hun hørte af mine Læber.

Samme Nat skrev jeg et Brev til Onklen og sendte det tidlig bort. Han kom snart, endnu førend det gryede ad Dag; det nedbrændte Lys stod paa Bordet og Ilden var gaaet ud; Stormen, der havde raset hele Natten, stod endnu haardt paa Ruderne. Jeg fortalte ham Alt, ligefra det Øieblik, jeg saae hende første Gang; ei det Mindste blev fortiet. Ingen Fader kunde have næret og yttret kjærligere Følelser for sin Søn; der var ikke Tale om Trøst eller Bebreidelse; han maa have gjort lignende bittre Erfaringer i sit Liv. „Gud bevare og velsigne Dig,“ sagde han og lagde Haanden paa mit Hoved. Da han gik, rullede jeg Gardinerne op; Dagslyset faldt ind, et mat og graaligt Skær; det var ligesom Fremtiden aab-

nede sig for mine Øine, om ikke Herren i sin Miskundhed forunder mig den nødvendige Hvile.

Den Dag og de to næste Dage forlod jeg ikke mit Værelse; de hentede Lægen, som skrev nogle Recepter; hans Midler staae endnu urørte paa Bordet. Onklen var flere Gange hos mig, ene og tilligemed Werner, som er og skal blive uvidende om det Hele; jeg erindrer blot den sidste Aften, da de toge Afsked; men jeg har siden erfaret, at de først ere reiste iforgaars, efterat Lægen havde erklæret, at den egentlige Fare var forbi.

Ja det er overstaaet; det var blot et Tilfælde, som kunde hæves ved at blande nogle Elementer sammen. Er der Noget, der formaaer at helbrede Sjæle, Julius? O var Livet blot en Drøm, som man hisset kunde vaagne af!

Den 15de December.

Dine Breve ere endnu ikke læste: De skal gjemmes til andre og bedre Tider. Men Du skal dog modtage nogle Ord fra mig, da Du mueligen kan nære en grundet Frygt; blot Du lover mig ei at lade dem komme for Nogens Øine.

Jaftes døde Marie. Bugge og jeg havde vaaget hele Natten: der blev sendt Bud efter mig, og jeg ilede strax derhen, endskjøndt jeg endnu er svag og mindre godt kan taale en saadan Anstrængelse. Vi sadde sammen i det forreste Værelse; Lægen blev til henad Morgenstun-

den. Derpaa vare vi ene, paa nogle Timer nær, som Moderen og de to mindre Søskende tilbragte hos den Syge. Hun beholdt sin Aandskraft og Bevidsthed lige til det sidste Øieblik. Da der blev tændt Lys, lod hun Bugge kalde ind til sig. Han blev længe borte; omsider kom han, tilsyneladende rolig; men efterat have sat sig ned, kunde han ikke længer skjule sin Bevægelse. „Marie vil tale med Dem," sagde han efter en Pause. Vil De ikke følge med derind? spurgte jeg, uvis om det ikke var ham kjært. „Nei, hun bad udtrykkelig om at tale ene med Dem. Gaae kun dristig; De gjør mig en Tjeneste. En Døendes Ønske bør efterkommes." Jeg gik og satte mig i en Stol ved Siden af Sengen. „Jeg maa see Dem endnu engang, inden jeg dør," sagde hun med den blide, men svage Stemme. Der er Haab, gode Frue, og om Gud vil, kan vi endnu leve glade Dage sammen. „Nei, det er sidste Gang vi sees. Lad mig derfor aabne mit Hjerte for Dem; for Frederik har jeg gjort det for længe siden. De veed Meget; men een Ting har hidindtil været skjult for Dem, at Frederik ei er bedraget i dette Liv. Det var en Kamp, værre end den, jeg nu gaaer imøde; dog Hjertet har vundet Seir. Naar Døden stunder til, da begynde vi at iføre os Englenes Klædebon. Vil De love mig at være Bugge en tro Ven? I hans rene Sjæl har aldrig været mindste Nag; det var Forsynets Villie, at han mødte mig for silde

paa Livets Vei." Det lover jeg, dog disse Tanker bør De ikke dvæle ved, Marie. „Jo, netop slige Tanker. O, De aner ikke, hvilken Klarhed, hvilken Fred der kan oprinde, naar Sjælen skal løsne det sidste Baand. De famler endnu i Mulm og Taage; men engang vil De sande mine Ord, naar Frelsens Time slaaer. Der, giv mig Deres Haand. Nu dør jeg rolig." I flere Minuter holdt jeg den kolde, klamme Haand; der var Noget, som laae mig paa Hjertet, en tung Byrde. De taler ikke om Tilgivelse, Marie; maa jeg høre dette Ord fra Deres Læber? Om faie Tid samles vi igjen; men Dagene ere lange, naar Noget knuger Sjælen. „Nei, De trænger ikke til min Tilgivelse. Lev vel! Nu har jeg sagt Alt. Bliv her i Nat: Frederik ønsker det."

Noget efter kom Lægen. Bugge fulgte ham ind i Sygeværelset; der forbleve de i nogle Timer. Jeg lyttede ængstelig til enhver Røst, enhver Bevægelse. Da Døren endelig gik op, kom Bugge mig imøde. Hulkende greb han min Haand: „Vil Du blive hos mig? Nu er jeg ene."

Den 24de December.

Naar Du imorgen modtager disse Linier, er jeg paa Veien til Dit stille, fredelige Hjem. Und mig dette Skjul i nogle Dage; jeg haaber, vi skal kunne gribe et Øieblik og tale alvorlig, oprigtig sammen.

I Formiddags var jeg ude ved hendes Grav. Vinteren har bestrøet den med hvide Blomster. Hvilken Hvile under en saadan Tue, og var det blot en Hvile, ingen Opstandelse!

Det er Juleaften. Her i Huset skal der være Barneglæde. Hiin Aften, da en Søn blev født, og Stjernen stod over Krybben, da var der ogsaa Glæde i Himlen og paa Jorden.

Hvor er Livets og Glædens Kilde, Julius?